

CRIV 53 **PLEN 145**

CHAMBRE DES REPRESENTANTS DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL

AVEC

COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG

MET

VERTAALD BEKNOPT VERSLAG VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

30-05-2013

Après-midi

Donderdag

30-05-2013

Namiddag

N-VA	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
PS	*Parti Socialiste*
CD&V	*Christen-Democratisch en Vlaams*
MR	*Mouvement réformateur*
sp.a	*socialistische partij anders*
Ecolo-Groen!	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!*
Open Vld	*Open Vlaamse Liberalen en Democraten*
VB	*Vlaams Belang*
cdH	*centre démocrate Humaniste*
FDF	*Fédéralistes démocrates francophones*
LDD	*Lijst Dedecker*
INDEP-ONAFH	*Indépendant - Onafhankelijk*

Abréviations dans la numérotation des publications :		*Afkortingen bij de nummering van de publicaties :*	
DOC 53 0000/000	*Document parlementaire de la 53e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*	*DOC 53 0000/000*	*Parlementair stuk van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA	*Questions et Réponses écrites*	*QRVA*	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV	*Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)*	*CRIV*	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)*
CRABV	*Compte Rendu Analytique (couverture bleue)*	*CRABV*	*Beknopt Verslag (blauwe kaft)*
CRIV	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)*	*CRIV*	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)*
PLEN	*Séance plénière*	*PLEN*	*Plenum*
COM	*Réunion de commission*	*COM*	*Commissievergadering*
MOT	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*	*MOT*	*Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)*

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

Projets et propositions
Ontwerpen en voorstellen

11 Projet de loi relatif aux sanctions administratives communales (2712/1-9)
- Proposition de loi modifiant la nouvelle loi communale en ce qui concerne l'instauration de sanctions administratives communales en cas d'absentéisme scolaire (1451/1-3)
- Proposition de loi modifiant la législation relative aux sanctions administratives communales en ce qui concerne les fonctionnaires compétents et l'âge minimum (1488/1-3)
- Proposition de loi modifiant la nouvelle loi communale et la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse en ce qui concerne les sanctions administratives communales (1688/1-3)
- Proposition de loi instaurant la possibilité d'infliger une interdiction de lieu à titre de sanction administrative communale (2131/1-3)
- Proposition de loi visant à modifier l'article 119bis de la Nouvelle loi communale, relatif aux sanctions administratives (2210/1-3)
11 Wetsontwerp betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (2712/1-9)
- Wetsvoorstel tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet wat de invoering van gemeentelijke administratieve sancties voor spijbelen betreft (1451/1-3)
- Wetsvoorstel tot wijziging van de wetgeving met betrekking tot de gemeentelijke administratieve sancties wat de bevoegde ambtenaren en de leeftijdsdrempel betreft (1488/1-3)
- Wetsvoorstel tot wijziging van de nieuwe gemeentewet en de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming wat betreft de gemeentelijke administratieve sancties (1688/1-3)
- Wetsvoorstel tot invoering van de mogelijkheid van een plaatsverbod als gemeentelijke administratieve sanctie (2131/1-3)
- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 119bis van de Nieuwe gemeentewet, wat de administratieve sancties betreft (2210/1-3)

Propositions déposées par:
Voorstellen ingediend door:

- 1451: Bart Somers
- 1488: Koenraad Degroote, Ben Weyts, Siegfried Bracke, Jan Van Esbroeck
- 1688: Leen Dierick, Nahima Lanjri, Jef Van den Bergh, Liesbeth Van der Auwera
- 2131: Ben Weyts, Koenraad Degroote
- 2210: Jacqueline Galant, Daniel Bacquelaine, Charles Michel, David Clarinval, Luc Gustin

Discussion générale
Algemene bespreking

Le **président**: Nous avons deux rapporteurs: mevrouw Slegers en mevrouw Dumery. Mme Dumery renvoie à son rapport écrit. Je voudrais préciser ceci. Au moment où je vous parle, quatorze intervenants sont prévus à savoir M. Degroote, M. Thiébaut, Mme Slegers, Mme Galant, M. Vanvelthoven, M. Somers, mevrouw Brems, de heer Logghe, Mme Schyns, M. Jadot, de heer Bracke, M. Clerfayt, de heer Dedecker et M. Louis. En fonction des temps d'intervention qui m'ont été donnés, nous sommes à plus de 250 minutes d'intervention sans compter le rapport de Mme Slegers, la réponse de la ministre et les répliques. Je ne compte pas faire d'interruption. Il serait peut-être intéressant de suggérer à ceux qui le peuvent encore à ce moment-ci de réduire leur intervention ou d'éviter de répéter ce que les prédécesseurs ont dit. Ainsi, la presse sait aussi à quoi s'en tenir.

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

11.01 **Bercy Slegers**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik ben blij te zien dat u nog niet 'verGASt' bent. Na al de sms'jes, e-mails en tweets die we ontvangen hebben, zijn we hier vandaag om een zeer belangrijke wet goed te keuren. U ziet er allemaal nog goed uit.

11.01 **Bercy Slegers**, rapporteur: La commission de l'Intérieur a consacré plusieurs réunions à la discussion de ce projet de loi. Lors de la réunion du 27 mars 2013, la

Ik heb de eer verslag uit te brengen over het wetsontwerp betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, dat we in de commissie voor de Binnenlandse Zaken behandeld hebben in diverse vergaderingen. Tijdens de vergadering van 27 maart 2013 werd de vraag van de heer Jadot om hoorzittingen te organiseren omtrent het voorliggend ontwerp verworpen met 13 stemmen tegen 1. De commissie besliste wel om een schriftelijk advies in te winnen van diverse instanties en groeperingen. Deze adviezen werden de leden ter beschikking gesteld. De minister verwees naar de uitvoering van het regeerakkoord inzake het voorliggend ontwerp en zette tijdens de algemene bespreking de krachtlijnen van het ontwerp uiteen. Ik zal deze niet herhalen, u kunt ze lezen. Ik wil in mijn verslag focussen op de elementen die de verschillende fracties naar voren hebben gebracht in de commissie.

Bij de algemene bespreking toonde de spreker van de N-VA-fractie zich tevreden dat de bespreking van dit ontwerp eindelijk kon worden aangevat en dat heel wat elementen uit hun eigen wetsvoorstel terug te vinden zijn in het ontwerp. Toch betreurde de heer Degroote het dat een aantal elementen niet te terug te vinden is. Zo is zijn fractie van mening dat de aanpak van openbare dronkenschap en domiciliefraude niet mogelijk is via administratieve sancties. Dat zijn nochtans feiten die door de parketten vrijwel niet meer vervolgd worden en dus zouden passen binnen het systeem van de GAS-wet.

De heer Thiébaut toonde zich namens zijn fractie tevreden dat het ontwerp kon worden behandeld, maar had toch enkele bedenkingen bij bepaalde aspecten ervan. Zo had de spreker vragen over de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de uitvoering van een gemeenschapsdienst en had hij ook vragen bij het plaatsverbod dat kan worden opgelegd. Ook het werken met een protocolakkoord tussen parket en gemeente roept vragen op.

De CD&V-fractie toonde zich tevreden met de vaststelling dat in het ontwerp het principe van de gemeentelijke autonomie standhoudt en ruimte laat voor het beginsel van de subsidiariteit. Daarnaast was de CD&V-fractie verheugd over de mogelijkheden waarin het ontwerp voorziet om alternatieve sancties op te leggen door middel van gemeenschapsdienst, en over de procedure van bemiddeling, die verplicht blijft voor minderjarigen. Dat maakt het mogelijk dat gemeentelijke administratieve sancties een opvoedend aspect hebben. Wat het plaatsverbod betreft, betreurde CD&V dat haar eigen voorstel om verder te werken volgens het systeem van de voetbalwet in het kader van de overlast in recreatiedomeinen niet werd weerhouden in het voorliggend ontwerp.

Mevrouw Schyns wijst in haar uiteenzetting eveneens op de transparantie die er komt door het nieuwe ontwerp en op het overeind blijven van de principes van subsidiariteit en gemeentelijke autonomie. Ze is verheugd over de alternatieve maatregelen waarin het ontwerp voorziet en over het specifieke kader voor minderjarigen. Zij stelt echter ook vragen. Zo heeft ze bemerkingen bij de toepassing van de onmiddellijke inning en bij het feit dat hiervoor de toestemming van de overtreder nodig is. Met betrekking tot de informatieplicht vraagt mevrouw Schyns zich ook af welke bijkomende middelen moeten aangewend worden bij de bekendmaking van het reglement indien het van toepassing is op minderjarigen vanaf 14 jaar.

commission a rejeté, par 13 voix contre 1, la demande d'audition formulée par M. Jadot. La commission a néanmoins décidé d'interroger par écrit plusieurs instances et organisations.

La ministre a renvoyé à l'exécution de l'accord de gouvernement et a exposé les grandes lignes du projet.

M. Degroote s'est félicité que la discussion puisse enfin commencer et que le projet reprenne de nombreux éléments également contenus dans la proposition de loi de la N-VA. Il a regretté que ni la question de l'ivresse sur la voie publique ni celle de la fraude domiciliaire ne puissent être réglées par le biais de sanctions administratives, alors que ces faits ne font quasiment plus jamais l'objet de poursuites.

M. Thiébaut a formulé quelques remarques sur la responsabilité lors de l'accomplissement d'une prestation citoyenne, sur l'interdiction de lieu et sur le protocole d'accord entre le parquet et la commune.

Le groupe CD&V s'est félicité du maintien de l'autonomie communale et du principe de subsidiarité, de la possibilité d'infliger des sanctions de substitution comme la prestation citoyenne et de l'instauration d'une procédure de médiation obligatoire pour les mineurs. Il a cependant déploré que la proposition relative à l'interdiction de lieu en cas d'incivilités commises dans des domaines récréatifs s'inspirant de la loi football n'ait pas été retenue.

Mme Schyns a insisté sur la transparence apportée par le projet de loi et le maintien des principes de subsidiarité et d'autonomie communale. Elle s'est également réjouie des mesures de substitution proposées pour les mineurs. Elle a néanmoins formulé des remarques sur l'obligation

Mevrouw Brems benadrukt dat haar fractie bijzonder kritisch is over het voorliggend ontwerp. Zo zijn heel wat aspecten voor hen problematisch, zoals de leeftijdsverlaging, de invoering van het plaatsverbod, de verhoging van de bedragen van de boetes en de autofinanciering van het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Tegelijk doet het ontwerp een aantal dingen niet, zoals een einde maken aan een reeks absurde en onmenselijke sancties. De spreekster benadrukt dat absoluut geen rekening werd gehouden met de volgens haar terechte opmerking van de Vlaamse Jeugdraad. Volgens haar zouden minderjarigen dan ook best uit het toepassingsgebied van de GAS-wet worden gehaald.

De spreekster van Ecolo-Groen wijst ook op de strijdigheid met het beginsel van de rechtsstaat, waarbij de rechter straffen oplegt en waarbij ook de rechten van de verdediging gelden.

Mevrouw Galant geeft voor haar fractie aan dat de gemeentelijke administratieve sancties een waardevol instrument zijn om de inertie van het gerechtelijk apparaat voor een deel te compenseren. Volgens de spreekster maakt het voorliggend ontwerp het systeem nog efficiënter en transparanter. De wet biedt nu een mogelijkheid aan gemeenten om snel en coherent op te treden, terwijl de vervolging door Justitie vaak achterblijft. Niettemin rijzen vragen bij sommige van de gemengde inbreuken. Volgens mevrouw Galant moet Justitie voor gevallen zoals slagen en verwondingen best haar verantwoordelijkheid opnemen en alsnog voorzien in een vervolging van die feiten.

De heer Vanvelthoven benadrukt dat het ontwerp een aanpassing van een bestaand wettelijk kader is waarin de gemeenten vandaag reeds optreden. Ook in de toepassing op minderjarigen is vandaag reeds voorzien. Hij begrijpt de vele punten van kritiek van de Groenfractie niet onmiddellijk, want er is een breed maatschappelijk draagvlak om tegen lokale overlast op te treden. De vaak onzinnige voorbeelden van sancties die blijkbaar soms worden opgelegd, zijn voor hem geen redenen om het systeem an sich in vraag te stellen. De heer Vanvelthoven benadrukt het belang van de dialoog, in het bijzonder met de plaatselijke jeugdraad, bij de totstandkoming van het gemeentelijk reglement. De spreker benadrukt ook het belang van de bemiddeling, de alternatieve sancties en de ouderlijke betrokkenheid bij sancties voor minderjarigen.

De heer Logghe formuleert enkele bedenkingen. Zo vindt zijn fractie dat de gemengde inbreuken niet thuishoren in een administratief systeem en dat Justitie hiervoor onverminderd zou moeten optreden. Dit geldt in het bijzonder voor de zwaardere inbreuken, zoals slagen en verwondingen. De invoering van het protocolakkoord zal er volgens de spreker toe leiden dat Justitie nog meer taken zal afschuiven. Nochtans heeft het GAS-systeem wel het voordeel, volgens de heer Logghe, dat hierdoor een einde aan de straffeloosheid komt. De verlaging van de leeftijdsgrens naar 14 jaar zou volgens zijn fractie eerder moeten worden opgevangen door de instelling van een echt jeugdsanctierecht.

De heer Somers wijst op het belangrijk maatschappelijk debat dat door het voorliggend ontwerp is ontstaan. Volgens hem gaat de discussie immers over het organiseren van de leefbaarheid van de

d'obtenir le consentement du contrevenant pour une perception immédiate et s'est demandée quels sont les moyens supplémentaires à mettre en œuvre pour assurer la publicité du règlement applicable aux mineurs dès l'âge de 14 ans.

Mme Brems a souligné que son groupe est très réticent à l'égard de ce projet. Elle considère que de nombreux aspects de ce texte posent problème: l'abaissement de la limite d'âge, l'instauration de l'interdiction de lieu, l'augmentation du montant de l'amende administrative et l'autofinancement de la politique de sécurité de la commune. Elle a déploré qu'il ne soit pas mis fin à la série de sanctions absurdes et inhumaines et qu'il ne soit pas tenu compte des observations du Vlaamse Jeugdraad. Elle a préconisé de retrancher les mineurs du champ d'application de la loi SAC. Elle a souligné la non-conformité du projet au principe de l'État de droit qui repose sur deux piliers: le fait que le pouvoir de sanctionner est l'apanage du juge et les droits de la défense.

Mme Galant estime que la loi relative aux sanctions administratives communales est un outil important pour pallier à l'inaction de la justice. À son estime, le présent projet accroît encore l'efficacité et la transparence du système. Elle s'est toutefois interrogée sur certaines infractions mixtes pour lesquelles elle estime que des poursuites judiciaires restent plus appropriées.

M. Vanvelthoven a souligné que ce projet adapte une législation existante et que des amendes peuvent déjà être infligées aux mineurs aujourd'hui. Il a souligné que les mesures réprimant les incivilités locales emportent une très large adhésion. Il a mis l'accent sur l'importance du dialogue avec les conseils locaux de la jeunesse et sur l'importance

lokale entiteit. Regels zijn er om de vrijheid van anderen te garanderen en dit is steeds een moeilijke oefening. Dit ontwerp biedt immers een kader aan dat op lokaal vlak verder moet worden ingevuld. De spreker waarschuwt voor het maken van karikaturen van deze wetgeving. Zo blijkt uit de cijfers van zijn eigen stad dat de GAS slechts beperkt wordt toegepast. Het administratief recht bestaat al heel lang en vormt een onderdeel van onze rechtsorde.

De volgende spreker, de heer Jadot, toont zich in naam van zijn fractie bijzonder ontevreden met het voorliggend ontwerp. Hij betreurt ook dat de commissie zijn vraag om hoorzittingen te organiseren, heeft afgewezen en wijst erop dat zijn fractie zelf hoorzittingen heeft georganiseerd met een aantal organisaties. Hun adviezen omtrent het ontwerp waren bijzonder negatief, zo stelt de heer Jadot. De heer Jadot stelt ook vast dat het huidig systeem van GAS-boetes nooit aan enige evaluatie werd onderworpen. Het systeem kan enkel aanvaardbaar zijn als ertoe wordt besloten door een onafhankelijke instantie en als het slaat op objectief vastgestelde feiten. De heer Jadot begrijpt ook de noodzaak van het ontwerp niet, gezien de nakende communautarisering van het jeugdsanctierecht. Daarnaast pleit hij voor een versterking van de gerechtelijke instanties, zodat die beter hun werk kunnen doen.

De heer Clerfayt merkt op dat het systeem van de GAS-boetes tegemoetkomt aan de roep van de burgers om efficiënter in te gaan tegen de dagelijkse overlast en problemen in de steden en gemeenten. Die regeling is evenwel slechts een tweedelijns oplossing. Idealiter zou zijn: meer werk maken van eerstelijns rechtspraak. De spreker wijst ook op een aantal juridische onvolkomenheden in het ontwerp. Hij vreest dat er snel een reparatiewetgeving nodig zal zijn.

In haar antwoord benadrukt de minister dat het wetsontwerp gebaseerd is op een fundamenteel begrip, met name respect, zowel respect voor de rechtsregels als voor de medeburgers. Respect is de belangrijkste waarde in het maatschappelijk engagement, stelt de minister. Racistische of seksistische opmerkingen tussen jongeren verdienen dus te worden gesanctioneerd. De jongeren zijn in geen geval het slachtoffer van de GAS-reglementering, maar genieten mee van de terechte beschermingsmaatregelen waarin de GAS voorziet. Ten aanzien van jongeren is het GAS-mechanisme in de eerste plaats een pedagogisch project en geen instrument tot bestraffing.

Het democratisch debat wordt dus thans niet enkel in de schoot van het Parlement gevoerd, maar zal ook in de gemeenteraden plaatsvinden. Er is dus een dubbel democratisch debat waarin alle actoren hun stem kunnen laten horen. Ook de lokale organisaties voor de jeugd kunnen daarin worden betrokken.

De minister merkt ook op dat krachtens de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, administratieve sancties kunnen worden opgelegd aan minderjarigen. Zo kan vanaf de leeftijd van 14 jaar een stadionverbod worden opgelegd. Het is opmerkelijk dat sommige leden wel kritiek formuleren op het voorliggend ontwerp, maar niet op de bepalingen van de wet van 1965.

de la médiation, de sanctions alternatives et de l’implication parentale dans les sanctions infligées aux mineurs.

M. Logghe a estimé que la justice doit sévir contre les infractions mixtes. Il craint que l’instauration du protocole d’accord ait pour effet que la justice se décharge elle-même d’un nombre encore plus important de ses missions. Il estime que le nouveau système des SAC mettra fin à l’impunité mais il plaide pour l’élaboration d’un vrai droit sanctionnel de la jeunesse.

M. Somers a souligné l’importance d’un débat sociétal consacré à l’organisation de la qualité de vie dans l’entité locale. À ses yeux, ce projet offre un cadre auquel il faudra donner un contenu à l’échelon local. Il a souligné que le droit administratif existe depuis fort longtemps.

M. Jadot a manifesté son vif mécontentement et a regretté le refus d’organiser des auditions. Beaucoup d'organisations ont réagi très négativement. Il a regretté que le système actuel n'ait pas encore été soumis à une évaluation et s'est demandé pourquoi ce projet était nécessaire, compte tenu du transfert prochain aux entités fédérées de la compétence en matière de droit sanctionnel de la jeunesse. Il a préconisé un renforcement des instances judiciaires.

M. Clerfayt a fait remarquer que le système répond à une demande citoyenne de gestion plus efficace des incivilités. Il serait toutefois préférable de renforcer la justice de première ligne. Il a par ailleurs souligné certaines imperfections juridiques.

La ministre a répondu que le projet de loi repose sur le respect des règles de droit et des concitoyens. Elle a souligné que les jeunes ne sont pas les victimes de cette

De kritiek dat het wetsontwerp niet respectvol is voor de jeugd en ten overstaan van minderjarigen voor een repressieve aanpak kiest, snijdt bijgevolg geen hout. Jongeren krijgen nog steeds de vrijheid die zij nodig hebben voor hun zelfontplooiing, maar op bepaalde gedragingen past nu eenmaal een antwoord van de samenleving.

Aangaande het plaatsverbod benadrukt de minister dat de maatregel zoals voorzien in het wetsontwerp, duidelijk een maatregel is van bijzondere bestuurlijke politie. Het dient te worden aangestipt dat het tijdelijk plaatsverbod wegens herhaalde inbreuken slechts kan worden beschouwd als een maatregel van bestuurlijke politie en niet als een sanctie, aangezien de maatregel geen enkele beslissing met zich meebrengt.

De lokale bemiddeling wordt bepaald als een maatregel die de overtreder toelaat om via de interventie van een bemiddelaar een middel te vinden om de geleden schade te herstellen of te vergoeden met het oog op de beëindiging van het conflict. Het aanbod tot bemiddeling is verplicht voor de minderjarigen en facultatief voor de volwassenen.

De bemiddeling zal worden verricht door een bekwame bemiddelaar, die noch de vaststellende ambtenaar noch de sanctionerende ambtenaar kan zijn. Het zal overigens voor de gemeenten mogelijk zijn een erkende bemiddelingsdienst in dienst te nemen.

Het protocolakkoord tussen de gemeente en het parket biedt de mogelijkheid tot maatwerk op lokaal niveau, met een zekere manoeuvreerruimte ten overstaan van plaatselijke problemen. Uiteraard zijn de parketten thans vaak niet langer in de mogelijkheid bepaalde vormen van overlast te vervolgen. Zulks is zeker in grote steden het geval.

Ook schenkt het wetsontwerp de nodige aandacht aan informatie-uitwisseling en aan de termijnen daarvoor. Het parket kan steeds binnen een termijn van 24 uur een dossier naar zich toe trekken, hoewel het protocolakkoord bepaalt dat de gemeente voor dat type inbreuk het GAS-systeem toepast. Aldus is er voldoende flexibiliteit en snelheid in de procedure en blijft de betrokkenheid van de parketten verzekerd.

De minister wil de leden met aandrang verzekeren dat in een periodieke, tweejaarlijkse evaluatie van de in te voeren regeling is voorzien. De evaluatie zal met name betrekking hebben op het register van de administratieve sancties, waarbij erop moet worden toegezien dat het enkel betrouwbare gegevens bevat.

Voorts vecht de minister de juistheid aan van de kritiek op het ontbreken van een evaluatie van de vigerende regeling, aangezien de administratie een dergelijke evaluatie in 2010 reeds heeft uitgevoerd.

Collega's, het was een behoorlijk uitgebreid verslag. Ik oordeelde echter dat het voor voorliggend belangrijk wetsontwerp belangrijk is dat de argumenten van elke fractie werden aangebracht, vooraleer wij het debat aanvatten.

Ik dank u.

réglementation mais qu'ils bénéficient aussi des mesures de protection. Vis-à-vis des jeunes, le système est en tout premier lieu un projet pédagogique et pas un instrument de sanction. Le débat aura aussi lieu dans les conseils communaux et les organisations de jeunesse locales pourront alors y être également associées.

La ministre a aussi fait observer que la loi du 8 avril 1965 permet déjà d'infliger des sanctions administratives aux mineurs. La critique selon laquelle le projet de loi n'est pas respectueux des jeunes et opte pour une approche répressive n'est par conséquent pas fondée, à son estime. Les jeunes jouissent toujours de la liberté dont ils ont besoin pour s'épanouir, mais il est un fait que certains comportements appellent une réponse de la société.

Selon la ministre, l'interdiction de lieu constitue une mesure de police administrative spéciale et ne peut pas être considérée comme une sanction, étant donné que la mesure n'est liée à aucune décision. La médiation locale permet de trouver un moyen de réparer ou d'indemniser le dommage subi et est obligatoire pour les mineurs mais facultative pour les adultes. La médiation sera menée par un médiateur compétent.

Le protocole d'accord conclu entre les communes et le parquet permet selon la ministre d'agir sur mesure au niveau local. Elle considère également que le projet accorde la place nécessaire à l'échange d'informations et aux délais requis à cet effet et offre une flexibilité suffisante. L'implication des parquets reste garantie. La ministre s'est engagée à réaliser une évaluation bisannuelle et a souligné que le système actuel a déjà été évalué en 2010.

11.02 **Koenraad Degroote** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, wij steunen het ontwerp inzake de gemeentelijke administratieve sancties. Wij steunden het in de commissie en zullen het ook straks op het einde van de plenaire vergadering steunen. Gelet op de massale mediabelangstelling hadden velen dat van ons misschien anders verwacht. Zij hadden misschien gedacht dat wij klassieke oppositie zouden voeren. Integendeel, wij steunen het ontwerp.

Onze steun betekent echter niet dat wij niet enkele serieuze bedenkingen bij het ontwerp hebben. Voor onze bedenkingen moeten wij even teruggaan naar de ontstaansgeschiedenis.

In 1999 was voor het eerst sprake van gemeentelijke administratieve sancties. Ze kwamen er op vraag van de parketten, die voor bepaalde materies onderbemand waren en te veel werklast hadden.

Collega's, laten we er dus geen doekjes om winden. De achtergrond waarop de materie is gebaseerd, is wel degelijk het falen van Justitie. Daar moeten wij geen doekjes om winden.

Wij hebben het beeld van een zieke Justitie in ons land. Een symptoom van de zieke Justitie is net het feit dat Justitie toegeeft niet alles meer aan te kunnen en vragende partij te zijn voor iets nieuws, zijnde de administratieve sancties.

Een ziekte moet worden bestreden. Dat is hier niet gelukt door de meningsverschillen van de opeenvolgende regeringen. Mocht men daarin wel geslaagd zijn, dan hadden wij vandaag dit debat niet. Men poogt daaraan iets te doen. Men poogt de zieke Vrouwe Justitia te genezen. Wat stellen wij vast? Men kondigt van alles aan, maar men voert heel fragmentarisch uit. De gerechtelijke hervorming wordt aangekondigd, maar de nuttige eenheidsrechtbank – die zeer goed zou zijn voor Justitie – komt er niet. De uitvoering van de straffen en de aanpassing van de wet-Lejeune gebeurt zeer fragmentarisch. De noodzakelijke minimale dienstverlening komt er nog altijd niet. De gerechtelijke achterstand kent weer hoogtij. Het snelrecht en de informatisering van Justitie blijven achterwege.

Justitie blijft ziek. Daarom doet men nu een beroep op de GAS, maar het is naar onze mening niet de allesomvattende oplossing. Wij beschouwen het als een pleister, niet op een houten been, maar op een wonde. Het is eerder een eerste hulp bij ongevallen. De GAS kunnen effect sorteren, dat heeft de praktijk al uitgewezen. De nota van de VVSG wijst erop dat in 2009, tien jaar na de start van de GAS, 7 op 10 Vlaamse gemeenten op het GAS-systeem aangesloten was. In 2012 is dat gestegen tot 83 %.

Ik heb de cijfers van twee zones in West-Vlaanderen bekeken: de stedelijke zone Roeselare met jaarlijks 1 200 dossiers en een landelijke politiezone MIDOW met ongeveer 150 dossiers. Gemiddeld 4 tot 5 % van de dossiers heeft betrekking op minderjarigen. Van de 1 200 dossiers gaven er slechts zes aanleiding tot een procedure bij de politierechtbank, niet omwille van een of andere futiliteit, maar bijvoorbeeld omwille van het sluiten van een horecazaak.

De praktijk van de voorbije tien jaar bewijst dat het GAS-systeem voor

11.02 **Koenraad Degroote** (N-VA): Mon parti soutient ce projet de loi et ne mène donc pas une opposition classique comme d'aucuns l'avaient très certainement pensé. Toutefois, le projet soulève quelques sérieuses questions.

C'est en 1999 qu'il a été question pour la première fois de sanctions administratives communales. Elles avaient été instaurées à la demande des parquets qui ne pouvaient plus faire face à la charge de travail. Le système est donc né de l'échec de la Justice. La Justice est malade et il faut combattre la maladie. On n'y est pourtant jamais parvenu sinon le débat de ce jour n'aurait pas eu lieu d'être. En ce qui concerne la réforme de la justice, de nombreuses annonces sont faites mais les réalisations concrètes ne sont que fragmentaires. Ainsi, il n'existe toujours pas de tribunal unique ni de service minimal et l'arriéré judiciaire est à nouveau en augmentation. La procédure accélérée et l'informatisation de la justice n'ont par ailleurs pas vu le jour. La Justice continue donc à souffrir de ses maux et c'est la raison pour laquelle il faut aujourd'hui recourir aux SAC.

Les SAC ne permettent certainement pas de résoudre tous les problèmes mais font plutôt office de pansement sur une plaie. On constate toutefois dans la pratique que les SAC produisent des résultats. En 2009, sept communes sur dix avaient adhéré au système. En 2012, on en était déjà à 83 %. Il ressort des données d'une zone de police urbaine et d'une zone de police rurale qu'en moyenne 4 à 5 % des SAC concernent des mineurs et que 0,5 % seulement débouchent sur une procédure devant le tribunal de police. Il apparaît donc sur le terrain que le système peut donner de bon résultats s'il est utilisé à bon escient.

de besturen resultaat kan hebben, tenminste als men het oordeelkundig benut. Nu komt hier het wetsontwerp, dat reeds in de commissie behandeld werd en dat nu in de plenaire vergadering voorligt. Plots voelen velen zich aangesproken, alsof er nu iets totaal nieuws op ons afkomt, dat tot heel wat problemen zal leiden en dat zelfs tot verzuring zal leiden.

De vraag die moet worden gesteld, is of er nu iets nieuws komt. Afgezien van het feit dat alles in een wet gegoten wordt, in een aparte wet houdende administratieve sancties, terwijl het vroeger deel uitmaakte van de gemeentewet, komt er niets nieuws. Het systeem bestaat sedert 1999 en er komen nu enkele aanpassingen, enkele verfijningen en enkele uitbreidingen die in een aparte wet worden gegoten.

Naar aanleiding van deze aanpassingen komen nu alle karikaturen boven. Het debat verlegt zich en de essentie dreigt te moeten wijken voor die karikaturen. Ik wil een voorbeeld geven van die karikaturen. Twee dagen geleden las ik in de pers een artikel waarin stond dat men nu belletje trek als het ware strafbaar gaat maken: “Men mag nu geen belletje trek meer doen. Waar houden ze zich om de liefde gods mee bezig?”

Dat is niets nieuws. Ik heb hier een politiereglement uit 1990, dus van 23 jaar geleden. Artikel 125 van dat politiereglement stelt: “Het is verboden aan de deuren te bellen of te kloppen met de bedoeling de bewoners te storen of te plagen.” Dat dateert uit 1990. Dus nieuw in 2013? Ik heb mijn bedenkingen.

Hebt u in de tijdspanne tussen 1990 en 2013 ooit vernomen dat het probleem van belletje trek voorpaginanieuws was? Zouden er heel wat processen-verbaal gemaakt zijn over dat belletje trek of zouden er zaken van belletje trek voor de politierechtbank gekomen zijn? Ik heb er zeer weinig of zelfs niets over vernomen. Misschien heeft in die periode de plaatselijke veldwachter, wanneer hij dergelijke klachten ter ore kreeg, wel eens een vermanende vinger opgestoken.

Ik heb nog een paar voorbeelden uit dat reglement: “Liedjeszangers en fakirs mogen niet op de markt komen.” Artikel 129 van datzelfde reglement bepaalt: “Het is verboden zich gemaskerd, vermomd of verkleed in het openbaar te vertonen. “Iemand die met toestemming van de burgemeester een vermomming draagt, mag geen stok bij zich hebben.” Sinterklaas is gewaarschuwd.

Ik wil daarmee enkel aantonen dat we heel wat van dergelijke karikaturen kunnen aanhalen. In de commissie hebben wij er een aantal gehoord. Ik had bijna een zakdoek nodig. Misschien zal ik die zakdoek vandaag opnieuw nodig hebben als we dergelijke karikaturen moeten aanhoren.

Dergelijke zaken bestonden vroeger ook en ze vormden nooit de aanleiding tot voorpaginanieuws. Wat was destijds de bedoeling? Men wou een kader waarbinnen men kon – niet moest – optreden, of de spreekwoordelijke stok achter de deur. Wat is nu de bedoeling? Ook nu wil men een kader, de stok achter de deur.

Er is bovendien de gemeentelijke autonomie. De problemen die zich in de ene gemeente voordoen, zijn niet dezelfde als in een andere

D'aucuns craignent une intensification du sentiment d'aigrissement. Mais il n'y a en fait rien de nouveau qui nous attend car le système existe déjà depuis 1999 et était auparavant inscrit dans la loi communale. Le système est simplement adapté et étendu. D'aucuns en font une caricature et on risque ainsi de perdre de vue l'essentiel. J'ai ainsi constaté que l'interdiction de s'amuser à sonner aux portes figurait dans un règlement de police de 1990. Je ne crois que l'on a dressé depuis lors de nombreux procès-verbaux pour sanctionner ces gamineries ou porté de telles affaires devant le tribunal de police.

Par le passé déjà, l'objectif était de se doter d'un cadre dans lequel on pouvait intervenir et il en va de même aujourd'hui: l’épée dans les reins.

Par ailleurs, toutes les communes ne sont pas confrontées aux mêmes problèmes, d'où l'autonomie communale. Mais il y a également le contrôle judiciaire car s’il devait effectivement s’agir d'une sanction caricaturale, le juge de police statuerait selon l'adage "*de minimis non curat praetor".*

Enfin, il ne faut pas perdre de vue certains changements d’attitude. Certaines formes de respect ne vont plus de soi aujourd'hui. Il s'agit évidemment d'un exercice d'équilibre entre d'une part le sens des responsabilités et d'autre part le laisser-faire. Nous considérons qu'il faut assumer la responsabilité pour la société. La vie en société doit être favorisée et rendue possible; dans le cas contraire, ce sera le règne de l'impunité.

La *Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG*) définit le régime des SAC en ces termes: "une procédure efficace pour les communes, grandes et petites, n’enlevant rien à l’autonomie de la politique locale, tout en garantissant aux contrevenants

gemeente. Ik herhaal wel dat alle gemeentebesturen oordeelkundig met het middel moeten omgaan. Zij moeten hun gezond verstand gebruiken.

Ten slotte mag nog een element worden vermeld, namelijk de rechterlijke controle. Mocht zo'n karikaturale sanctie zijn uitgesproken, dan vind ik het jammer dat die niet werd behandeld door de politierechtbank. Als het werkelijk gaat om een karikatuur, zal de politierechter oordelen op basis van het gezegde *de minimis non curat praetor*.

Wij moeten ook rekening houden met gedragsveranderingen. Bepaalde zaken waren vroeger evident. Het was bijvoorbeeld evident dat men respect moest hebben voor eigendommen, dat men afval niet op straat achterliet, dat men niet met luide muziek op straat rondtoerde, dat men niet tegen deuren plaste en dat men geen grafzerken beschadigde. Voor sommigen blijken dergelijke zaken niet meer zo evident te zijn. Men mag toch niet van de bevolking verwachten dat zij dergelijk gedrag aanvaardt?

Met dat als uitgangspunt moet gewoon worden gezegd dat hier sprake is van een evenwichtsoefening tussen, enerzijds, zin voor verantwoordelijkheid en optreden tegen afwijkend gedrag, en, anderzijds, een gevoel van laissez passer, waarbij men alles laat zoals het is en daardoor een gevoel van straffeloosheid creëert.

Onze visie en die van heel wat bestuurders is dat er verantwoordelijkheid voor de samenleving moet opgenomen worden. Samenleven moet worden bevorderd en moet mogelijk worden gemaakt, anders krijgen we te maken met straffeloosheid.

Ik kan enkele praktijkvoorbeelden aanhalen. Ik ben al een aantal jaar burgemeester in het West-Vlaamse Dentergem. In de loop der jaren had ik contact met diverse leden van middenveldorganisaties. Regelmatig heb ik jeugdleiders op bezoek gehad die zich erover beklaagden dat hun jeugdlokalen werden beklad, dat de ruiten werden ingegooid en dat er vandalisme werd gepleegd. Ik heb leden van de Gezinsbond ontmoet, die klaagden dat her en der in de omgeving zwerfvuil werd achtergelaten. Ik heb burgers ontmoet, die klaagden dat er schade was aan de grafzerken van hun verwanten, veroorzaakt door een vijftienjarige. Moet men hen dan bestempelen als verzuurd en hun zeggen naar huis te gaan? Of moeten we zeggen dat het probleem bij Justitie ligt, dat wij ervoor zullen zorgen dat Justitie goed draait en dat we daarvoor wetsontwerpen zullen indienen? Moeten we zeggen dat over drie, vier, vijf of zes jaar het probleem zal opgelost zijn en dat ze dan maar terug moeten komen? Dat zegt men niet aan de burgers. Wat men moet doen, is optreden en in de mate van het mogelijke voor een oplossing zorgen. In die zin voel ik mij wat de spreekbuis van al die leden uit het middenveld, die zelf al om dergelijke oplossingen hebben gevraagd.

De VVSG drukt het heel mooi uit. Zij heeft het aangaande de GAS-boetes over "een werkbare procedure voor grote en kleine gemeenten, met het oog op lokale beleidskeuzes en voldoende rechtsbescherming voor de overtreders". Zowel in landelijke als in stedelijk gebieden kan men dat afstemmen zoals men wil en kan men daaraan zelf een invulling geven. De gouden stelregel – ik beaam en herhaal het – is het gezond verstand bezigen, zodat karikaturen niet

une protection juridique suffisante". Mais la règle d'or demeure: faites preuve de bon sens, pour couper l'herbe sous le pied de ceux qui veulent caricaturer le système.

Le système n'est certes pas parfait, mais citez-m'en un qui le soit! Ce n'est cependant pas une raison suffisante pour le condamner. Ce n'est pas parce que des erreurs judiciaires sont commises qu'il faut abolir l'État de droit.

Il est également très important qu'une évaluation soit prévue dans ce projet de loi. Cet instrument permettra de guérir notre système judiciaire. Le législateur a particulièrement veillé à la mise en place d'une médiation très sérieuse. Cette dernière peut être utile pour accroître l'implication parentale. Par ailleurs, la présence d'un avocat est prévue.

Les amendes seront en effet majorées, mais cette mesure vise uniquement à offrir une possibilité supplémentaire dans le cas de personnes récalcitrantes peu impressionnées par des amendes peu élevées. L'interdiction de lieu ne vise pas à faire du bourgmestre un shérif mais peut s'avérer utile dans certains cas pour éviter la présence de fauteurs de troubles.

Notre amendement visant à réprimer les protestations démocratiques par un montant maximum de 150 euros a été rejeté. L'absence de dispositions concernant les fraudes domiciliaires dans la loi sur les SAC constitue aussi une occasion manquée, d'autant que cette forme de fraude est très fréquente. La lutte contre cet abus aurait pourtant permis de générer des recettes importantes pour l'État.

Certains éléments devraient également satisfaire nos collègues de Groen. L'abattage d'un arbre peut désormais être puni d'une SAC et une prestation citoyenne

bovendrijven.

Men kan zich afvragen of het systeem perfect is. Nee, het systeem is niet perfect. Is er een systeem dat wel perfect is? Ik laat de vraag open, maar ik denk van niet. Maar moeten wij, omdat het systeem niet perfect is en er problemen kunnen rijzen, alles afbranden of weggooien? Dat geldt ook voor Justitie. Soms worden er gerechtelijke blunders begaan. Moeten we daarom de rechtsstaat afschaffen? Neen. Verlopen politieoptredens altijd volgens het boekje? Neen. Hebben we daarom geen politie meer nodig? Neen. Wij mogen het kind niet met het badwater weggooien.

Belangrijk is dat het wetsontwerp erin voorziet dat na zekere tijd de toepassing van de regeling wordt geëvalueerd. Die evaluatie kan zeer belangrijk zijn met het oog op hervormingen om onze zieke Justitie weer gezond te maken en laat toe om na te gaan wat behouden moet blijven en wat aangepast moet worden.

Tot slot wil ik het hebben over enkele inhoudelijke aspecten. De nadruk wordt gelegd op het versterken van de bemiddeling. Dat kan voordelig zijn. Wanneer men vaststelt dat een vijftien- of zestienjarige iets beschadigd heeft, is een GAS niet altijd noodzakelijk. Er mag en kan best een bemiddeling zijn. Als de betrokkenheid van de ouders vergroot en er een overeenkomst is over een vergoeding of herstel, hoeft er geen GAS te komen. Dat is allemaal mogelijk en dat moet mogelijk blijven.

Voor de betrokkenheid van de ouders is gezorgd in het ontwerp, net als voor de aanwezigheid van een advocaat. Zoals eerder aangehaald, is er gezorgd voor een periodieke evaluatie, die belangrijk zal zijn wanneer wij het later zullen hebben over de middelen om onze Justitie opnieuw gezond te maken.

Het wetsontwerp bepaalt inderdaad dat de boetes verhoogd zullen worden. Dat wil echter niet zeggen dat iedere ambtshalve vaststelling tot een hogere boete moet leiden. Wel geeft de maatregel de sanctionerende ambtenaar de kans, bijvoorbeeld bij herhaling, een hogere boete uit te spreken dan tot nu toe mogelijk was. Wat leert de ervaring immers? Op sommige hardleerse personen maakt een boete van 60 euro geen indruk. Een hogere boete schept een bijkomende mogelijkheid voor de sanctionerende ambtenaar, maar het is geen verplichting. Het is zoals in het strafrecht, waar de boetes bijvoorbeeld variëren van 100 tot 5 000 euro en de rechter die kan toepassen zoals hij raadzaam acht.

Ook is er voorzien in een plaatsverbod. Sommigen zeggen dat dat niet hoeft, want de burgemeester wordt dan de plaatselijke sheriff. Dat is zeker niet de bedoeling. Wij waren voorstander van het plaatsverbod. Dat is overgenomen uit een van onze wetsvoorstellen. Een plaatsverbod kan goed zijn. Het zal de uitbater van een horecazaak maar overkomen dat er een vechtpartij plaatsvindt en dat hij de stuipen op het lijf krijgt, omdat de betrokkene daar de volgende week opnieuw staat. Een tijdelijk plaatsverbod kan zijn nut hebben.

Wij hadden ook een amendement ingediend om democratisch protest, betogingen, te beteugelen tot maximum 150 euro. Dat amendement is niet aanvaard. Ook de collega's van Groen hadden een amendement ingediend aangaande betogingen, waarmee wij

peut être infligée en cas de dépôt clandestin d'immondices.

Nous soutenons ce projet qui peut, à court terme, favoriser la solution de problèmes locaux préoccupants. Nous considérons les SAC comme des premiers secours en cas d'accident. Il nous faut en effet poursuivre la réforme de la Justice et nous procéderons à toutes les interventions nécessaires pour remettre sur pied cette vénérable institution. Nous prenons donc bel et bien nos responsabilités.

echter niet akkoord gingen.

Wij vonden ook dat er een gemiste kans was, misschien een denkpiste voor de toekomst. Iets waar de gemeenten dicht bij geplaatst zijn, is de domiciliefraude. Ik heb het er met mevrouw de minister over gehad tijdens voorgaande besprekingen. Zij stelde dat dit een interessante denkpiste was, maar dat ze niet weerhouden werd. Misschien hebben wij dan na 2014 nog werk aan de winkel. Domiciliefraude komt vaak voor en kost de schatkist veel geld. Correct optreden daartegen zou heel wat geld naar de schatkist laten terugvloeien. Men heeft de kans gemist om via de administratieve sancties daaraan iets te doen. Voor de parketten is die materie immers de minst dringende.

Ik meen dat er ook zeer goede elementen in zitten voor de collega’s van Groen. Denken wij maar aan de gemengde inbreuken, artikel 537, het vernielen van bomen. Dat kan nu via de GAS worden aangepakt. U moet dus zeer tevreden zijn. Ook is in gemeenschapsdienst voorzien, wat zeer nuttig kan zijn als bijvoorbeeld iemand betrapt wordt op sluikstorten. In dat verband denk ik aan het voorbeeld van een persoon die enkele weken geleden werd betrapt op sluikstorten en die, in plaats van een boete te betalen, gedurende twee of drie namiddagen zwerfvuil heeft opgeruimd in de gemeente. Het is dus een systeem dat kan werken en ik meen dat u daarvan zeker voorstander moet zijn.

Ik besluit. Wij steunen dit ontwerp omdat wij merken dat het op korte termijn een aantal oplossingen kan bieden voor problemen die op korte en niet op lange termijn moeten worden opgelost. Wij zien dit echter als EHBO, als eerste hulp bij ongevallen. Wij moeten immers blijven werken aan het gezond maken van de zieke vrouwe Justitia. De N-VA wil in de toekomst alle mogelijke ingrepen op vrouwe Justitia uitvoeren, uiteraard met de bedoeling haar gezond te maken. Zo ziet u dat wij onze verantwoordelijkheid nemen en niet aan de kant gaan staan.

11.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Degroote, mevrouw Brems zal straks grondig tussenkomen, maar ik wil toch even het volgende zeggen.

U probeert ons natuurlijk te verleiden door te spreken over sluikstorten, het vernielen van bomen enzovoort. Uiteraard zijn dat onaanvaardbare zaken. U hebt gezegd dat wij karikaturen maken, maar u mag zelf ook geen karikaturen maken. U stelt de zaken voor alsof tegenstanders van de GAS er blijkbaar geen probleem mee hebben dat graven worden vernield enzovoort, en dat er voor hen niet moet worden opgetreden. Het tegendeel is waar. Het probleem is veel breder en u weet dat zeer goed, want u hebt het ook gezegd.

Hoe komt het dat burgemeesters naar het systeem van de GAS grijpen? Omdat Justitie geen gevolg geeft aan een aantal belangrijke inbreuken. Dat is de essentie van de zaak. Dan kan men twee zaken doen. Ofwel gaat men ervoor zorgen dat Justitie beter werkt, dat de juiste prioriteiten worden gelegd en dat zaken die echt onaanvaardbaar zijn in de gemeenschap ook worden vervolgd, waarop dan een uitspraak door een onafhankelijk rechter volgt. Ofwel doet men dat niet en zegt men tegen de burgemeesters dat men hen beetje bij beetje, sinds 1999, meer bevoegdheden zal geven. Op die

11.03 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): M. Degroote prétend que nous nous adonnons à la caricature mais il doit prendre garde de ne pas faire de même. Il va de soi que les opposants aux SAC considèrent également que la profanation de sépultures est inacceptable.

Les bourgmestres recourent aux SAC parce que la Justice ne poursuit pas un certain nombre d'infractions importantes. Ce constat étant fait, deux options sont possibles. D'une part, on peut améliorer le fonctionnement de la Justice et faire en sorte que les infractions inacceptables soient sanctionnées par un juge indépendant. Le mécanisme est sain. D'autre part, on peut élargir

manier bouwt men een soort parallelle justitie op gemeentelijk niveau uit.

Dit is voor ons niet de oplossing. Wij moeten er dus naar streven om de rechtbanken en de parketten te versterken opdat zij kunnen optreden. Daarom is het een zeer slecht signaal om deze wetgeving nu te verbreden, want dan geeft men het signaal aan Justitie dat het geen probleem is als zij de zaken niet kunnen opvolgen, want dat de burgemeesters het wel zullen doen. Dan vervalt men in een vicieuze cirkel.

Vandaar ons principieel protest tegen de uitbreiding van dit systeem.

les compétences des bourgmestres et développer progressivement une justice parallèle à l'échelon communal. Le mécanisme est malsain selon nous.

Nous considérons que les parquets et les tribunaux doivent être renforcés. La loi SAC constitue donc un mauvais signal car la Justice reçoit ainsi le message que ses lacunes seront comblées par les bourgmestres. La Justice peut dès lors se reposer sur ses lauriers. C'est pourquoi nous sommes opposés par principe à l'extension de ce système.

11.04 **Koenraad Degroote** (N-VA): Dat is uw recht en ik heb daar alle begrip voor, maar wij wensen oplossingen op korte termijn. Wij weten ook dat Justitie op lange termijn moet worden aangepakt. Men is daarmee bezig. Wij hebben daar onze bedenkingen bij en onze alternatieve voorstellen voor, maar het is geen oplossing om tegen de mensen te zeggen dat Justitie moet worden hervormd en om hen ondertussen wandelen te sturen.

Wij wensen nu concrete oplossingen voor de mensen. Zoals vele anderen hopen wij ook dat er bij Justitie iets gebeurt. Voorts was het zeker niet mijn bedoeling u te verleiden.

11.04 **Koenraad Degroote** (N-VA): La Justice doit effectivement être assainie mais nous voulons dès à présent une solution à court terme pour un certain nombre de problèmes urgents. Nous ne pouvons pas nous retrancher derrière la réforme de la Justice qui traîne en longueur et dans l'intervalle, ne rien faire pour les gens.

11.05 **Éric Thiébaut** (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, les sanctions administratives communales ne sont pas du tout un outil nouveau. Cela fait déjà de nombreuses années qu'elles sont en vigueur dans un grand nombre de communes avec des résultats divers.

Dans le contexte d'une justice engorgée par la judiciarisation croissante des conflits et qui ne dispose pas de moyens nouveaux pour faire face à cet engorgement, il faut reconnaître qu'à certains endroits, le système des sanctions administratives a un impact important pour lutter contre le sentiment d'impunité des auteurs de petites incivilités qui participent à la dégradation du vivre ensemble.

L'accord de majorité prévoyait de revoir intégralement la base juridique sur laquelle celles-ci s'appuient en clarifiant et en encadrant leur fonctionnement. Le projet soumis au vote aujourd'hui est la mise en œuvre de cet accord.

Malgré de longs mois de travail qui trouvent ici leur aboutissement, il serait excessif de dire que le texte satisfait pleinement le groupe socialiste. Que le texte actuel présente des avancées notables par rapport à la situation existante, c'est indéniable, et nous nous en félicitons. Je pense en particulier au processus de médiation qui devient obligatoire pour les mineurs d'âge, et qui est le bienvenu. Dans la mesure où un abaissement de l'âge des mineurs sanctionnables est envisagé, tout le processus ne peut être considéré que dans une dimension éducative. Si la médiation en tant telle ne garantit pas suffisamment que c'est bien dans le sens de cette

11.05 **Éric Thiébaut** (PS): Er zijn heel wat gemeenten die gebruik maken van gemeentelijke administratieve sancties, met diverse resultaten. Omdat steeds meer conflicten voor de rechtbanken worden uitgevochten, is het gerecht overbelast. De GAS kunnen ertoe bijdragen het heersende gevoel van straffeloosheid voor wie overlast veroorzaakt, weg te nemen. In het meerderheidsakkoord werd een herziening van de rechtsgrond van die sancties aangekondigd.

Hoewel de tekst een aantal belangrijke verbeteringen inhoudt, is de socialistische fractie er niet onverdeeld gelukkig mee. Het bemiddelingsproces wordt verplicht voor minderjarigen en de nadruk komt te liggen op het educatieve aspect. We zijn tevreden dat we de nodige waarborgen kregen in verband met het opvoedkundige karakter van de gemeenschapsdienst, die

philosophie que le texte sera effectivement appliqué, un signal est toutefois donné en ce sens. De la même manière, nous sommes heureux d'avoir pu obtenir des garanties sur le caractère éducatif, voire pédagogique des prestations citoyennes, sorte de sanction alternative aux amendes infligées dans ce contexte. L'implication du secteur de la jeunesse dans la mise en œuvre de ces sanctions nous semble, dès lors, indispensable pour éviter toute dérive.

een alternatieve sanctie vormt voor de boetes. De jeugdsector moet hierbij worden betrokken om ontsporingen te voorkomen.

11.06 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur, j'entends bien que vous dites que la médiation, des prestations citoyennes, etc., seront possibles. Mais dans les faits, les acteurs de terrain nous ont dit que c'était très compliqué et très coûteux à organiser, raison pour laquelle c'est très peu utilisé.

Un orateur, tout à l'heure, disait très joliment que les gens seraient envoyés ramasser les déchets, mais dans les faits, ce n'est pas comme cela que ça se passe. Dans toute une série de cas, il n'est pas permis de le faire; il faut que cela soit encadré, que l'uniforme nécessaire soit disponible, etc.

C'est donc très joli au niveau du discours, mais vous savez bien que cela ne sera pas appliqué sur le terrain. Ce qui sera appliqué, c'est ce qui s'applique maintenant: des amendes.

11.06 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): De gemeenten zullen in de praktijk geen beroep doen op bemiddeling, want dat is een ingewikkelde zaak en duur qua organisatie. Zij zullen nog meer geneigd zijn boetes uit te schrijven.

11.07 **Éric Thiébaut** (PS): Madame, je suis bourgmestre depuis douze ans et je peux vous dire que dans ma commune, l'alternative sera appliquée. Nous mettrons les moyens en œuvre pour le faire. Nous nous débrouillerons parce que c'est important pour nous et pour les citoyens.

J'allais justement répondre dans mon intervention à votre question, madame Genot. Je suis d'autant plus convaincu que l'ensemble du dispositif repose sur la prétendue capacité du dispositif à s'autoalimenter d'un point de vue financier. Or, ne nous leurrons pas – je vous rejoins là-dessus: ce mécanisme de médiation et de prestations citoyennes aura un coût important pour les communes.

Si ma confiance est grande en les autorités communales – et pour cause – et en leur capacité à aborder les questions de cet ordre avec mesure et prudence, je ne peux que craindre de voir certaines entités condamnées à appliquer une politique du chiffre pour rencontrer cet objectif d'autofinancement. Mais à chaque commune de prendre ses responsabilités! Le texte de loi n'impose rien aux communes, mais leur propose d'utiliser un cadre.

11.07 **Éric Thiébaut** (PS): In mijn gemeente zullen wij daar de nodige middelen voor uittrekken. De regeling zou evenveel moeten opbrengen als ze kost, althans dat is de bedoeling, maar zal wellicht grote kosten meebrengen voor de gemeenten. Sommige gemeenten zullen misschien met de cijfers moeten goochelen om in de zwarte cijfers te staan. De wet legt de gemeenten niets op, maar reikt een kader aan.

Le **président**: Madame Genot, vous n'allez pas refaire tout le débat qui a eu lieu en commission!

11.08 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): La loi n'encadre pas. Nous avions proposé que toutes les communes soient obligées de créer le mécanisme pour pouvoir organiser ces prestations citoyennes. Mais, on le voit sur le terrain à l'heure actuelle, ce n'est absolument pas le cas. Vous dites que quelques bourgmestres le feront mais, dans les faits, ce ne sera pas le cas.

11.08 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Wij hadden voorgesteld de gemeenten ertoe te verplichten in bemiddeling en gemeenschaps-dienst te voorzien.

11.09 **Éric Thiébaut** (PS): Je ne vous suis pas, madame Genot!

11.10 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Nous proposions que ce soit obligatoire partout mais cet amendement a été rejeté. Si vous êtes en

11.10 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): U heeft ons amendement in die zin

faveur de ces prestations citoyennes, pourquoi n'avez-vous pas soutenu l'amendement que nous proposions?

niet goedgekeurd.

11.11 **Joëlle Milquet**, ministre: Si je peux me permettre de répondre, parce qu'il n'était pas nécessaire! Si vous lisiez la loi, vous ne diriez pas cela. Vous avez l'air de dire que ce ne sera pas appliqué.

11.12 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Il faut que ce soit obligatoire!

11.13 **Joëlle Milquet**, ministre: Puis-je m'exprimer?

Le **président**: Madame Genot, je vous demande d'écouter les arguments des autres et de ne pas toujours les interrompre!

11.14 **Joëlle Milquet**, ministre: Madame Genot, ce que vous dites prouve à quel point vous ne connaissez pas le texte! Il est obligatoire, lorsqu'on est face à un mineur, de passer par la médiation. Le mineur n'aura jamais à payer une amende.

Par ailleurs, la commune est obligée de travailler avec des organismes agréés, notamment par les Communautés, en médiation avec des professionnels. Il y aura donc obligatoirement une médiation avec des personnes agréées!

11.14 Minister **Joëlle Milquet**: Dat was niet nodig. Voor minderjarigen is de bemiddeling verplicht en minderjarigen betalen geen boetes. Bovendien moet de gemeente met erkende organisaties werken.

11.15 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Je ne sais pas si la ministre connaît bien le texte de loi. *(Protestations)*

Soyons corrects! Le texte pour les majeurs n'oblige pas les communes à organiser de la médiation et de la prestation citoyenne. Pour nous, c'est un problème. Nous avons donc déposé un amendement pour que ce soit le cas. Comme M. Thiébaut le disait, vu que cela coûte cher, beaucoup de communes ne le feront pas. Nous regrettons donc que cet amendement ait été refusé.

11.15 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Gemeenten zijn niet verplicht om voor meerderjarigen bemiddeling of gemeenschapsdienst te organiseren, wat wij betreuren.

Le **président**: Nous l'avons bien compris!

De **voorzitter**: U kan dat betreuren, maar uw amendement werd verworpen.

11.16 **Éric Thiébaut** (PS): Je voudrais revenir un instant sur la question de la jeunesse, car certains ne manqueront pas de dire qu'il s'agit d'un projet tout entier dirigé contre les mineurs, alors qu'il n'en est absolument rien, et qu'il présenterait les jeunes comme la nouvelle classe dangereuse. C'est évidemment excessif et je me réjouis d'ailleurs que, contrairement à ce que d'aucuns espéraient, on n'ait pas pris la voie de sanctionner par ce biais l'absentéisme scolaire, qui aurait totalement dévoyé l'idée même que nous nous faisons de l'éducation publique.

Plus encore, je suis rassuré de constater que la majorité des partis ont adhéré, en commission de l'Intérieur, au principe de permettre la consultation des organisations représentatives de la jeunesse lors de l'élaboration des règlements communaux, puisque c'est à ce niveau que la décision d'appliquer des SAC aux mineurs est finalement prise ou pas. Il s'agit là d'une démarche de responsabilisation qui permet, dès avant la mise en œuvre du projet, d'établir un dialogue entre les autorités locales et une frange importante de la population qui ne se sent pas toujours écoutée.

11.16 **Éric Thiébaut** (PS): Sommigen zullen zeggen dat dit ontwerp tegen de minderjarigen gericht is. Dat klopt niet. Gelukkig hebben we er niet voor gekozen om langs deze weg het spijbelen aan te pakken. De meeste partijen gingen akkoord met het idee om de representatieve jeugdorganisaties te raadplegen bij het opstellen van de gemeentereglementen. Daardoor kan die bevolkingsgroep worden geresponsabiliseerd en kan een dialoog tot stand worden gebracht.

Le **président**: Monsieur Thiébaut, Mme Genot souhaite intervenir.

11.17 **Éric Thiébaut** (PS): Je suis surpris!

11.18 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur Thiébaut, dire que l'on va consulter les jeunes dans les communes, c'est de la provocation! Vous savez très bien que les jeunes ont demandé à être consultés dans ce parlement. Vous avez refusé en prétextant le manque de temps, etc. Ensuite, on a continué à travailler le texte quatre semaines plus tard pour toutes sortes de raisons x ou y. Par conséquent, nous avions tout le temps d'accepter d'auditionner les organisations de jeunesse qui l'ont demandé. Et vous avez refusé ces auditions. Aussi, maintenant agiter une sucette en disant que cela se fera au niveau communal, je trouve cela insultant!

11.18 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): We betreuren dat de jongeren niet werden gehoord in het Parlement, zoals de jeugdorganisaties hadden gevraagd. Het Parlement riep tijdsgebrek in, maar wachtte vervolgens wel vier weken om voort te werken aan de tekst.

11.19 **Éric Thiébaut** (PS): Monsieur le président, allons-nous refaire ici le débat de la commission ou chaque groupe exprimera-t-il son opinion?

11.19 **Éric Thiébaut** (PS): Het is niet de bedoeling het hele debat nog eens over te doen.

11.20 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le président, je vous remercie.

Madame Genot, nous sommes plusieurs à intervenir car on ne va pas vous laisser dire tout et n'importe quoi!.

Premièrement, en ce qui concerne cette histoire de médiation que vous invoquez, jusqu'à aujourd'hui, le dispositif de sanctions ne prévoyait absolument pas de médiation obligatoire pour les 16-18 ans et cela ne vous dérangeait pas! Il est ahurissant de voir que quand on instaure un système de médiation obligatoire, tout d'un coup vous avez un problème! Je ne comprends absolument pas votre logique. On avait un dispositif qui était tout sauf respectueux de cette dimension éducative, pédagogique; on le modifie pour ajouter cette dimension obligatoire pour les mineurs, et vous le critiquez. Vous n'êtes pas cohérente!

Interrogez-vous sur ce que vous avez fait précédemment et qui était tout sauf favorable à la médiation. *(Applaudissements sur les bancs de la majorité)*

Deuxièmement, je voudrais réagir aux propos de M. Thiébaut. J'espère que la ministre de l'Aide à la jeunesse de la Communauté française va, pour ces politiques comme pour d'autres, avoir un peu d'envergure et associer les associations de jeunesse à toutes les politiques décidées au niveau des communes. Il y a en effet ce dossier mais il y en a aussi d'autres. Je vais dans le même sens que M. Thiébaut et je demande ici que Mme Huytebroeck, qui a la Jeunesse dans ses compétences, mette en place cette dimension à la Communauté française et associe les associations de la jeunesse aux politiques communales!

Madame Genot, je vous renvoie, vous et votre groupe politique, à vos responsabilités! *(Applaudissements)*

11.20 **Catherine Fonck** (cdH): Mevrouw Genot, ik kan uw ongerijmde uitspraken niet over mijn kant laten gaan. Tot op heden voorzag de sanctieregeling niet in bemiddeling voor de 16- tot 18-jarigen, en dat zat u niet dwars. Nu wordt er een verplichte bemiddelingsregeling ingevoerd, en nog bent u niet tevreden. U bent inconsequent. U steekt beter de hand in eigen boezem: wat u voorheen hebt gedaan, was niet ten gunste van de bemiddeling. *(Applaus bij de meerderheid)*

Voorts hoop ik dat uw minister van Jeugdbijstand van de Franse Gemeenschap de jeugdverenigingen bij het gemeentebeleid zal betrekken. Laat mevrouw Huytebroeck daar maar eens voor zorgen!

Mevrouw Genot, u en uw fractie moeten zich beraden over uw verantwoordelijkheid. *(Nogmaals applaus bij de meerderheid)*

Le **président**: La parole est à Mme Genot et puis à M. Thiébaut, le pauvre, il est interrompu.

11.21 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Je suis désolée, monsieur le président. Il y a un débat et je sais que vous n'aimez pas cela.

11.21 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Het debat wordt hier en nu

Soyons clairs, le débat, c'est ici et aujourd'hui qu'il se tient! C'est aujourd'hui qu'on vote. Dire qu'on consultera les associations plus tard sur quelque chose qui se décide aujourd'hui, c'est se moquer des jeunes. Ce n'est vraiment pas respectueux!

gevoerd, en er wordt vandaag gestemd. Zeggen dat de verenigingen later zullen worden geraadpleegd over wat er vandaag wordt beslist, dat is met de jongeren sollen.

11.22 **Joëlle Milquet**, ministre: Monsieur le président, chère collègue, ce que vous dites n'est pas juste. Vous êtes de fervents défenseurs de la démocratie et nous aussi.

En cette matière, nous disposons d'un double choix démocratique: d'abord, un cadre qui sera voté dans notre parlement; ne vous en déplaise, à part celles des Verts, je n'ai pas entendu beaucoup d'objections dans cette assemblée qui représente l'ensemble de la population. Ensuite, une fois le cadre décidé, il appartient à l'autonomie communale, selon sa démocratie locale, d'accepter ou pas de décider un règlement de sanctions; en outre, une fois le règlement décidé, il lui reste loisible ou non de l'appliquer aux jeunes et de les associer au niveau local.

Affirmer qu'avoir prévu cette implication d'avis obligatoire de la part des institutions de jeunesse locales dans le choix de ce deuxième débat démocratique ne sert à rien, voilà qui est faux. *(Protestations de Mme Gerkens)*

11.22 Minister **Joëlle Milquet**: Mevrouw Genot, u verdedigt de democratie, maar wij ook!

Er werd tweemaal voorzien in een democratische keuze. Ten eerste, het kader dat hier zal worden goedgekeurd en, met uitzondering van de Groenen heb ik daarover weinig protest gehoord in deze vergadering, die toch een vertegenwoordiging is van de bevolking. Zodra dit kader is goedgekeurd, zullen de gemeenten autonoom kunnen beslissen over een sanctieregeling, over de toepassing ervan op jongeren en over het betrekken van de jongeren bij het lokale niveau. Het is onjuist te beweren dat het advies van de lokale jeugdinstellingen er niet toe doet! *(Protest)*

Le **président**: Nous avons déjà tenu de tels débats à propos d'auditions refusées; si les commissions ont décidé de refuser des auditions, c'est un fait. Point. Inutile de réécrire l'histoire. Madame Gerkens, le dire une seule fois suffit; inutile de le répéter quinze fois.

De **voorzitter**: Als er in de commissies beslist werd om geen hoorzittingen te organiseren, dat is dat een feit. Het is dus nutteloos dat voortdurend te herhalen!

11.23 **Éric Thiébaut** (PS): Monsieur le président, je vous remercie. Être un des premiers intervenants dans un tel débat est évidemment un léger inconvénient.

J'aimerais revenir sur la discussion et l'élaboration des règlements communaux par les conseils car ce sera un moment important dans la mise en œuvre de ce projet de loi.

À ce titre, je tiens à souligner que des éléments essentiels pour une mise en œuvre efficace et harmonieuse restent à publier par voie d'arrêtés. Ces arrêtés, tant en ce qui concerne les services de médiation à organiser que les catégories d'agents publics ou par un public susceptible d'agir en tant qu'agent constatateur, sont indispensables et sensibles. Raison pour laquelle nous en suivrons la rédaction avec la plus grande attention. Nous les attendons impatiemment de la part de notre ministre.

Évidemment, nous porterons la même attention à l'arrêté proposant la convention type à conclure entre les autorités communales et les parquets dont elles dépendent, puisqu'il est prévu qu'une telle convention type serait définie par arrêté. Sans cette convention, il serait impossible de définir le cadre dans lequel communes et

11.23 **Éric Thiébaut** (PS): Ik wens terug te komen op de gemeentelijke reglementen in dit verband. Een aantal aspecten die essentieel zijn voor een efficiënte en evenwichtige tenuitvoerlegging van de wet moet door de minister nog in besluiten gegoten worden. Wij wachten deze teksten met ongeduld in. Wij zullen evenveel aandacht besteden aan het besluit over de typeovereenkomst tussen de gemeentebesturen en de parketten.

Deze besluiten moeten ervoor zorgen dat een en ander zo uniform mogelijk wordt toegepast in de gemeenten. De gewestelijke overheden moeten via hun voogdij waken over de reglementen die in de gemeenteraden worden goed-

parquets travailleront.

Il est également clair que ces arrêtés doivent remplacer les balises placées dans les textes et garantir aussi la plus grande uniformité possible d'application de commune à commune. À ce sujet, je ne peux qu'attirer l'attention des autorités régionales sur le soin avec lequel elles devront assurer leur pouvoir de tutelle sur les règlements qui émaneront des conseils communaux, qui feront le choix de mettre ou non en œuvre le dispositif.

Devant les incertitudes relatives à la manière dont les mesures seront prises sur le terrain, je dois encore féliciter la majorité d'avoir pris soin d'amender le texte en vue d'une évaluation biennale par le biais d'un rapport complet. Il ne s'agit pas là d'une clause de révision mais, sans aucun doute, d'un instrument utile pour jauger la pertinence et l'efficacité d'un dispositif important, sur lequel le législateur pourra s'appuyer.

Enfin, madame la ministre, chers collègues, vous aurez compris que ce n'est pas avec un grand enthousiasme que le groupe socialiste votera ce texte, qui laisse en suspens des questions importantes sur le plan de sa mise en œuvre. Néanmoins, il l'approuvera au bénéfice des balises qu'il a placées et en restant attentif tant aux arrêtés qui doivent venir le compléter qu'à l'évaluation qui devra en être faite d'ici deux ans.

Je vous remercie.

gekeurd, want deze laatste zullen de regeling immers concreet gestalte geven.

Aangezien het niet duidelijk is hoe de maatregelen in de praktijk zullen worden toegepast, ben ik blij dat de meerderheid de tekst geamendeerd heeft, zodat de wet om de twee jaar zal worden geëvalueerd om te beoordelen of ze relevant en doelmatig is.

Een aantal belangrijke zaken wordt niet geregeld in deze tekst. We zullen het wetsontwerp goedkeuren, zij het niet van harte, omdat onze fractie toch een aantal accenten heeft kunnen leggen. We zullen toezien op de uitvaardiging van de uitvoeringsbesluiten en op de evaluatie over twee jaar.

11.24 **Bercy Slegers** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega's, als men vandaag de kranten openslaat en de media volgt, dan zou men bijna denken dat wij hier vandaag een nieuw systeem in het leven roepen. Welnu, niets is minder waar. Het systeem van gemeentelijke administratieve sancties bestaat al sinds het jaar 1999. Dat wil zeggen dat het exact veertien jaar bestaat.

Het GAS-systeem heeft in de loop van die veertien jaar ook zijn nut bewezen. Op 1 januari 2013 paste 84 % van de Vlaamse gemeenten het GAS-systeem reeds toe. Het is dan ook goed dat wij vandaag het GAS-systeem in een wet zullen gieten. In die wet zijn een aantal zeer belangrijke waarborgen opgenomen.

Ten eerste, de waarborg van de preventie, de verplichte bemiddeling bij minderjarigen en het aanbieden van een gemeenschapsdienst als alternatieve sanctie.

Ten tweede, de betrokkene kan finaal, als hij vindt dat hij onterecht een GAS-boete gekregen heeft, nog altijd naar de jeugdrechter of de politierechter stappen.

Toen ik vandaag de kranten opensloeg, maakte ik een tweede bedenking. Men denkt blijkbaar dat wij hier vandaag over een wet stemmen tegen de jongeren. Niets is minder waar. Jongeren moeten kunnen spelen op de speelpleintjes. Zij moeten kunnen uitgaan en fuiven in hun eigen stad, maar wat gebeurt er als die jongeren het zelf niet meer aangenaam vinden om naar een speelpleintje te gaan omdat er hondenpoep ligt, omdat er graffiti op de speeltuigen gespoten is of omdat de speeltuigen kapot zijn? Wat gebeurt er als die jongeren het niet meer fijn vinden om te fuiven in hun eigen

11.24 **Bercy Slegers** (CD&V): L'on pourrait croire à la lecture des journaux que nous nous apprêtons aujourd'hui à instaurer un tout nouveau système. Rien n'est moins vrai. Les SAC existent déjà depuis 1999 et démontrent dès lors leur utilité depuis quatorze ans. Au 1er janvier dernier, 84 % des administrations communales appliquaient la réglementation relative aux SAC. Il est positif que nous coulions aujourd'hui le système SAC dans une loi qui prévoit aussi les garanties nécessaires, comme la prévention, l'obligation de médiation pour les mineurs d'âge et la possibilité d'infliger une prestation citoyenne comme peine de substitution. Quiconque estimant avoir été injustement sanctionné pourra en outre toujours s'adresser au juge de la jeunesse ou au juge de police.

Nous lisons aussi dans les journaux que la présente loi est "contre les jeunes". C'est tout aussi faux. Il est évident que les

gemeente omdat een groepje alles terroriseert, ervoor zorgt dat er altijd heibel is of dat men alles kort en klein slaat wanneer er een fuif is?

Het is om dergelijke situaties die zich in de praktijk wel voordoen, aan te pakken dat wij de GAS willen inzetten. Die situaties kunnen worden aangepakt door kort op de bal te spelen, met een verkorte procedure, waarbij de focus op preventie ligt.

Collega's, het moet gezegd dat de overlastfenomenen in Antwerpen absoluut niet dezelfde zijn als in, pakweg, Ieper. Tachtig procent van de zaken zal wel soortgelijk zijn, maar twintig procent zal totaal verschillend zijn. Er is ook een scheidingslijn tussen grootsteden en landelijke gebieden op het vlak van overlast. Daarom is maatwerk zo belangrijk. Dat is de reden waarom CD&V het pleidooi om een vaste, allesomvattende definitie te maken niet ondersteunt.

Een dergelijke definitie zal immers nooit sluitend zijn. Een dergelijke definitie zal nooit het ongewenst gedrag dat wij in bijvoorbeeld Antwerpen of Ieper volledig willen aanpakken, kunnen omschrijven of vastleggen.

Wij kunnen er niet omheen dat wij op diverse tijdstippen als politiek verantwoordelijken worden aangesproken over de veiligheid of onveiligheid in onze buurten, wijken en gemeenten. Die onveiligheid, of ook vaak een subjectief onveiligheidsgevoel, vindt haar voedingsbodem in het verdwijnen van sociale controle en sociale cohesie, in het verdwijnen van het respect ten opzichte van de omgeving, met verloedering tot gevolg. De mensen verwachten dat wij als politici daartegen optreden. Sinds 1999 en tot nu toe, doen wij dat in 83 % van de gemeenten met succes.

CD&V hecht veel belang aan de autonomie van de lokale overheden. Vorig jaar hebben er gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden en er zijn nieuwe besturen geïnstalleerd. Het is van belang dat die vertegenwoordigers van de bevolking, op een niveau het dichtst bij de burger, de lokale democratie kunnen laten spelen. De gekozenen in de gemeenteraden hebben de beste voeling om te weten wat overlast is, om te weten wat er loos is en op welke manier dat aangepakt kan worden, in debat met de jeugd en met het middenveld.

In de wet is in een verplichte terugkoppeling voorzien naar de jeugdraad als de GAS-boetes opgelegd worden aan veertienjarigen. Die zinsnede is eigenlijk overbodig in de wet, want wij zouden die verplichting er niet in hoeven te zetten. Elk bestuur dat zichzelf respecteert, zal immers, als het een beslissing neemt van dergelijke omvang, altijd terugkoppelen naar de adviesraden in zijn gemeente, zoals de jeugdraad. Er heerst echter veel scepticisme over deze wet, er is veel kritiek op of men vertrouwt er niet op dat die terugkoppeling zal gebeuren. Daarom is het toch belangrijk dat in de wet ingeschreven en gebetonneerd staat dat er een terugkoppeling moet zijn naar de jeugdraad, naar de jeugdverenigingen in elke gemeente. Op die manier is er geen discussie mogelijk over de interpretatie.

De invoering van gemeentelijke administratieve sancties vanaf veertien jaar is volgens de wet geen verplichting. De gemeenten beslissen daarover opnieuw zelf. Dat zal dus verschillen van gemeente tot gemeente. In steden en grootsteden zullen

jeunes doivent pouvoir s'amuser et sortir. Mais qu'en est-il lorsque ces jeunes ne s'amusent plus parce que la plaine de jeux est tapissée d'étrons ou lorsque les soirées se terminent mal parce qu'un petit groupe vient y jouer les trouble-fête? La loi relative aux SAC permet aux communes de gérer ces situations par le biais d'une procédure accélérée, qui met l'accent sur la prévention.

Les incivilités ne se manifestent pas de la même façon dans toutes les communes et c'est précisément la raison pour laquelle il est fondamental de travailler sur mesure. Aussi le CD&V ne se rallie pas à la demande relative à une définition intangible car il considère qu'une telle définition ne recouvrira pas la même charge sémantique dans toutes les communes.

Les responsables politiques que nous sommes sont souvent interpellés par nos concitoyens au sujet du sentiment d'insécurité qu'ils ressentent. L'une des causes de ce sentiment est le délitement de la cohésion sociale et aussi, par voie de conséquence, la perte de respect pour l'environnement qui induit un délabrement de l'espace urbain. Nos concitoyens attendent de nous que nous y remédions. Le système des SAC répond à cette attente, non sans une certaine réussite.

Le CD&V accorde une grande importance à l'autonomie des pouvoirs locaux car ce sont eux qui sont finalement les plus proches des citoyens. Les administrations communales et les conseils communaux sont en effet les mieux placés pour définir ce qui est constitutif d'une incivilité sur leur territoire, bien évidemment en concertation avec les jeunes et la société civile. Ce débrayage obligé a également été intégré dans la loi. Toute administration qui se respecte ne prendra jamais

veertienjarigen misschien wel gesanctioneerd worden en in landelijke gebieden veel minder.

In de kranten lezen wij vandaag statements van verschillende burgemeesters die zeer nadrukkelijk stellen dat er in hun gemeente geen nood is om de leeftijd te verlagen. Welnu, dat is goed, zoveel te beter. Net de burgemeesters, net de lokale democratieën, zijn het best geplaatst om te beslissen of die wetgeving in hun gemeente al dan niet toegepast moet worden, of er zich al dan niet problemen voordoen met jongeren, of zij al dan niet bepaalde overlastfenomenen willen aanpakken.

Wij stemmen vandaag niet over een leeftijdsverlaging van de GAS-boetes waarbij wij aan alle veertienjarigen in heel België verplicht een boete opleggen. Neen, wij stemmen over een kaderwet, die de gemeenten instrumenten aanreikt om hun eigen veiligheidsbeleid te voeren.

une décision de ce type sans entendre le conseil de la jeunesse ou les associations de jeunesse. En réalité, il était donc superflu d'inclure cette obligation dans la loi mais nous l'y avons tout de même incluse compte tenu du climat de scepticisme et de suspicion qui régnait.

L'abaissement de la limite d'âge à 14 ans n'est pas une obligation. Ce point sera, comme d'autres, tranché par les communes elles-mêmes. Beaucoup de bourgmestres ont déjà déclaré qu'ils n'abaisseraient pas la limite d'âge. Tant mieux. La présente loi est une loi-cadre qui offre aux communes des structures auxquelles elles peuvent donner le contenu qui leur sied.

11.25 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Slegers, ik zou u graag een vraag stellen.

Ik hoor u net op een fantastische manier opperen dat wij op gemeentelijk niveau met de jeugdraden moeten praten. Waarom zijn zij in de commissie dan niet gehoord?

11.25 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mme Slegers se plaît à dire qu'il faut absolument dialoguer avec les conseils de la jeunesse mais je me demande pourquoi on a omis de le faire en commission.

11.26 **Bercy Slegers** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dedecker, alle partijen hebben de Vlaamse Jeugdraad ontmoet. Zij hebben ook verschillende, andere jeugdorganisaties gesproken. Wij hebben meer dan een jaar op het voorliggend ontwerp gewacht. Wij hebben tijdens dat jaar ons werk gedaan en met verschillende organisaties, zowel intern als extern, gesproken.

11.26 **Bercy Slegers** (CD&V): Tous les partis ont rencontré le Vlaamse Jeugdraad. Nous avons attendu la présente loi pendant plus d'une année et pendant tout ce temps, nous avons beaucoup parlé aux différentes organisations de jeunesse.

11.27 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Wanneer wetgevend werk naar de commissie komt, worden de betrokken partijen uitgenodigd. U spreekt over de krant en zegt dat de pers er een karikatuur van maakt. Ik was ook niet in de commissie.

11.28 **Bercy Slegers** (CD&V): Ik zeg dat niet.

11.29 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Geef mij een ogenblik. Ik maak mijn redenering af. U verklaart dat in de pers van de GAS-boetes een karikatuur wordt gemaakt. Wat ik lees in de pers, is vooral dat alle 213 groepen – ik wist zelfs niet dat er zo veel zijn – protesteren dat geen enkele van hen is gehoord.

U verdedigt op dit moment het ontwerp door te stellen dat het de willekeur in de gemeenten tegen zal gaan. Ik geloof niet dat in de gemeenten de willekeur wordt tegengegaan. Het tegendeel is waar. Ik zal echter straks meer uitleg ter zake geven.

Waarom zegt u dat het tijd wordt dat wij de willekeur op gemeentelijk

11.29 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Dans tout travail législatif accompli en commission, il est d'usage d'organiser des auditions.

Pas moins de 213 organisations ont fait savoir dans la presse qu'elles n'avaient pas été entendues. Si cette loi est soi-disant censée permettre de lutter contre l'arbitraire, pourquoi la commission n'a-t-elle pas souhaité les inviter

niveau tegengaan, terwijl u het hier tijdens het wetgevend werk ter zake vertikt de 213 organisaties uit te nodigen en te vragen wat hun bezwaren zijn? Dat is mijn vraag.

afin de connaître leur opinion?

11.30 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zou bij het punt van de hoorzittingen een toelichting willen geven.

Het is natuurlijk waar dat wij geen hoorzittingen hebben gehouden, omdat – laten wij de waarheid geen geweld aandoen – het ontwerp nogal laat is ingediend. Wij hebben er enige tijd op moeten wachten. Wij hebben vervolgens samen beslist schriftelijke consultaties te houden.

Ik moet u in alle eerlijkheid en objectiviteit meedelen dat ik, eerlijk gezegd, ook wel de voordelen van zulke schriftelijke consultaties zie. Ten eerste, de veelzijdigheid is groter. Ten tweede, de betrokken instanties moeten een consistent betoog opbouwen. Ik zie, eerlijk gezegd, ook de voordelen in van het lezen van de afgeleverde stukken. Het is vaak gemakkelijker om zoiets te doen.

Dat gezegd zijnde, klopt het natuurlijk ook dat het ene het andere niet moet beletten. Ik zie niet in waarom na de goedkeuring van voorliggend ontwerp het lokaal overleg plots zou moeten stilvallen. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat tussen de ene en de andere partij altijd zal worden gepraat.

Ik zal straks over de parlementaire procedure uitweiden.

Mijnheer Dedecker, bij de parlementaire procedure stel ik mij de vraag of hoorzittingen tot veel meer zouden hebben geleid dan wat tot nu toe in de documenten in kwestie te vinden is. Het tegendeel is volgens mij waar.

11.30 **Siegfried Bracke** (N-VA): Il est exact que nous n’avons pas organisé d’audition en commission. Le dépôt relativement tardif du projet explique en partie notre décision. Dans ces conditions, la commission a décidé de tenir une consultation écrite, ce qui comportait selon moi de nombreux avantages, notamment le fait que le multilatéralisme est sensiblement plus important et que les instances concernées sont obligées de présenter un discours cohérent. Je ne suis pas certain que des auditions auraient donné un meilleur résultat.

En outre, je ne vois pas pourquoi les discussions avec la société civile à l’échelon local devraient s’arrêter après l’adoption de la loi.

11.31 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Het is gemakkelijker om schriftelijke adviezen naast zich neer te leggen dan een mondelinge bijeenkomst.

In een parlement hoopt men dat er tijdens een discussie naar elkaar wordt geluisterd, in dit geval naar derden, dat er bijsturingen komen, dat bepaalde suggesties van ervaringsdeskundigen worden opgenomen en dat ze tot een dynamiek leiden van tekstuele bijsturing. Dat is in dezen net niet gebeurd. Als 213 organisaties, een nooit geziene mobilisatie van het middenveld, klagen dat ze niet gehoord zijn, dan betreft het hier niet enkel een formele uitnodiging voor de hoorzitting in de commissie voor de Binnenlandse Zaken. U hebt simpelweg niet geluisterd, mevrouw de minister. U wilde niet ingaan op hun suggesties. De jongerenorganisaties en de jeugdraden in het bijzonder hebben alle redenen om sceptisch te zijn over de beloftes om hen op lokaal vlak te horen. Zal men daar dan wel luisteren? Of legt men hun suggesties daar ook naast zich neer?

11.31 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Dans un Parlement, on est en droit d'espérer être écouté dans le cadre d'une discussion et on peut espérer par ailleurs que certaines suggestions émises par les experts de terrain donnent lieu à des corrections de texte. Lorsque 213 organisations, soit une mobilisation inédite de la société civile, se plaignent de ne pas avoir été entendues, cela signifie tout simplement que la ministre n'a pas voulu écouter leurs suggestions. Les organisations représentatives des jeunes, et les conseils de la jeunesse en particulier, ont toutes les raisons d'être sceptiques à l'égard des promesses de les entendre au niveau local.

11.32 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Monsieur Bracke, vous êtes président de la commission. Des contributions écrites ont effectivement été demandées et elles apportaient beaucoup d'éléments. Mais vous avez, après cela, reçu deux courriers, l'un des

11.32 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Mijnheer Bracke, ik betreur dat minister Demotte en de Nederlandstalige en Franstalige

délégués aux droits de l'enfant francophone et néerlandophone qui demandaient à être entendus, l'autre de M. Demotte, ministre de l'Enfance, qui demandait la tenue d'auditions. Encore une fois, le débat a été cadenassé et ces gens n'ont pas pu être entendus alors qu'ils l'ont demandé. Je trouve cela déplorable.

kinderrechtenafgevaardigden, ondanks hun uitdrukkelijke vraag, niet door de commissie werden gehoord.

Le **président**: Sur cet aspect-là des choses, je crois que tout le monde a déjà pu s'exprimer. On peut émettre des regrets, et je suppose que dans vos interventions respectives vous allez le souligner, mais nous n'allons pas à chaque fois rouvrir le débat sur le fait qu'il n'y a pas eu d'auditions. Cela a été décidé à un certain moment, c'est un fait. La commission a décidé majoritairement qu'il n'y aurait pas d'auditions, il n'y a pas eu d'auditions. Nous n'allons pas ici remettre en route le travail de la commission. On peut le regretter, mais pas en débattre.

De **voorzitter**: Men kan de beslissing van de commissie betreuren, maar we gaan het debat hier niet heropenen.

(…): (…)

Le **président**: Tiens, vous êtes réveillé, vous, maintenant?

11.33 **Bercy Slegers** (CD&V): Mevrouw Brems, u zegt dat er niet geluisterd werd, maar er werden toch een aantal amendementen aangebracht, onder andere het amendement waarbij de jeugdraad verplicht geconsulteerd wordt op het moment dat er aan minderjarigen een boete opgelegd is. Dat is toch een belangrijke wijziging en het kan een antwoord zijn op de bemerkingen van de middenveldorganisaties. Ook aan de procedure is een en ander gewijzigd.

Een verbetering aan deze wet is dat bij de invoering van de GAS-boete vanaf veertien jaar voorzien is in een uitgebreide procedure van ouderlijke betrokkenheid en bemiddeling. Vooraleer de procedure bij een minderjarige start, zullen de ouders, de minderjarigen en de stad, in de persoon van de sanctionerende ambtenaar, samengebracht worden en zal men dialogeren over het te sanctioneren gedrag. Dit is een belangrijk opvoedkundig aspect. Daarna pas zal een GAS-procedure in gang treden.

Wij vinden het gehoord worden van die jongere, samen met zijn ouders en als hij dat wenst ook met een advocaat, toch een belangrijk aspect dat de rechtszekerheid ook inbouwt. Als hij dan finaal nog steeds naar de rechter wil, dan kan hij dat.

Onze partij heeft aangedrongen op de mogelijkheid tot samenwerking tussen gemeenten, zodat er meer uniformiteit is in de GAS-reglementen. In de verschillende gemeenten van een zelfde zone en een zelfde gerechtelijk arrondissement kan een gezamenlijk reglement ingevoerd worden. Dat bevordert dan weer de duidelijkheid. Dat was ook een opmerking van het middenveld. Ook de bevoegdheden van de provinciale en gewestelijke ambtenaren inzake GAS worden nu duidelijk vastgelegd.

Het ontwerp voorziet nu ook in de oprichting van een gemeentelijk register van overtredingen. Een opmerking van het middenveld was ook dat er geen transparantie en opvolging is. Wel, hierdoor zullen wij in de toekomst cijfergegevens hebben. Wij zullen in de toekomst kunnen evalueren in welke gemeente men welke boetes toepast en hoe men de sancties of de procedure voor de sancties effectief

11.33 **Bercy Slegers** (CD&V): Mme Brems se plaint de ne pas avoir été écoutée, mais je voudrais notamment mentionner l’amendement en vertu duquel lorsqu’une amende est infligée à un mineur, le conseil de la jeunesse doit être consulté. De même, des modifications ont également été apportées aux procédures.

L’instauration d’une procédure d’implication parentale et de médiation constitue une autre amélioration. Pour les mineurs, une procédure SAC ne pourra être lancée que moyennant la réunion préalable des parents, des mineurs et des autorités communales. L’audition du mineur, de ses parents et, le cas échéant d’un avocat, renforce également la sécurité juridique.

Le CD&V a défendu l’idée d’une coopération entre communes, afin d’harmoniser les règlements SAC. Un règlement commun peut par exemple être introduit dans les différentes communes d’une même zone et d’un même arrondissement judiciaire. Cette disposition répond d'ailleurs à un souhait exprimé par les représentants de la société civile. En matière de SAC, les compétences des fonctionnaires provinciaux et régionaux sont

toepast in de gemeente. Dat is zeer belangrijk.

De eerste evaluatie zal kunnen plaatsvinden binnen twee jaar, want op heden zijn er geen cijfers. Ik heb zelf nog een vraag daarover gesteld aan verschillende ministers en men heeft geen cijfers. Dat is dus ook een aanpassing van de wet ten goede.

Collega's, de laatste dagen worden wij als Parlementsleden bestookt met mails, sms'en en tweets met informatie zoals "GAS-wet staat jong zijn in de weg". Laat het duidelijk zijn, ik vind het *not done* dat een jongere een GAS-boete krijgt omdat hij een broodje eet op een bank. Hetzelfde geldt voor sneeuwballen gooien. Als een jongere na een broodje te hebben gegeten op een bank afval achterlaat rond de bank en het niet in de vuilnisbak gooit, dan is dat wel ongepast gedrag. En wij willen sluikstorten tegengaan. Dat geldt trouwens niet alleen voor jongeren, dat geldt voor iedereen, meerderjarigen en minderjarigen.

Absurditeiten waarbij men voor het gooien van sneeuwballen of voor het eten van een broodje op een bank een boete krijgt, willen wij uit onze reglementen krijgen. Dat moet gescreend worden. Die absurditeiten moeten eruit.

De finaliteit moet zijn: wat is overlast in mijn gemeente? En dat moet goed bediscussieerd zijn. Het feit dat dit GAS-systeem bestaat, is indirect ook een bescherming voor de jongeren. Ik heb daarstraks het voorbeeld gegeven van de speelpleintjes en de fuiven. Op die manier zal de jongere weten dat wanneer een andere jongere of een meerderjarige ongepast gedrag vertoont tegenover hem, die persoon daarvoor zal worden bestraft.

De wet is absoluut niet gericht tegen jongeren, maar tegen ongepast gedrag van meerderjarigen en minderjarigen.

Een andere, vaak gehoorde kritiek is…

désormais clairement définies. Le projet prévoit en outre la création d'un registre communal des infractions. Les représentants de la société civile ont dénoncé l'absence de transparence et de suivi. Nous disposerons à l'avenir de statistiques et la première évaluation pourra intervenir dans deux ans.

Une SAC ne sera pas infligée à un jeune qui mange un sandwich sur un banc ou lance des boules de neige, mais son comportement sera jugé inapproprié si après avoir consommé son sandwich sur le banc, il abandonne ses déchets sur place. Tout le monde est concerné, mineurs ou majeurs. Nous voulons lutter contre les dépôts de déchets clandestins.

Une analyse des règlements communaux nous permettra d'éliminer les inepties.

Le régime des SAC constitue aussi une sorte de protection indirecte pour les jeunes. Le jeune aura l'assurance que si un autre jeune ou un adulte commet une incivilité à son égard, cette personne sera sanctionnée.

11.34 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Ik hoor u graag zeggen dat u die absurditeiten uit de reglementen wilt, maar wat doet deze wet volgens u om deze absurditeiten uit de reglementen te krijgen? Dat is nu net een van de grote problemen met de voorliggende wet. Er is geen evaluatie geweest, maar de 213 organisaties hebben de facto wel geëvalueerd en hebben heel veel absurde, willekeurige toepassingen vastgesteld. Wat doet deze wet daaraan? Niks!

Wij hebben twee voorstellen gedaan. Wij hebben een lijst voorgesteld, zoals in Nederland, en een toezichtscommissie. Geen enkele partij van de meerderheid, noch de N-VA, heeft de discussie nog maar willen aangaan. Op welke manier gaat u daaraan tegemoetkomen? Ik vind het ontroerend om al die burgemeesters hier te horen zeggen dat zij het goed zullen doen in hun gemeente. Tof! Doen!

Het is nu donderdagnamiddag en u bent allemaal federaal Kamerlid. Het is vandaag onze taak om een federaal kader te creëren. Het is in dat federaal kader dat wij ervoor moeten zorgen dat die andere burgemeesters uit de hand lopende zaken in hun gemeenten kunnen voorkomen;

11.34 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Cette loi n'élimine en rien les absurdités des règlements. Nous avons proposé une liste, comme aux Pays-Bas, et une commission de contrôle. Aucun parti de la majorité, ni la N-VA, n'a voulu même ouvrir le débat. Il nous appartient pourtant de créer un cadre fédéral.

11.35 **Bercy Slegers** (CD&V): Mevrouw Brems, ik stel vast dat u

11.35 **Bercy Slegers** (CD&V):

blijkbaar geen vertrouwen hebt in de lokale mandatarissen van dit land. Er zijn net gemeenteraadsverkiezingen geweest. Deze mensen moeten de reglementen op een democratische manier screenen en binnen zes maanden treedt de wet in werking. CD&V roept haar mandatarissen op om de reglementen te screenen en ervoor te zorgen dat de absurditeiten eruit worden gehaald. Het zou te verregaand zijn om vanuit Brussel betuttelend op te treden tegenover de gemeenten met gemeentelijke reglementen die door democratische gemeenteraden werden goedgekeurd.

Mme Brems ne fait manifestement pas confiance aux mandataires locaux de ce pays. Le CD&V invite ses mandataires à analyser les règlements.

11.36 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Dat is volgens mij geen antwoord, mevrouw.

Mevrouw Brems heeft een vraag gesteld waarop ik ook graag het antwoord zou krijgen. Ik zal de vraag dan ook herhalen. Ik hoor u spreken over betuttelingswetten en regelneverij. Wie zal er optreden tegen die onnozele wetten? Ik zal er straks een stuk of twintig voorlezen, zodat u op de hoogte bent. Wie zal er optreden tegen de bestaande betuttelingswetten? Ik denk dan bijvoorbeeld aan het uitkloppen van matten op het voetpad. Ik weet ook wel dat de stofzuiger al bestaat sinds 1901, maar toch. Wie zal er optreden tegen de onnozele wetten die worden uitgevaardigd? Wie zal dit doen?

11.36 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Ce n'est pas une réponse. Qui prendra des mesures contre les règlements excessifs et parfois tout à fait absurdes de nos communes? Je songe à l'interdiction de battre les carpettes sur le trottoir.

11.37 **Bercy Slegers** (CD&V): Het zijn geen onnozele wetten, mijnheer Dedecker, waarnaar u verwijst, maar onnozele gemeentelijke reglementen.

Die reglementen zijn goedgekeurd door mensen die democratisch zijn verkozen. Binnen zes maanden wordt deze wet van kracht. Het is de taak van de gemeenteraad om in de volgende zes maanden ervoor te zorgen dat die reglementen worden gescreend en opnieuw door de gemeenteraad passeren. Het zijn de gemeentelijke mandatarissen die dus die wetten zullen goedkeuren.

11.37 **Bercy Slegers** (CD&V): Il existe effectivement des règlements communaux ineptes mais qui ont été adoptés par des personnes élues démocratiquement. Cette loi entrera en vigueur dans six mois. D'ici là, les règlements seront réexaminés par le conseil communal et, espérons-le, toilettés.

11.38 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Ik zou graag de proef op de som nemen. In Mortsel is het verboden aan de deuren te bellen of te kloppen met het doel een aalmoes te bekomen. Kinderen kunnen dus geen Driekoningen of Sint-Maarten gaan zingen in Mortsel. Vindt u dat een fantastische zaak?

Mijnheer de voorzitter, de collega’s vragen, dus wij draaien. In Lokeren, een Vld-gemeente, is het verboden personen te doen schrikken. Ik denk dat bij het lezen van het GAS-reglement zowat iedereen zich een bult schrikt. In Lokeren is ook verboden, mijnheer de burgemeester van Mechelen, het beoefenen van waarzeggen, het uitleggen van dromen, kwakzalverij en aanverwante praktijken. Ik denk dat de folders voor de gemeenteraadsverkiezingen daar mogen verboden worden. Het is inderdaad karikaturaal, we kunnen daar allen om lachen.

Zeg me nu eens, mevrouw de minister, mijnheer de burgemeester van Mechelen, welke instantie deze karikaturale wetten er tussenuit zal halen? Wie zal dat controleren? Wanneer een gemeente zulke dwaasheden begaat, is er dan een instantie die daarboven staat en dat zal tenietdoen? *(Hilariteit)*

11.38 **Jean Marie Dedecker** (LDD): À Mortsel, il est interdit de mendier de porte à porte et donc aussi de faire la tournée des Rois mages. À Lokeren, il est interdit de faire peur à quelqu'un et de pratiquer la divination.

Quelle instance va éradiquer ces interdictions ridicules?

Qui est au-dessus des inepties des communes et qui les contrôlera? *(Hilarité)*

De **voorzitter**: In Mechelen is er een burgemeester, inderdaad.

11.39 **Bercy Slegers** (CD&V): Mijnheer Dedecker, ik zal u antwoorden en vraag om daarna verder te kunnen doen. Wij hebben zaterdag met CD&V een afdelingsdag waarop alle lokale mandatarissen zijn uitgenodigd. Ik nodig u daar uit; als u wilt, kunt u komen. Dan zult u zien dat wij uitleg geven over de toepassing van de GAS-wet.

11.39 **Bercy Slegers** (CD&V): Samedi, le CD&V organise une journée pour les mandataires de notre section. Les mandataires entendront un exposé sur l'application de la loi SAC. J'invite M. Dedecker à venir écouter.

11.40 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mevrouw, ik kom spreken voor CD&V. U nodigt mij uit? Wel, ik kom!

11.41 **Bercy Slegers** (CD&V): Om te luisteren, niet om te spreken.

Collega's, een andere vaak gehoorde kritiek luidt: "Welk nut heeft het jongeren een geldboete te geven? De ouders betalen die geldboete toch." Wel, wij van CD&V willen die geldboete ontraden. Wij willen het cascade-effect benadrukken. Bemiddeling is in eerste instantie verplicht voor minderjarigen, maar het gemeentelijk reglement kan bepalen dat ook voor meerderjarigen de bemiddeling verplicht is. Wij willen dat men in tweede instantie een gemeenschapsdienst aanbiedt en pas in derde instantie een geldboete.

De afgelopen dagen werden wij geconfronteerd met maar liefst 231 middenveldorganisaties die ingingen op de mobilisatie van de Vlaamse Jeugdraad. Mevrouw Brems, dat is inderdaad heel wat. Wij gaan ze ook niet uit de weg. Zij geven een zeer belangrijk signaal, waar wij niet doof voor mogen zijn. Wij van CD&V reiken de hand aan die middenveldorganisaties en aan de jeugdraden in de verschillende gemeenten om het debat te voeren in de gemeenteraden, want het zijn de gemeenteraden die hun GAS-reglementen in de volgende maanden zullen screenen, wijzigen en toepassen. Grijp die kans om te debatteren en om de absurditeiten uit de GAS-reglementen te kunnen weren.

Ik meen in dit betoog te hebben benadrukt dat deze wet ook heel veel voordelen heeft. Misschien kunnen wij de Vlaamse Jeugdraad niet honderd procent tevreden stellen, maar wij zijn van oordeel dat deze wet toch voor negentig procent een antwoord biedt op de kritiek. De wet biedt voordelen op het vlak van preventie, procedure, transparantie, bemiddeling en rechtszekerheid van de jongeren.

CD&V zal deze wet goedkeuren, omdat het een kaderwet is waarbij onze lokale mandatarissen de verantwoordelijkheid krijgen om op maat van hun gemeente of regio aan overlastbestrijding te doen. Het gaat hier niet om betutteling vanuit Brussel, maar om de verantwoordelijkheid van de gemeenten op basis van vier krachtlijnen.

Hiermee sluit ik dan ook mijn betoog af. Screen de gemeentelijke reglementen en haal de absurditeiten eruit. Discussieer met de jeugdraad en het middenveld in de gemeente over wat overlast is. Pas het cascadesysteem toe: bemiddeling, alternatieve sanctie en in een laatste fase de boete. *Last but not least*, laat het gezond verstand primeren. Als er geen problemen zijn met veertienjarigen in uw gemeente, pas dit dan niet toe.

11.41 **Bercy Slegers** (CD&V): On entend souvent dire qu'il est inutile de donner une amende à un jeune étant donné qu'elle sera tout de même payée par les parents. Le CD&V entend dès lors dissuader les responsables d'infliger ces amendes. Nous voulons mettre en avant un effet de cascade. La médiation est avant tout obligatoire pour les mineurs, mais le règlement communal peut également prévoir cette obligation pour les personnes majeures. Nous voulons qu'une prestation citoyenne soit proposée en deuxième lieu et qu'une amende ne soit imposée qu'en dernier ressort.

Pas moins de 231 organisations de la société civile ont répondu à l'appel à la mobilisation lancé par le Vlaamse Jeugdraad. Nous n'ignorerons pas ce signal. Le CD&V tend la main à la société civile et aux conseils de la jeunesse pour mener ce débat au sein des conseils communaux.

Cette loi offre de nombreux avantages en matière de prévention, de procédures, de transparence, de médiation et de sécurité juridique des jeunes. Nous estimons que nous répondons ainsi, au moins à 90 %, aux critiques formulées par le Vlaamse Jeugdraad.

Le CD&V approuvera cette loi-cadre étant donné qu'elle permet aux mandataires locaux de lutter contre les incivilités en toute indépendance et en fonction des spécificités de leur commune ou de leur région. Quatre lignes de force doivent être respectées à cet

égard: il convient en effet de supprimer les absurdités qui subsistent dans certains règlements communaux, de dialoguer avec la société civile et le conseil de la jeunesse, d'appliquer le système de cascade et de faire primer le bon sens.

11.42 **Jacqueline Galant** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le groupe MR se réjouit de l'adoption de ce projet de loi sur les sanctions administratives communales. Nous souhaitions des avancées dans ce domaine. Nous avons d'ailleurs largement contribué au débat en déposant en mai 2012 une proposition de loi allant dans le sens d'un certain nombre d'améliorations d'un système qui, comme l'a dit Mme Slegers, est déjà d'application depuis un long moment et qui produit des résultats.

Sur le principe, il est pour nous une évidence que le système pénal peine à apporter une réponse efficace aux infractions qui nuisent à la sécurité et au bien-être quotidien des citoyens. Á partir de ce constat, deux possibilités: soit on se désole de la situation et on se satisfait d'une irresponsabilité générale et structurelle, soit on essaye de trouver une solution pragmatique. Et pour nous, le système des sanctions administratives est une solution pragmatique. Ce système est peut-être perfectible, mais il a le grand mérite d'apporter une réponse rapide aux infractions à l'origine de certaines nuisances qui pèsent sur le quotidien de nos concitoyens.

Auparavant, ces mêmes infractions ne faisaient bien souvent même pas l'objet de poursuites par le parquet. Les sanctions administratives sont donc un système qui fonctionne plutôt bien. Il n'est pas inutile de le rappeler et en ma qualité de bourgmestre, je pourrais donner de nombreux exemples.

Il importe également de rappeler que les comportements visés par les sanctions administratives sont des infractions aux normes de la vie en société, qu'il s'agisse d'infractions pénales mineures ou d'incivilités communales. Tous ceux qui commettent ces infractions sont visés.

Le message est donc on ne peut plus clair: toute méconduite appelle une réaction de la société, que ce soit par la voie d'amendes, de mesures de prestations ou de simple rappel de la norme. C'est pour nous un point essentiel, tant nous sommes convaincus du rôle déterminant du rappel du respect de la norme et du rôle éducatif et civique de ce rappel pour tous, des mineurs jusqu'aux seniors.

Pour avoir participé à plusieurs débats consacrés aux sanctions administratives, je n'ignore pas la fausse polémique qui concerne l'application des sanctions administratives aux mineurs. Loin de vouloir passer ce débat sous silence, je voudrais préciser ceci. Le système de sanctions administratives s'applique déjà aux mineurs dès l'âge de 16 ans.

Avec ce nouveau texte, on a voulu tenir compte d'une certaine évolution de la société. Les jeunes sont de plus en plus tôt auteurs d'infractions. On peut le déplorer, mais c'est un fait. Le nier serait irresponsable. L'un des objectifs est donc de viser un âge où l'on peut

11.42 **Jacqueline Galant** (MR): De MR-fractie is verheugd dat dit wetsontwerp over de gemeentelijke administratieve sancties zal worden aangenomen; het systeem wordt al lang toegepast en werpt vruchten af. Ons wetsvoorstel van mei 2012 heeft een grote bijdrage geleverd aan het debat.

Deze sancties vormen een pragmatisch antwoord op de moeilijkheden die een strafrechtelijke vervolging meebrengt; met een GAS kan snel worden gereageerd op overtredingen die de veiligheid van de bevolking in gevaar brengen en overlast veroorzaken, maar waarvoor er vroeger vaak niet eens vervolging werd ingesteld door het parket.

De boodschap is duidelijk: op elke vorm van wangedrag wordt door de samenleving gereageerd. We zijn ervan overtuigd dat normatief optreden voor iedereen – jong en oud – een educatieve waarde heeft.

Met betrekking tot de loze ophef over de toepassing van de regeling op jongeren, wijs ik erop dat er nu reeds administratieve sancties kunnen worden opgelegd aan 16-plussers.

Deze nieuwe tekst probeert in te spelen op de evolutie van de maatschappij. Jongeren begaan strafbare feiten op steeds jongere leeftijd. We richten ons op een leeftijd waarop ze zich bewust zijn van hun daden.

We willen, met een opvoedkundig doel, wijzen op de norm en straffeloosheid tegengaan. Voor de minderjarigen moet er trouwens

penser qu'ils sont parfaitement conscients de leurs actes et du fait que ces derniers sont en rupture avec la norme.

Cela étant dit, je n'aurai pas la prétention d'entrer dans le débat sur l'approche philosophico-politique de la répression des infractions commises par les mineurs. Je laisse cela aux spécialistes. Qu'ils spéculent sur ces aspects abstraits tant qu'ils le veulent!

Selon moi, le premier objectif est le rappel du respect de la norme et le refus de l'impunité. Cependant, j'attire votre attention sur le fait que cet aspect constitue également en lui-même un début de réponse éducative, d'autant plus que s'agissant des mineurs, les mesures de type éducatif sont, au préalable, obligatoires: dialogue avec les parents, médiation avec la victime, prestations d'intérêt général, et j'en passe. Même lorsqu'il y a amende, il s'agit d'infliger au pire une amende raisonnable d'un montant de 175 euros. Comme vous le voyez, ce n'est pas Guantanamo!

Par ailleurs, il ne faut pas focaliser l'intérêt de ce texte et tout le système des sanctions administratives sur les jeunes. Les incivilités ne sont pas l'apanage de ces derniers. Le texte s'adresse à tous. Dire qu'il s'agit d'un projet anti-jeunes, c'est apporter une lecture biaisée et empreinte de parti pris envers les jeunes. Cela induit l'idée que les jeunes sont tous auteurs d'infractions et, au final, c'est se montrer bien plus stigmatisant envers les jeunes que ne l'est l'esprit de ce projet de loi.

Comme je l'ai dit au début de mon intervention, le MR se félicite de l'adoption de ce texte qui a fait l'objet d'améliorations tout au long des discussions parlementaires, améliorations auxquelles nous avons largement participé, notamment en proposant l'introduction d'une procédure de flagrant délit. Cet amendement a reçu le soutien de l'ensemble des groupes de la majorité. Au final, il constitue un élément particulièrement fort et positif du projet.

La volonté politique portée par le MR de voir les actes répréhensibles sanctionnés plus rapidement était déjà inscrite dans l'accord de gouvernement. Cette volonté a été confortée et mise en œuvre concrètement au sein des arrondissements judiciaires avec la mise en place des chambres de flagrant délit. Elle est à présent confirmée dans le cadre des sanctions administratives communales, ce dont nous nous réjouissons.

Nous pensons que le fait de rapprocher le plus possible le moment de la sanction du temps de la commission de l'infraction permet de lutter contre le sentiment d'impunité, un sentiment aux conséquences dévastatrices tant pour la victime qui se sent abandonnée par la société que pour l'auteur qui se sent conforté dans son acte laissé sans réponse.

Le projet de loi va donc, pour nous, clairement dans le bon sens grâce aux améliorations qu'il apporte. Le système des sanctions administratives sera encore plus efficace. Par conséquent, nous voterons ce texte avec la plus grande satisfaction.

eerst naar opvoedkundige maatregelen worden gegrepen. In het ergste geval wordt een boete van 175 euro opgelegd. Guantanamo is ver weg!

De MR stelde voor een procedure in te voeren in geval van betrapping op heterdaad en ons amendement kreeg de steun van alle meerderheidsfracties. Na de invoering van de snelrechtkamers bevestigt een en ander eens te meer de politieke wil om laakbare daden sneller te bestraffen. Door de straf zo snel mogelijk op het strafbare feit te laten volgen, wordt het gevoel van straffeloosheid tegengegaan, dat voor het slacht-offer én voor de dader nefast is.

Wij zullen deze tekst dan ook met de grootste voldoening goed-keuren.

11.43 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal de verschillende bepalingen van onderhavige wetsaanpassing niet overlopen en mij beperken tot een aantal voor mij, mijn fractie en

11.43 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Un certain nombre de points sont essentiels pour le sp.a.

sp.a essentiële punten.

Voor ons gaat het hier over de vraag welk soort samenleving wij willen. De sp.a wil een samenleving die leefbaar is, waar mensen zich goed voelen. Wij doen aan politiek, omdat wij het goed voorhebben met onze burgers, of zouden moeten voorhebben, of we nu Parlementsleden zijn of een lokaal mandaat uitoefenen.

Uit de reactie van Groen kreeg ik de indruk dat men hier in het Parlement met serieuze zaken en op lokaal niveau met minder serieuze zaken bezig is.

Als wij het goed voorhebben met de mensen, moeten wij naar hen luisteren. Wat zeggen de mensen in al die steden en gemeenten? Zij zeggen dat ze genoeg hebben van al die overlastproblemen waarmee ze worden geconfronteerd, en ze gaan niet naar het Parlementslid in Brussel maar naar de burgemeester, de schepen of het gemeenteraadslid in hun gemeente met de vraag om dat op te lossen.

Wellicht werd dat twintig jaar geleden zo opgelost. Misschien waren er minder overlastproblemen, misschien had Justitie minder werk dan vandaag en deed het departement er wel iets aan. Alleen stel ik vandaag vast dat het parket en Justitie niet bezig zijn met overlastproblemen.

De heel eenvoudige vraag die hier vandaag voorligt, is of wij aan die overlastproblemen, die bij elke bevraging van de lokale bevolking tot de top vijf behoren, een oplossing willen geven wanneer we vaststellen dat het parket dat vandaag niet doet.

Wij zeggen daarop volmondig ja. Wij moeten daaraan als politici niet alleen in Brussel, maar ook in de dorpsstraat, een oplossing geven.

Die oplossing is inderdaad de gemeentelijke administratieve sanctie. Die werkt. Tot voldoening van velen werkt ze. Die mogelijkheid werd veertien jaar geleden aan de gemeenten geboden en wij zien dat ze in heel veel gemeenten tot grote voldoening werkt.

Net zoals wij ooit zotte rechtspraak tegenkomen, komen wij ook zotte GAS-boetes tegen. Na een zotte rechtspraak en een zot vonnis hoor ik niemand roepen dat we Justitie als systeem moeten afschaffen. We moeten enkel de zotte vonnissen vermijden, net zoals we de zotte GAS moeten vermijden.

Ik begrijp de reactie van de Groenfractie niet helemaal. Aan sommige uiteenzettingen houd ik het gevoel over dat ze tegen de GAS is. De adjunct-fractieleider zei net dat Justitie het moet oplossen, omdat dat de beste waarborg biedt. Als Groen ervoor kiest dat Justitie het probleem moet oplossen, dan betekent dat vandaag straffeloosheid.

Moet Justitie het oplossen? Daarover wil ik discussiëren. Willen wij minderjarige wildplassers en sluikstorters naar de jeugdrechter sturen? Neen, ik denk dat GAS-boetes een betere oplossing zijn voor jongeren.

Het is gemakkelijk om te roepen dat Justitie het moet oplossen. Zo hoeft men zelf niets te doen en kan men de schuld bij iemand anders

Mon groupe défend l'idée d'une société viable où les individus s'épanouissent et si nous voulons leur bien, il faut être prêt à les écouter. Ce qu'ils souhaitent, c'est la disparition de ces incivilités et c'est le message qu'ils font passer auprès de leurs élus locaux.

Il y a 20 ans, ces problèmes étaient probablement résolus par le parquet et la Justice, mais ce n'est aujourd'hui plus le cas. Nous voulons proposer une solution pour assurer la gestion des incivilités les plus récurrentes.

La sanction administrative communale est la solution idéale qui a fait ses preuves dans de nombreuses communes, à la plus grande satisfaction de nombreux citoyens.

Certes, il arrive qu'une jurisprudence s'avère absurde et il existe aussi parfois des SAC ineptes. Mais un jugement absurde ne signifie pas pour autant qu'il faille abolir le système judiciaire et il en va de même pour les SAC.

Je considère que la réaction de Groen est un peu confuse car certaines déclarations semblent être dirigées contre les SAC. Toutefois, si l'on considère que le problème relève de la Justice, c'est l'impunité qui règne aujourd'hui. Par ailleurs, je considère que les SAC sont plus adaptées pour sévir contre les mineurs qui urinent n'importe où, ou contre les auteurs de dépôts clandestins, que le juge de la jeunesse.

Il est un peu facile de rejeter la responsabilité sur la Justice. Pendant ce temps, aucune mesure n'est prise. Devons-nous donc faire comparaître ces quelques mineurs qui pourrissent la situation pour les autres, en raison de petites nuisances?

leggen. Intussen gebeurt er niets. Er zijn inderdaad enkele minderjarigen in onze samenleving die de boel verpesten voor de rest. Moeten we hen voor die kleine feiten van overlast naar de rechtbank sturen?

11.44 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Ons standpunt is heel duidelijk: wij zeggen niet dat GAS op geen enkel ogenblik kan.

Sluikstorten en wildplassen zijn voorbeelden waarvoor wij GAS-boetes ook aanvaardbaar vinden. De voorbije jaren worden er echter meer en meer zaken doorgeschoven. Diefstallen en winkeldiefstallen kunnen daarmee worden aangepakt. Het grote probleem is dat overlast heel vaag gedefinieerd is.

In een advies van een oud-vrederechter en oud-politierechter staat dat overlast, voor de wijziging van de politierechtbanken in 1995 en zelfs op vordering van een politiecommissaris, voor de politierechtbank kwam. Door de hervorming van de politierechtbanken, die dan verkeersrechtbanken geworden zijn, is die functie volledig weggevallen, zijn die dossiers nooit meer doorgestroomd, is op het terrein een probleem ontstaan en werden lokale bestuurders geconfronteerd met problemen die niet meer opgelost raken. In 1999 heeft men de GAS ingevoerd, oorspronkelijk voor dergelijke, zeer duidelijke overlastfenomenen. Dat kan, voor bepaalde zaken die heel specifiek zijn bepaald, maar de slinger slaat nu helemaal door naar de andere kant. Men breidt het systeem uit met misdrijven zoals winkeldiefstallen of met heel vage begrippen zoals overlast. Dat gaat veel te ver.

11.44 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Nous n'avons jamais dit que les SAC ne peuvent jamais être prises et comme on l'a évoqué, pour les auteurs de dépôts clandestins et les personnes qui urinent n'importe où, elles peuvent précisément apporter une solution. Mais voilà qu'à présent des délits tels que les cambriolages et les vols à l'étalage entreraient également en ligne de compte pour de telles sanctions.

La notion de "nuisances" a été définie de façon très vague et un avis d'un ancien juge de paix et d'un ancien juge de police précise que les nuisances étaient traitées par le tribunal de police en 1995, avant la réforme des tribunaux de police, sur réquisition même du commissaire. À présent, ces tribunaux sont devenus des tribunaux de la circulation et c'est ainsi que le problème est apparu.

À l'origine, les SAC étaient d'application pour des nuisances incontestables. Aujourd'hui, l'on étend le système aux vols à l'étalage ou à des délits dont la définition est très vague, ce qui va beaucoup trop loin.

11.45 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Uw analyse dat die zaken op een bepaald ogenblik door Justitie niet meer bestraft of bekeken werden, klopt. De vraag is dan: hoe lossen wij het vandaag op? U zegt dat het over een hele lijst gaat. Dan rijst natuurlijk de vraag of het lokale niveau niet de meest aangewezen plek is om te bepalen en vast te stellen wat in de betreffende gemeente de echte overlastproblematiek is.

Ik meen dat die zaken beter in de gemeenteraad bekeken worden dan hier in het Parlement. De gemeenteraad is de plaats waar de echte discussie over lokale overlastproblemen gevoerd moet worden. Ik wil in mijn stad niet geconfronteerd worden met de overlastproblematiek van Antwerpen of Gent. Ik heb daar niets aan. Vice versa is men in Antwerpen niet geïnteresseerd in de overlastproblemen in mijn stad. Ik meen dat de gemeenteraad het aangewezen niveau is om die zaken te bespreken.

De Groenfractie oppert de idee om nog maar eens een commissie,

11.45 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Cette analyse est correcte: la Justice ne sanctionnait plus dans les dossiers de ce type. C'est pourquoi nous devons nous demander comment résoudre ce problème aujourd'hui. Le niveau local m'apparaît comme l'instance la plus indiquée pour définir ce qui, dans la commune, est une source de nuisances réelles.

Groen propose la mise en place d'une commission de surveillance, mais le conseil communal accomplit déjà cette tâche. Le conseil communal définit les nuisances locales et la manière

namelijk een toezichtscommissie, op te richten. Maat die toezichtscommissie in dezen is toch wel de gemeenteraad? De gemeenteraad bepaalt wat lokale overlast is en of hij die overlast wil bestraffen. De gemeenteraad beslist of het meerderjarigen of minderjarigen betreft. De gemeenteraad beslist of er een geldboete opgelegd moet worden en hoe hoog die moet zijn, dan wel of er een mogelijkheid tot alternatieve bestraffing nodig is. De gemeenteraad beslist over al die zaken.

De gemeenteraad kan die zaken ook ieder jaar opnieuw evalueren en de zottigheden, waarover wij het af en toe hebben en die wij af en toe in de krant lezen, eruit halen. Laat dat nu toch gebeuren op het meest democratische niveau dat er bestaat voor die zaken.

Er werd terecht naar Mortsel verwezen. Daar heeft Groen het jaren voor het zeggen gehad. Ik ben ter voorbereiding even naar de website van Mortsel gaan kijken, waar mevrouw Pira – een van de twee burgemeesters van Groen – van 2001 tot 2012 burgemeester was. In 2008 en 2009 is daar een hele GAS-reglementering in de gemeenteraad goedgekeurd. Het gaat om bijna 250 artikelen. Ongetwijfeld zijn daar ook kwesties bij waarvan men zich vandaag afvraagt of die via GAS-boetes moeten worden aangepakt. Op de website van de stad Mortsel staat: "De stad Mortsel heeft 13 ambtenaren in dienst die gemeentelijke administratieve sancties mogen uitschrijven. Wij stellen vast dat het een effectief middel is om op te treden tegen kleinere vormen van overlast die vroeger onbestraft bleven."

Er is misschien een verschil tussen de mandatarissen van Groen op lokaal vlak, die weten waarover ze spreken, en de mandatarissen op federaal niveau, die zaken vertellen die in de praktijk, op het terrein, weinig kloppen.

dont il convient de les sanctionner. Il peut procéder à une évaluation annuelle et supprimer les prétendues aberrations. Faisons en sorte que cela puisse se dérouler au niveau le plus démocratique.

De 2001 à 2012, le mayorat de la ville de Mortsel a été occupé par un élu vert. En 2008 et 2009, les autorités communales ont adopté un règlement SAC comportant près de 250 articles dont certains sont peut-être absurdes. Le site internet de la ville indique que les SAC représentent un outil efficace pour lutter contre des incivilités mineures autrefois impunies.

Il y a peut-être une différence entre les élus locaux de Groen qui parlent du sujet en toute connaissance de cause et les élus fédéraux qui tiennent des propos ne correspondant pas à la réalité.

11.46 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer Vanvelthoven, ik heb de website van Mortsel of andere steden niet bekeken. U haalt het aan en er zullen in de reglementen zeker en vast zaken staan waarmee wij allemaal problemen hebben.

De vraag is – die cijfers hebt u misschien ook gevonden – of het in 95 % van de dossiers waarin men is opgetreden, niet ging over sluikstorten en wildplassen?

Dat is de essentie. Dat moet echt wel kunnen. Het is al te gemakkelijk om te verwijzen naar een gemeente. Hebt u een aanwijzing dat daar ooit een of ander onnozel reglement is toegepast of dat daar een of andere onnozele toestand is ontstaan? U werpt dat zomaar in het publiek zonder dat u daarvan een voorbeeld kan geven.

Wij maken hier het federaal kader. Ik wil het debat hier voeren, want het kader dat wij hier bepalen, zal richtinggevend zijn voor wat een gemeente later kan doen.

Mijn fractie wil dat kader heel duidelijk maken en wat ons betreft heel streng, om te vermijden dat gemeenten in de praktijk totaal onaanvaardbare situaties veroorzaken. Het debat moet eigenlijk gaan over de vraag hoever wij willen gaan en welk kader wij hier aan de lokale besturen kunnen aanbieden. Dan zullen zij ook verplicht zijn om binnen dat kader te blijven. Dat is de essentie van het debat.

11.46 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Je ne connais pas les chiffres de mémoire, mais il est possible qu'à Mortsel 95 % des SAC infligées concernent des dépôts clandestins d'immondices et le fait d'uriner sur la voie publique. Ces faits doivent pouvoir être sanctionnés et ce n'est pas l'objet de la discussion. M. Vanvelthoven peut-il apporter la preuve que des inepties aient été adoptées?

Nous mettons ici en place un cadre fédéral et le débat doit se concentrer sur ce point. Mon groupe politique souhaite que ce cadre soit extrêmement strict pour éviter que les communes n'adoptent des dispositions inacceptables.

Als het kader heel strak is, zullen alle gemeenten hun reglementen ook moeten aanpassen om binnen dat kader te blijven.

Dat is de essentie van het debat.

11.47 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): De essentie van mijn verwijzing naar Mortsel is dat, in de helft van de gemeentes waar u het voor het zeggen had, uw burgemeester heeft gezegd dat het goed was binnen het kader dat in het Parlement is bepaald. Op de website schrijft u zelfs dat het een effectief middel is. Kom dus vandaag niet zeggen dat het allemaal flauwekul is. Het is ook iemand van Groen die dat gezegd heeft, die gebruikmaakt van het kader dat wij in het Parlement bepaald hebben. Als u het vandaag over "zottigheden" hebt, dan gaat het over zottigheden uit het verleden, het oude kader waarin uw burgemeester is ingestapt. Over dat kader gaat het. Binnen dat kader zijn er inderdaad zottigheden gebeurd. Laat dat echter over aan de gemeenteraad. Welk probleem heeft Groen er nu mee dat de gemeenteraad beslist wat eigen is aan de gemeente en wat overlast is voor de gemeente? Als men dat aanpakt, wat hebt u daar dan in godsnaam tegen? Wij bepalen hier het kader en dat zal straks goed afgelijnd zijn.

Het laatste wat ik daarover wil zeggen — daarover heeft iedereen wel een punt — is dat wij inderdaad geen globale cijfers hebben. Daarover wil ik mee in discussie gaan. Daarom hebben wij het amendement ingediend dat bepaalt dat de minister om de twee jaar naar het Parlement moet komen met een evaluatie en de cijfers. Gaat het over meerderjarigen of minderjarigen en welke feiten werden bestraft? Dan kunnen wij hier de discussie in globo voeren. Dat was de reden voor het amendement. Daar wil ik in meegaan.

Wat wij vandaag vragen, is in mijn ogen een beperkte aanpassing van het huidig kader, een aanpassing waarover veel te doen is. Het gaat over het verlagen van de leeftijdgrens van zestien tot veertien jaar. In Mortsel bestond het trouwens al tot zestien jaar. In heel veel gemeenten zal men geen gebruikmaken van de leeftijdgrens van veertien jaar. Als er echter burgemeesters zijn van grootsteden waar men helaas moet vaststellen dat een aantal overlastmisdrijven begaan worden door vijftienjarigen, dan moeten wij hen de mogelijkheid geven om dat aan te pakken, maar niet op een repressieve manier. Deze tekst draait immers om begeleiding, bemiddeling en het verplicht betrekken van de ouders. Ik meen dat dit de goede manier is. Wat dat betreft, vind ik zelfs dat de tekst die thans voorligt een verbetering is ten opzichte van het kader dat wij hadden.

11.47 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): J'ai fait référence à Mortsel étant donné que Groen estimait que la réglementation SAC s'y était avérée efficace. Groen a ainsi utilisé sur le plan local le cadre que nous avons défini au Parlement. Des absurdités ont en effet été adoptées à l'époque du cadre précédent. Il faut cependant laisser au conseil communal le soin de prendre ces décisions. Pourquoi Groen est-il opposé à ce que le conseil communal décide ce qui constitue des incivilités à l'échelon local? Nous définissons ici un cadre bien précis.

Nous ne disposons en effet d'aucune statistique générale. C'est pourquoi nous avons présenté un amendement qui dispose que le ministre doit présenter une évaluation et des chiffres au Parlement tous les deux ans.

Nous demandons aujourd'hui une application limitée du cadre actuel. L'abaissement de la limite d'âge à 14 ans a fait couler beaucoup d'encre et de salive. De nombreuses communes ne recourront pas à cette possibilité. Nous devons cependant permettre aux bourgmestres des grandes villes de lutter contre les incivilités par exemple commises par des jeunes de 15 ans, sans pour autant que cette lutte ait un caractère répressif. Nous améliorons aujourd'hui le cadre en rendant obligatoires l'accompagnement, la médiation et l'implication parentale.

11.48 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Vanvelthoven, ik denk dat ik u niet goed volg. Ik vind het interessant te zien dat de collega's van sp.a en CD&V hier vandaag ineens staan met goede voornemens om de zotte bepalingen en de ontsporingen van de GAS aan te pakken. Bij CD&V is het duidelijk. Mevrouw Slegers heeft gezegd hoe zij dat zien in hun eigen imperium. Waar zij lokaal zelf de baas zijn, daar gaan zij het regelen. Hun eigen mandatarissen zullen strikte

11.48 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Le sp.a et le CD&V déclarent qu'ils veulent s'attaquer aux dérives en matière de SAC. Mme Slegers a affirmé que les mandataires locaux de son parti recevraient des instructions strictes. Manifes-

instructies krijgen. Daarbij vergeet CD&V de rest van het land. Daar trekken zij zich dan iets minder van aan.

Mijnheer Vanvelthoven, hoe u het zult doen, is niet zo duidelijk. U spreekt over de gemeenteraad zelf, dus de gemeenteraad controleert de gemeenteraad. Welnu, die "zotte" reglementen, zoals u ze noemt, of die ontsporingen, zoals ik ze zou noemen, zijn wel door gemeenteraden goedgekeurd, maar vervolgens niet gecorrigeerd. De correctie van de gemeenteraad door de gemeenteraad werkt alleen wanneer er zich weer verkiezingen aandienen, want dan kan een volgende gemeenteraad, die misschien andere opvattingen heeft, er iets aan doen. Ik zie dus niet goed in hoe dat in de praktijk verlopen kan. Wij kennen de gemeentelijke administratieve sancties al geruime tijd en de praktijk heeft uitgewezen dat de controle door de gemeenteraad geen afdoend middel is tegen willekeurige en onredelijke ontsporingen van de GAS. Die ontsporingen vormen niet de meerderheid van de gevallen. U zult ons niet horen beweren dat alle gevallen ontsporingen of onredelijk zijn. Er zijn er echter veel, te veel. Ik zie echt niet wat u daaraan zult doen.

tement, les membres du CD&V ne s'intéressent pas à l'attitude des autres mandataires.

Ce que le sp.a va faire apparaît moins évident. Selon M. Vanvelthoven, le conseil communal devra contrôler le conseil communal. Or ces règlements insensés ont bel et bien été approuvés par des conseils communaux, sans être corrigés ultérieurement. La pratique a déjà montré que le contrôle exercé par le conseil communal ne constitue pas un moyen adéquat pour éviter les décisions arbitraires et les dérives.

11.49 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Dat bedoelde ik daarstraks met het dedain van het Parlement ten opzichte van het lokaal democratisch niveau. Wij zijn hier, althans volgens Groen, slimmer dan de gekozenen in de gemeenteraden. Wij gaan hen nu controleren; wij moeten toezicht houden op de gemeentebesturen. Dat is wat u zegt, mevrouw Brems.

Het gaat niet om een evaluatie van de gemeenteraad door de gemeenteraad. Het is een evaluatie van het werk dat de GAS-ambtenaar uitvoert. De GAS-ambtenaar heeft een onafhankelijk statuut binnen de gemeente. Niet de burgemeester beslist over de gemeentelijke administratieve sancties, maar wel de onafhankelijke GAS-ambtenaar. Het is ook maar logisch dat die ambtenaar verantwoording komt afleggen in het democratisch gekozen orgaan van de gemeente. Zo steekt het verhaal in elkaar.

Daarbij wil ik ook de volgende kanttekening nog maken. Een voorbeeld dat regelmatig naar voren komt, is dat van het eten van broodjes op de trap van de kerk. Ik ken dat specifiek geval niet, want dat is een geval uit Mechelen. Welke partij zat er in Mechelen mee in de meerderheid? Groen! Nogmaals, ik ken dat geval niet. Misschien waren er wel redenen voor die sanctie. Ik weet ook niet wat ermee gebeurd is. In Mechelen had Groen in de gemeenteraad en zelfs in het schepencollege die "zottigheid" eventueel kunnen aankaarten. In plaats van dat hier in de Kamer te doen, kunt u er beter voor zorgen dat het daar gebeurt waar het moet gebeuren.

11.49 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mme Brems fournit une énième illustration du dédain que le Parlement affiche à l'égard du niveau local démocratiquement élu. C'est le Parlement, qui est plus intelligent que le conseil communal, qui se chargera du contrôle et de la surveillance. Le conseil communal est appelé à contrôler le travail du fonctionnaire SAC indépendant, et non pas à se contrôler lui-même.

L'amende imposée à des jeunes pour avoir mangé un sandwich sur les escaliers de l'église est fréquemment citée. Cette amende a été imposée à Malines, où Groen faisait partie de la majorité. C'est au conseil communal de Malines qu'il aurait dû discuter du caractère inepte d'une telle mesure, pas à la Chambre.

11.50 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer de voorzitter, ik had graag nog een vraag gesteld aan de heer Vanvelthoven.

Mijnheer Vanvelthoven, u gebruikte daarnet het prachtig woord "dedain". Ook voor een socialist bestaat de scheiding der machten. Ik kan de vraag van mevrouw Brems heel goed begrijpen, als zij zich afvraagt wie nu wie controleert.

Mijnheer Vanvelthoven, bij mijn weten maakt u hier deel uit van de wetgevende macht. U houdt zich bezig met de wetgevende macht. Tenzij ik mij vergis, bent u ook burgemeester en dus een lid van de

11.50 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Je comprends la préoccupation de Mme Brems, qui se demande qui contrôle qui aujourd'hui. M. Vanvelthoven par exemple représente ici le pouvoir législatif. En tant que bourgmestre, il est également membre du pouvoir exécutif et en matière de SAC, il représente à présent aussi le pouvoir judiciaire. La séparation

uitvoerende macht. Op het vlak van de GAS-boetes wordt u nu ook de rechterlijke macht.

Nochtans is er een bepaalde vorm van scheiding der machten.

Wat gebeurt er? Ik zal u de realiteit vertellen. Er wordt hier veel gepraat over gezond verstand. Ik heb jarenlang in een socialistische stad gewoond en weet dus hoe het er aan toegaat. Wie een GAS-boete krijgt, kan inderdaad in beroep gaan. Bij wie? De betrokkene mag op de gang gaan staan om te worden ontvangen door de burgemeester van de gemeente waar hij of zij in beroep gaat. Mijnheer Vanvelthoven, u maakt deel uit van de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht. Legt u eens uit, als socialist, hoe u dit kunt verdedigen!

des pouvoirs est donc en danger. Ceux qui veulent aller en appel contre une SAC, doivent s'adresser au bourgmestre, qui, dans le cas de M. Vanvelthoven, est membre du pouvoir législatif, exécutif et judiciaire.

11.51 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer Dedecker, het is misschien een droom van vele burgemeesters om deel uit te maken van de drie machten tegelijk. In voorliggend geval raakt zulks natuurlijk kant noch wal.

Het GAS-reglement wordt immers in de gemeenteraad goedgekeurd. De GAS-boetes worden niet door de burgemeester of door het schepencollege uitgesproken, maar door een GAS-ambtenaar, die specifiek daartoe is aangesteld. De burgemeester heeft met de sancties dus niets te zien. Wanneer de sanctie is uitgesproken, bestaat de mogelijkheid om naar de rechterlijke macht te stappen. Men kan dus naar de politierechter stappen. Zeggen dat alles in handen is van de burgemeester terwijl deze ter zake bijna niet betrokken is, is zwaar overdreven en bewijst dat u van de hele zaak niks afweet.

11.51 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Le règlement SAC sera adopté au sein du conseil communal et la sanction sera prononcée par un fonctionnaire ad hoc. Le bourgmestre n'a pas grand-chose à y voir. Ceux qui veulent introduire un recours contre une SAC peuvent s'adresser au juge de police. Prétendre que le bourgmestre décide de tout, prouve que M. Dedecker n'y connaît pas grand-chose.

11.52 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer Vanvelthoven, er wordt hier aan wishful thinking gedaan.

Ten eerste, het gaat hier over de realiteit, niet over het opvoeren van een komedie over democratie. Wie al een tijdje in de gemeenteraad zit, weet hoe het er in de gemeenteraad aan toegaat. De meerderheid heeft de wijsheid in pacht en de rest zijn onnozelaars. Zo gaat het en dat weet u heel goed.

De gemeenteraad zelf, met u op kop, keurt de desbetreffende wetten goed. U stelt vervolgens een GAS-ambtenaar aan. Iemand gaat tegen zijn GAS-boete in beroep. Ik zal u vertellen hoe zo'n beroep verloopt in de socialistische stad Oostende, waar zelfs een paar ministers in de gemeenteraad zit. In Oostende kan een GAS-gesanctioneerde inderdaad in beroep gaan. Bij wie moet de betrokkene in beroep gaan? Hij of zij moet bij de burgemeester in beroep gaan. De gesanctioneerde heeft dus best een partijkaart van de partij van de burgemeester op zak, want anders geraakt hij of zij zijn of haar boete niet kwijt. Ik maak dus geen kans. Dat is de realiteit, mijnheer Vanvelthoven. Ik ben dus bang dat het niet meer over de scheiding der machten gaat, maar dat alle macht bij de burgemeester ligt.

11.52 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Le conseil communal, avec à sa tête le bourgmestre, adopte les lois. Le bourgmestre désigne ensuite un fonctionnaire SAC. Toute personne qui veut introduire un recours contre une sanction à Ostende par exemple, doit s'adresser au bourgmestre. Il est préférable qu'elle ait sa carte de parti car sans cela, elle ne se débarrassera pas de son amende. Le bourgmestre a les pleins pouvoirs.

Le **président**: Monsieur Dedecker, si vous continuez, je vais décompter ces interventions de votre temps de parole.

11.53 **Bart Somers** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, hier in dit halfrond, maar ook de voorbije

11.53 **Bart Somers** (Open Vld): Mon groupe politique se réjouit du

weken en maanden, was er een heel levendig maatschappelijk debat over voorliggend wetsontwerp. Mijn fractie en ikzelf vinden dat een zeer goede zaak. Wij denken dat het terecht is dat over deze wetgeving zeer grondig gediscussieerd wordt en dat deze discussie niet alleen hier gebeurt maar ook in de samenleving.

Wij worden vandaag immers geconfronteerd met een debat over rechten en vrijheden, over fundamentele principes, over hoe wij onze samenleving willen organiseren, hoe we onze rechtsstaat willen uitbouwen en hoe wij omgaan met spelregels en samenlevingsregels.

In dat debat zijn de voorbije weken heel wat zinvolle dingen gezegd. Ook zij die kritiek hadden op het systeem, hebben vaak kritiek gespuid en geformuleerd die zinvol was. Ze hebben terechte bekommernissen naar voren geschoven. Maar laten wij eerlijk zijn, af en toe werden er karikaturen gemaakt, was er populisme en heeft men bepaalde dingen ronduit fout voorgesteld.

Verschillende collega's hebben vandaag in de media laten weten dat ze tegen zijn, maar voor gaan stemmen. Ik ben voor en ga ook voorstemmen. Ik ben voor omdat ik mij noch als volksvertegenwoordiger noch als burgemeester kan permitteren om vanuit een ideale, gedroomde werkelijkheid te vertrekken. Ik moet vertrekken vanuit de maatschappelijke realiteit. En die maatschappelijke realiteit is complex. In die realiteit lopen mensen rond die zich niet altijd aan de regels willen houden en niet altijd goede bedoelingen hebben.

Ik ben voor deze wet omdat het handhaven van rechtsregels de fundamentele waarborg is voor de vrijheid en rechtsbescherming van mensen. De *rule of law,* die niet alleen op papier maar ook in de praktijk, op het terrein, moet bestaan, is het meest fundamentele antwoord van de rechtsstaat op een samenleving waar de wet van de jungle heerst, waar het recht van de sterkste geldt, de brutaalste, de gemeenste.

Dat is hier vandaag aan de orde. Ik zou u eraan willen herinneren hoe die GAS-wetgeving ooit is ontstaan. Die is ontstaan omdat tal van gemeentelijke reglementen en wetten op het terrein gewoon niet werden toegepast, omdat het openbaar ministerie zei dat het te veel werk had, omdat de procureur het te banaal vond, omdat men te weinig tijd had. Om al die redenen stonden lokale besturen, burgemeesters en schepencolleges, maar ook politiemensen, mensen die in het preventieveld stonden, machteloos tegenover fenomenen zoals vandalisme, fietsdiefstallen, graffitispuiten, eigendom beschadigen, mensen lastigvallen en dergelijke meer. Eigenlijk stonden wij op dat moment voor een probleem van een schending van de scheiding der machten. Toen stonden wij voor een schending van de scheiding der machten.

Het werk van de wetgevende macht kreeg geen gevolg meer. De wetgeving werd genegeerd. Dat had dramatische gevolgen in bepaalde wijken en buurten. Het vertrouwen in de rechtsstaat werd bij heel veel mensen aangetast, bij de slachtoffers die in die buurten leven en die vaak geen tientallen comités hebben om hun belangen te verdedigen. De verzuring trad in die wijken en buurten in. Men verloor zijn vertrouwen in de democratie. De mensen die op het terrein de regels moesten handhaven, geraakten gedemotiveerd, zowel bij de

débat de société animé suscité par ce projet de loi et le juge pertinent. Nous débattons en effet de droits, de libertés et de principes fondamentaux, de la manière dont nous voulons organiser notre société. De nombreux arguments pertinents ont été avancés dans le débat, des critiques justifiées ont été formulées, mais on n'a pas évité les caricatures, le populisme et les représentations tronquées.

Plusieurs collègues ont déclaré être contre le projet, tout en annonçant qu'ils voteront pour. Pour ma part, je suis favorable au projet et je voterai pour. Ni en tant que député, ni en tant que bourgmestre, je ne peux me permettre de croire que je vis au pays des bisounours. Je dois tenir compte d'une réalité sociale complexe où certaines personnes refusent parfois de respecter les règles. Le respect de ces règles est la garantie fondamentale de la liberté et de la protection juridique des individus. À défaut, c'est le règne de la loi du plus fort, du plus brutal, du plus vil qui prévaut.

À l'époque, cette législation SAC avait été mise en place pour se substituer aux lois et règlements communaux qui n'étaient plus appliqués, la Justice n'ayant plus le temps de traiter ces dossiers. Les administrations locales, les policiers et les agents de prévention étaient totalement démunis face à des phénomènes comme le vandalisme, les vols de vélos et les tags. Nous étions confrontés à une violation de la séparation des pouvoirs. En effet, le travail effectué par le pouvoir législatif restait lettre morte. La confiance des victimes dans l'État de droit a été ébranlée, ouvrant la voie à l'amertume. La législation SAC a précisément voulu s'attaquer aux causes de cette amertume et si on assiste aujourd'hui à un regain de confiance dans la démocratie, c'est notamment grâce aux instruments mis à la disposition des administrations

politie als in het preventiewerk. Dat was de realiteit vijftien jaar geleden in bepaalde buurten, in bepaalde wijken.

Sprekend vanuit een ervaring van tien jaar in een centrumstad, kan ik u zeggen dat de GAS-wet een wapen is geweest tegen de oorzaken van de verzuring. Als vandaag de dag in verschillende van onze steden de dialoog in de wijken terug kan starten, er weer een groeiend vertrouwen is in de overheid, een dialoog op gang kan worden gebracht en het samenleven weer aangenamer is, dan is dat absoluut niet alleen, maar wel mede dankzij het feit dat lokale besturen instrumenten kregen via de GAS-wetgeving om op te treden tegen onaanvaardbare vormen van overlast.

Collega's, de voorbije weken werd een aantal kritieken geformuleerd op de GAS-wetgeving. Mijn fractie en ik willen daar heel ernstig naar luisteren. Sommige van die kritieken waren immers terecht.Tegelijkertijd werden sommige dingen fout verteld. Een aantal van de belangrijkste kritieken zal ik overlopen en ik zal de puntjes op de i zetten.

Eerst en vooral: de GAS-wetgeving zou de scheiding der machten op zijn kop zetten. Het idee dat een ambtenaar die afhangt van een schepencollege, een gemeenteraad, een burgemeester, kan oordelen en een sanctie kan uitspreken, is volgens de kritiek van sommigen onaanvaardbaar. Zij noemen dat een schending van de scheiding der machten.

Ik nodig die mensen uit om eens te gaan kijken naar de juridische realiteit op het terrein. Is het zo uitzonderlijk dat een ambtenaar straffen uitspreekt, boetes oplegt, sancties oplegt? Mag ik verwijzen naar de voetbalwet? Mag ik verwijzen naar de wetgeving op valse alarmen bijvoorbeeld? Mag ik verwijzen naar de enorme switch in de milieuwetgeving – ik spreek nu over Vlaamse wetgeving, met excuus aan de Franstalige collega's – waar men er in januari 2009 voor heeft gekozen om het strafrechtelijk arsenaal, dat de facto niet werd toegepast, in grote mate te verlaten en over te gaan tot een bestuurlijke handhaving. Dat is gebeurd in heel het milieurecht van Vlaanderen, ook in het ruimtelijk-ordeningsrecht.

Het gevolg daarvan is dat ambtenaren vandaag niet alleen het pv opstellen, maar ook de sanctie uitspreken. Deze sancties liggen soms tien tot vijftien keer hoger dan de hoogste GAS-boete die wij kunnen heffen. Ik geef enkele voorbeelden. Geluidsoverlast, of het overtreden van de geluidsnormen door bedrijven van klasse 2: een boete tot 2 300 euro, uitgesproken door een ambtenaar. Beschadiging van kleine landschapselementen door pesticiden: een boete tot 2 300 euro, uitgesproken door een ambtenaar. Daar komt geen rechter bij te pas. De ambtenaar maakt het pv en legt de sanctie op. Het bezitten van een beschermde vogel: een boete tot 4 763 euro. Dat is veertien keer de maximum GAS-boete!

In sommige gevallen gaat men zelfs nog verder. In sommige gevallen maakt de ambtenaar niet alleen het pv op, legt hij niet alleen een boete op, maar kan hij ze ook onmiddellijk innen. Als een vrachtwagen te zwaar is geladen, kan die aan de kant worden gezet, kan de ambtenaar de vaststelling doen en kan de ambtenaar overgaan tot een onmiddellijke inning van 2 500 euro.

locales pour intervenir contre des formes intolérables d'incivilités.

Mon groupe prête l'attention requise aux critiques émises à l'égard des SAC par les autres groupes car certaines de ces critiques sont fondées. D'autres critiques, par contre, pèchent par une présentation erronée des choses. À titre d'exemple, une critique consiste à dire que les SAC chamboulent la séparation des pouvoirs. Aux yeux de certains, l'instauration du fonctionnaire sanctionnateur est inacceptable. Celles et ceux qui émettent ce type de critiques devraient aller sur le terrain pour constater la réalité juridique. Il n'est pas exceptionnel, en effet, qu'un fonctionnaire inflige des sanctions. Il suffit de songer à la loi sur le football, à la législation sur les fausses alertes ou au basculement d'une portée énorme dans la législation environnementale flamande, basculement qui fait qu'aujourd'hui, les fonctionnaires non seulement dressent des procès-verbaux mais sont aussi habilités à infliger la sanction adéquate. Ces sanctions peuvent se monter à 14 fois la sanction administrative communale maximum! Dans certains cas, un fonctionnaire peut aussi procéder à sa perception immédiate. Quiconque prétend que le système des SAC est exorbitant dans notre ordre juridique caricature la réalité juridique d'aujourd'hui.

Ne soyons pas non plus hypocrites. Un pouvoir local dispose déjà de tout un arsenal d'instruments qui lui permet de prendre des sanctions et d'infliger des amendes pécuniaires même si celles-ci portent un autre nom que "sanction administrative communale". Par exemple, la fermeture d'un café en vertu de la loi sur les substances stupéfiantes ou pour des raisons liées à l'ordre public – décision qui relève des attributions du bourgmestre qui n'a pas besoin d'un juge à cet effet – a également

Wat wil ik hiermee aantonen? Zij die zeggen dat dit een uitzonderlijk systeem is dat buiten onze rechtsorde staat, maken eigenlijk een karikatuur van de juridische realiteit van vandaag. Er zijn zelfs mensen die vanuit een heel klassieke, traditionele trias-politicabenadering heel het administratief recht als een schending van de scheiding der machten beschouwen, want heel ons administratief recht, dat de afgelopen zeventig jaar is ontstaan, valt onder de bevoegdheid en het gezag van de uitvoerende macht.

Sta mij toe nog een stap verder te gaan. Daarnaast mogen wij ook niet hypocriet zijn. Een lokaal bestuur heeft heel veel instrumenten om te sanctioneren en geldboetes op te leggen. Wij heten dat dan wel geen boetes of sancties. Sta mij toe een aantal voorbeelden te geven. Het sluiten van een café op basis van de drugswet, of omwille van de openbare orde, heeft een financiële impact die een veelvoud is van een GAS-boete. De burgemeester kan dit doen zonder dat hij daarvoor een rechter nodig heeft. Het intrekken van een vergunning. Het onbewoonbaar verklaren van een woning. Een ambtenaar krijgt een lijst en beslist zelf, op basis van zijn vaststellingen, of een bepaald puntenaantal is bereikt en dan kan de burgemeester die woning onbewoonbaar verklaren. Het gevolg daarvan is een inkomensderving omdat de woning niet meer kan worden verhuurd. Meer nog, dit kan de grondslag vormen voor het heffen van een belasting die elk jaar verdubbelt. Wij noemen dit dan wel een belasting, maar is dat eigenlijk nog wel een belasting? Is dat geen sanctie of een geldboete die wordt opgelegd?

Ik geef een ander voorbeeld, trivialer. Het tarief 2 voor parkeren bestaat overal. Tarief 1 bedraagt bijvoorbeeld 1 euro per uur, maar voor wie niet op tijd betaalt, geldt zowel in Gent als in Antwerpen, in Mechelen of in Leuven tarief 2. Dat tarief bedraagt dan 20, 25 of 30 euro. Dat is geen boete, dat is geen sanctie, dat is tarief 2.

Zij die zeggen dat in een democratische rechtsstaat alleen sancties kunnen worden opgelegd en dat handhaving alleen mogelijk is via de rechtbank, maken zichzelf iets wijs. Dan moeten zij consequent zijn. Dan moeten zij niet alleen deze wet aanvechten, maar ook het sociaal recht, dat onlangs voor de helft gedepenaliseerd is. Daar werd bestuurlijke handhaving van gemaakt. Ook inzake ruimtelijke ordening en de milieuwetgeving, en op nog vele andere domeinen, hebben lokale bestuurders en ambtenaren de mogelijkheid aan handhaving te doen.

Ik geloof niet in die visie. Ik meen dat het een perceptie is van de trias politica die totaal achterhaald is in onze moderne rechtsstaat. Onze rechtbanken zouden ontploffen!

Collega Vanvelthoven heeft het terecht gezegd: zou het wel opportuun zijn alles via de rechter te doen? Hondenpoep bestrijden, moet men daarvoor naar de politierechtbank? Hetzelfde geldt voor sluikstorten, graffiti, wildplassen. Is dat het adequate antwoord erop, vanuit de maatschappelijke realiteit?

Collega's, ik meen dat de geloofwaardigheid van de rechtsstaat van andere dingen afhangt. Die hangt af van de vraag welke rechtswaarborgen burgers hebben in de procedures. Die waarborgen zijn hier aanwezig. Het algemeen politiereglement waarin de GAS gedefinieerd worden, valt onder de bijzondere voogdij van de

des retombées financières dont le montant équivaut au multiple d'une amende SAC. Autre exemple: la redevance de stationnement 2, infligée aux automobilistes qui n'ont pas acquitté à temps la redevance 1, ne porte pas non plus le nom d'amende ou de sanction. Ceux qui estiment que dans un État démocratique, le tribunal doit avoir l'apanage du pouvoir de sanctionner et de faire respecter la loi doivent être cohérents avec eux-mêmes et contester d'emblée l'ensemble du droit social dont la moitié vient d'être dépénalisée. De même, en matière d'aménagement du territoire et de législation environnementale, entre autres, les gestionnaires locaux et les fonctionnaires locaux sont investis du pouvoir de faire respecter la loi.

Je ne crois pas à cette perception dépassée de la *trias politica* qui ferait littéralement exploser nos tribunaux! La comparution devant un juge constitue-t-elle une réponse adéquate aux problèmes de déjections canines, de dépôts clandestins de déchets, de graffitis ou de personnes urinant sur la voie publique? La crédibilité de l'État de droit dépend d'autres critères, par exemple de la question de savoir de quelles garanties juridiques les citoyens peuvent bénéficier au cours des procédures. Or ces garanties ont été prévues dans ce texte. Le règlement général de police où sont définies les SAC relève en effet de la tutelle spécifique du gouverneur. Tous les actes administratifs sont soumis à la législation relative à la motivation formelle des actes administratifs. Tous les principes généraux de bonne administration s'appliquent en l'espèce, à savoir le principe d'égalité, le droit des intéressés d'être entendus, le droit à l'assistance d'un avocat et le principe de proportionnalité. Cette législation comporte bien davantage de garanties juridiques que de nombreux textes législatifs

gouverneur, die zowel de wettelijkheid nakijkt als het algemeen belang beoordeelt. Alle bestuurshandelingen vallen evident onder de wetgeving inzake de formele motivering van bestuurshandelingen. Alle algemene beginselen van behoorlijk bestuur zijn hierop van toepassing: het gelijkheidsbeginsel, de hoorplicht, het recht van bijstand van een advocaat, het evenredigheidsbeginsel, het proportionaliteitsbeginsel. In de GAS-procedure zelf zijn de voorwaarden geformuleerd. Om er maar één te geven: de ambtenaar die de vaststelling doet, mag niet de sanctionerende ambtenaar zijn. Bovendien is steeds een beroep bij de politierechtbank mogelijk.

Collega's, in deze wetgeving zitten veel meer garanties voor de rechtszekerheid, veel meer rechtswaarborgen, dan in tal van andere beleidsdomeinen en tal van andere juridische systemen.

Ik denk in alle eerlijkheid en met alle respect dat de kritiek daarop er totaal naast is.

De tweede ernstige kritiek luidt de willekeur te zijn. Ik kan collega Vanvelthoven alleen maar bijtreden. Dit is inderdaad een moment van grote eensgezindheid. Willekeur heeft hier een andere naam. Willekeur heeft hier de naam lokale democratie, lokale autonomie. Wie ertegen is dat in verschillende gemeenten verschillende reglementen bestaan, kan maar één zaak doen en eisen dat de gemeentebesturen afgeschaft worden en dat de lokale democratie ontbonden wordt.

Mag ik u een aantal voorbeelden geven die vandaag ook in andere domeinen spelen? Als ik in Mechelen of in Zemst bouw, zijn er verschillende regels.

Ik geef een voorbeeld uit de leefwereld van jonge mensen. Als ik een fuif wil organiseren, bepaalt elke gemeente afzonderlijk tot hoe laat die fuif mag duren, hoe hoog het decibelniveau mag zijn, of het door de Vlaamse overheid vastgelegde decibelniveau mag worden overschreden, of er security moet zijn, of er sterke drank mag worden geschonken. Dat bepalen wij allemaal lokaal en in elke gemeente anders. Dat is de essentie van lokale democratie.

Trouwens, de zogenaamde willekeur is niet ontstaan met de GAS-wetgeving. Al die zaken waarover wij het nu hebben en die soms terecht worden gecontesteerd, bestonden vroeger ook.

Er bestonden vroeger gemeentelijke reglementen die bepaalden dat men niet met sneeuwballen mocht gooien, en daar stond een politiestraf op. Er waren gemeentelijke reglementen die bepaalden dat men geen graffiti mocht spuiten en daar stond een politiestraf op.

Dat bestond vroeger allemaal, maar vroeger werd dat gemeentelijk reglement geschraagd door een politiestraf, die weliswaar nooit werd toegepast. Sommigen vinden het kennelijk een verbeterde vorm van democratie wanneer mensen lokaal op een bepaald moment een keuze maken, volledig conform de wet, om een bepaalde materie aan te pakken, waarna de procureur des Konings of het openbaar ministerie de wet dan niet toepast. Welnu, dan spreken wij volgens mij pas echt van een schending van de scheiding der machten.

De essentiële vraag is inderdaad: vertrouwen wij op onze lokale

élaborés dans d'autres domaines et systèmes juridiques.

Des critiques ont également été émises en ce qui concerne l'arbitraire éventuel. Cet arbitraire, c'est en l'occurrence la démocratie locale, l'autonomie locale. Ceux qui sont opposés à des règlements communaux différents feraient mieux de supprimer les administrations communales et mettre un terme à la démocratie locale. Dans chaque commune, différents règlements sont pourtant également applicables pour l'organisation d'une fête par exemple. Par ailleurs, ce soi-disant arbitraire n'est pas né avec la législation SAC. Il existait également différents règlements communaux prévoyant des peines de police mais ces sanctions n'ont jamais été appliquées. Pour certains, il s'agit apparemment d'une meilleure forme de démocratie. Pour moi, il s'agit précisément d'une violation du principe de séparation des pouvoirs.

La question essentielle est de savoir si nous avons confiance en la démocratie locale ou si nous nous sentons supérieurs aux élus locaux.

Un autre point de critique: les règlements SAC qui prévoient des interdictions ridicules. Nous avons, à la suite de ce débat sociétal, examiné notre règlement SAC. Les SAC sont actuellement utilisées trop souvent comme un pis-aller pour résoudre des problèmes sociaux. C'est là que réside la valeur du grand débat de société. Toutes les administrations communales font le même exercice et vérifient si elles ne sont pas allées trop loin.

L'amendement imposant la consultation du conseil de la jeunesse était valable. Certains ne prennent pas cet avis au sérieux, mais les administrations locales qui n'en tiennent pas compte en payeront le prix.

democratie of voelen wij ons superieur ten opzichte van de mandatarissen die in hun stad of gemeente verkozen zijn door de burgers en daar regels maken, aangepast aan de lokale situatie?

De derde fundamentele kritiek betreft de zotternijen. In sommige GAS-reglementen staan inderdaad zotternijen.

In sommige GAS-reglementen worden te veel zaken aangepakt. Als burgemeester sla ik hier graag mea culpa. Wij hebben naar aanleiding van het maatschappelijk debat, dat al enkele maanden loopt, ons reglement onder de loep genomen. Aan dat reglement hebben ondertussen zowat alle partijen die hier aan Vlaamse zijde deel uitmaken van het Parlement, meegewerkt. Eén partij heeft er nooit bijgezeten, maar die vond altijd dat wij niet ver genoeg gingen. Die partij heeft dus eigenlijk geen recht van spreken.

Alle partijen waren erbij, maar als men het reglement nu bekijkt, naar aanleiding van het maatschappelijk debat, dan hebben wij inderdaad de GAS-boetes te veel gebruikt als een stoplap, als een middel waar wij gemakkelijk naar grepen. Als er een maatschappelijk probleem was, dan losten wij dat op met een GAS-boete. Dat is juist, en dat is de waarde van het debat en van het maatschappelijk debat. In alle gemeentebesturen is men ernstig aan het bekijken of men niet te ver gegaan is, of men niet overdreven heeft en of men er wel voldoende over nagedacht heeft.

Dat ook de jeugdraad zijn advies moet geven, is het waardevolle van het amendement. Sommigen lachen dat weg. Hebben die wel heel veel vertrouwen in onze democratie? Ik meen dat men die mogelijkheid niet weg mag lachen. Als een lokaal bestuur het advies van zijn jeugdraad gewoon opzijschuift, dan betaalt het daarvoor een prijs. Wij moeten dus heel goed nadenken en zuinig zijn met de materies waarop wij GAS-boetes heffen. Ook daarvan mag men geen karikatuur maken.

Ik geef het voorbeeld van de vijftig vuilniszakken van Antwerpen. We hoorden wat een schande het was dat vijftig inwoners een GAS-boete kregen omdat ze hun vuilniszak op de verkeerde dag hadden buitengezet. Maar die regel bestond vroeger ook. Dat staat in elk politiereglement. Dat staat niet alleen in een politiereglement, wij deden nog meer. Wij hieven een belasting wanneer een vuilniszak op het verkeerde moment buitenstond. Die werd ook geïnd. Nog straffer, de regel staat in de milieuwetgeving. De Vlaamse milieuwetgeving bepaalt dat men dat niet mag doen en legt zelf straffen en sancties op.

Als wij van bepaalde zaken een karikatuur maken, dan moeten wij opletten. Ik ben bereid dat systeem af te schaffen, maar ik nodig u uit om veertien dagen later mijn stad te komen bezoeken. Doe wel uw laarzen aan, om door het vuil te raken dat op straat ligt.

Ik geef nog een tweede voorbeeld: discowagens. In mijn stad worden chauffeurs die in hun wagen te veel lawaai maken met een GAS geverbaliseerd. Men kan vragen of we dat wel moeten blijven doen en of dat wel wijs is, aangezien het nogal arbitrair is. Immers, een agent ziet dat, schrijft een pv en dan krijgt men moeilijke situaties.

Het goede aan het maatschappelijk debat is dat er een consequentie

Nous devons limiter le nombre d'incivilités donnant lieu à une amende SAC mais, en même temps, faire preuve de prudence en décidant qu'il n'y a plus lieu de les retenir. On a crié au scandale parce que 50 habitants se sont vu infliger une amende pour avoir sorti leur sac de poubelle le mauvais jour. Or, selon le règlement de police et la législation environnementale, il s'agit d'un délit. La suppression de ce système entraînera des effets importants.

La question se pose également de décider si les conducteurs de voitures à la sono surpuissante doivent être verbalisés, car il faut qu'un policier puisse les prendre sur le fait.

Si, dès lors, un accident se produisait à cause d'un volume sonore exagéré, il faudrait bien se rendre compte que c'est le résultat d'un choix de société.

L'idée selon laquelle la loi en question prend les jeunes comme cible me pose le plus de problèmes. Les SAC peuvent endiguer l'aigrissement, mais les jeunes risquent de se sentir visés par cette législation. À Malines, jamais aucune sanction administrative communale n'a encore été infligée à un mineur d'âge. Le projet NERO, un projet pédagogique qui nous a valu un prix en matière de prévention, est destiné aux mineurs. Les jeunes et leurs parents bénéficient d'un accompagnement et se voient infliger une sanction alternative par le biais d'une procédure de médiation. L'ancienne réglementation relative aux SAC entraînait des amendes et nous n'y croyons pas pour les jeunes. La nouvelle législation rend la médiation obligatoire. Les parents sont associés au processus et reçoivent la possibilité de proposer des mesures pédagogiques. Cette démarche nous permet d'atteindre

is verbonden aan het afschaffen van een dergelijke regel. We kunnen het niet meer verbaliseren. Niemand in mijn gemeente kan ooit nog reclameren dat er chauffeurs op die manier rondrijden. Als er ooit een aanrijding is door een autobestuurder die zo'n luide muziek beluistert dat hij niets meer buiten de wagen hoort, dan weet de hele gemeenteraad dat zulks het gevolg is van een maatschappelijke keuze. Het lokale debat is responsabiliserend en dat is in essentie democratie.

Het beeld dat de wet gericht is tegen jongeren, vind ik het meest problematisch. Ik heb gezegd dat de GAS bijdragen in de strijd tegen de verzuring, maar het dreigt door jongeren te worden gezien als een wetgeving die tegen hen is gericht. Collega Vanvelthoven heeft in de commissie gezegd dat 95 % van de GAS-boetes zich richten tot meerderjarigen. Hoe dan ook moeten wij opletten.

In Mechelen hebben we nog nooit GAS-boetes aan minderjarigen gegeven. Wij hebben een pedagogisch project, het NERO-systeem, dat ons een preventieprijs heeft opgeleverd. Jongeren worden begeleid. De ouderlijke verantwoordelijkheid wordt in beeld gebracht. Alternatieve sancties worden opgelegd. Bemiddeling ontstaat. Wij vonden dat de oude GAS-wetgeving enkel tot boetes leidde. Daar helpt men jongeren niet verder mee, dus dat doen we niet. We stelden ook vast dat nogal wat min-zestienjarigen begeleiding behoefden. Dat kon niet met de GAS-wetgeving. Wij hebben een eigen systeem opgezet. Wij hebben voor min-achttienjarigen nooit GAS-boetes uitgeschreven.

Onderhavige wettekst maakt bemiddeling per definitie verplicht. De ouders worden meteen betrokken en krijgen de kans om pedagogische maatregelen voor te stellen. Op die manier bereiken we de gewenste doelstelling. Als een jongere in de fout gaat, dan laten we hem niet in de steek. We responsabiliseren de ouders en gaan samen op zoek naar een traject om die jongeren weer op het rechte pad te krijgen. In Mechelen hebben we schitterende trajecten uitgewerkt. Ik zal niet overschakelen op de nieuwe wet, ook al sluit die heel dicht aan bij wat we in Mechelen al doen, want ik ben verliefd op het NERO-project.

Ik weet niet of wij de wet zullen toepassen. Alleszins zijn de garanties voor de jongeren versterkt in plaats van afgezwakt, ze zijn beter geworden.

Het ergste wat wij tegenover jongeren immers kunnen doen is onverschillig zijn, zeggen dat het ons niet interesseert.

In een onverschillige samenleving steunen wij jongeren die in de fout gaan, die auto's beschadigen, die graffiti spuiten, die zaken doen die niet kunnen, niet meer; wij laten ze in de steek. Ik geloof daar niet in. Ik ben ervan overtuigd dat onze samenleving die jongeren niet in de steek mag laten.

Welke jongeren mogen wij zeker niet in de steek laten? Dat zijn de zwakste jongeren. Vaak praten wij hier daarover. Wij moeten dus instrumenten en hefbomen hebben om die jongeren en hun ouders te bereiken en de GAS is er een.

Tot slot, het betreft hier een kaderwet. De verantwoordelijkheid ligt bij

l'objectif et de ne pas abandonner à leur sort les jeunes qui ont commis un écart. Nous définissons avec le jeune concerné et ses parents un parcours qui doit le remettre sur le droit chemin. Compte tenu de mon attachement à notre projet NERO, je ne pense pas que nous aurons recours au système des sanctions administratives communales pour les jeunes.

Le nouveau système offre en tout cas davantage de garanties et de chances aux jeunes. Notre société ne peut rester indifférente aux jeunes, surtout aux plus faibles d'entre eux. Nous devons dès lors concevoir des instruments à leur intention et celle de leurs parents. Cette loi en est un.

Il s'agit d'une loi-cadre. La responsabilité relève des administrations locales et je m'en réjouis. Différentes organisations de jeunes ont formulé quelques observations critiques et quelques propositions. J'en ai retenu deux.

La première proposition est d'établir un registre du type de mesures et des cas précis dans lesquels elles sont prises. Un tel registre est une mine d'informations pour chacun. J'aimerais demander à la ministre de constituer un tel registre dans le cadre de son évaluation bisannuelle. Les communes peuvent ainsi savoir si les mesures adéquates ont été prises et comment la commune se positionne par rapport à d'autres.

Une deuxième proposition a été formulée par Groen, à savoir qu'une SAC doit s'inscrire dans une approche globale car, sinon, elle n'a aucun sens. J'adhère totalement à cette idée. Les sanctions sont prises en bout de chaîne, laquelle commence par la prévention. La ministre pourrait répondre simplement à cette proposition en demandant aux communes de prévoir, dans les

de lokale besturen en dat is een goede zaak. Verschillende jongerenorganisaties hebben een aantal kritische opmerkingen geformuleerd en een aantal voorstellen gedaan. Twee voorstellen zou ik graag omarmen, omdat ik denk dat ze zinvol zijn.

Het eerste voorstel is het voorstel van een register. Waarom maken wij geen register, een benchmark, zodat wij kunnen zien welke maatregelen er zijn genomen? Dat is een inspiratiebron voor gemeenteraden, dat is voer voor de oppositie in een gemeenteraad, dat zijn elementen om tot een goede besluitvorming te komen.

Ik dring er bij de minister op aan om bij haar tweejaarlijkse evaluatie ook zo'n register aan te leggen, dat wij aan elke gemeenteraad, aan elke bestuurder ter beschikking stellen. Op die manier kan men in de gemeente zien of er juiste maatregelen zijn genomen en hoe men zich tot andere gemeenten verhoudt.

Ten tweede, ik ben het, in alle eerlijkheid, volledig eens met de kritiek van Groen dat een GAS-boete in een bredere integrale aanpak moet worden ingebed, want anders is ze zinloos. Ik denk dat die integrale benadering altijd het uitgangspunt bij samenlevingsproblemen moet zijn. Een integrale benadering wil zeggen dat men eerst bij preventie begint, dat men eerst praat, dat men eerst andere oplossingen zoekt en dat sanctioneren pas verder in de keten komt.

Er is een eenvoudige mogelijkheid voor de minister om dat op te lossen. De minister moet binnenkort veiligheids- en samenlevingscontracten sluiten. Dat zijn contracten tussen de federale overheid en een lokaal bestuur. Zij kan perfect een hoofdstuk inschrijven waarbij zij aan de lokale besturen vraagt om uit te leggen hoe de GAS-wetgeving in de specifieke gemeente in een integrale aanpak is geïntegreerd.

Ik zou de minister willen vragen om dat te doen omdat ik meen dat dit een belangrijke hefboom kan zijn om de GAS-boetes in een integraal samenlevings- en veiligheidsbeleid in te bedden.

contrats de sécurité et de société, un chapitre dans lequel les administrations locales expliquent comment les SAC sont intégrées dans une approche globale dans leur commune.

11.54 Minister **Joëlle Milquet**: Ik heb een korte opmerking. U zult tevreden zijn, want daarin werd al voorzien. Dat was deze week een voorstel in de werkgroepen. Het is al gepland om dit in het kader van een bredere aanpak inzake preventie te doen.

11.54 **Joëlle Milquet**, ministre: La question a été réglée cette semaine.

11.55 **Bart Somers** (Open Vld): Ik dank u vriendelijk.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik besluit. Ik meen dat deze wetgeving zeer zinvol is. Ze geeft instrumenten aan lokale besturen om het samenleven te verbeteren en aan de kant van de zwakste te staan. Er zitten nieuwe pedagogische maatregelen in die een pedagogische aanpak van jongeren mogelijk kunnen maken, wat vroeger niet kon. Deze wetgeving gaat ook uit van een sterk vertrouwen in de lokale besturen. Zo hoort het ook.

11.55 **Bart Somers** (Open Vld): C'est parfait.

Cette législation me semble particulièrement pertinente. Elle fournit aux administrations locales, les instruments nécessaires pour améliorer la vie en société et épauler les plus faibles et comporte aussi de nouvelles mesures pédagogiques. Elle fait, à juste titre, pleinement confiance aux administrations locales.

11.56 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Collega's, u hebt deze week ongetwijfeld de brief over dit wetsontwerp ontvangen van de

11.56 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Je suppose que les membres ont

213 organisaties uit het maatschappelijk middenveld. Daarbij waren een groot aantal organisaties die werken met kinderen en jongeren, van de scouts en de Chiro over de Vlaamse Jeugdraad tot de jongeren van Animo en Jong CD&V. Er waren ook organisaties bij die opkomen voor grondrechten voor holebi's en minderheden, ACW, ABVV en CAW.

Dat is niet alles. De voorbije maanden verschenen tientallen goed beargumenteerde opiniestukken en standpuntdossiers met kritiek op de huidige toepassing van de gemeentelijke administratieve sancties en nog meer kritiek op het voorliggend wetsontwerp. Dit vanwege mensen die vanuit de praktijk heel goed weten waarover zij spreken, zoals de jeugdmagistraten, de Orde van Vlaamse Balies en de criminologen. Vandaag bleek dat de politieke jongerenafdelingen, ook die van de PS en van Open Vld, zich tegen de gemeentelijke administratieve sancties verzetten.

De burgemeesters van de meerderheidspartijen roepen om ter hardst dat zij niet zitten te wachten op deze wet. Wel vragende partij zijn de N-VA-burgemeesters. Niettemin scharen Kamerleden van CD&V, sp.a en Open Vld zich in dit huis als een blok achter deze wet.

U moet dat allemaal goed beseffen, collega's, en ook u, mevrouw de minister. Uw wet zal Bart De Wever in Antwerpen een handje toesteken om zijn conservatieve maatschappijvisie te realiseren.

reçu le courrier des 213 organisations de la société civile. Parallèlement, des dizaines d'éditoriaux et de dossiers solidement argumentés critiquant l'application actuelle des sanctions administratives communales et plus encore le projet de loi qui nous est soumis ont été publiés ces derniers mois. Ces documents ont été rédigés par des personnes qui maîtrisent leur sujet. Il nous est aujourd'hui revenu que les sections des jeunes des partis politiques, PS et Open Vld inclus, s'opposent à ces sanctions administratives communales.

Les bourgmestres des partis de la majorité annoncent à qui veut bien les entendre qu'ils n'attendent pas cette loi, réclamée en revanche par les bourgmestres N-VA. Mais tout cela n'empêche pas les députés CD&V, sp.a et Open Vld de faire bloc pour soutenir cette loi.

11.57 Minister **Joëlle Milquet**: Mijnheer de voorzitter, een jaar geleden hebben wij met de premier en onder andere de minister van Justitie, een grote delegatie van vertegenwoordigers van burgemeesters van Vlaanderen, Wallonië en Brussel gesproken, uit zowel grootsteden als kleinere gemeenten. De eerste eis van elke partij van de verschillende gebieden in ons land luidde dat er vlug een verbetering moest komen van de bestaande wetgeving omtrent de GAS-boetes.

11.57 **Joëlle Milquet**, ministre*:* Il y a un an, nous avons reçu une délégation importante de représentants des bourgmestres de Flandre, de Wallonie et de Bruxelles, présidant aux destinées de grandes villes ou de petites communes. La première revendication de tous les partis était d'améliorer dans les meilleurs délais la législation sur les SAC.

11.58 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, dat is bijzonder interessante informatie. Dank u daarvoor! Ik vraag mij dan wel af wat er gebeurd is op een jaar tijd, waardoor de gemeenten zo'n bocht genomen hebben. Goed gedaan van het middenveld, goed gedaan van die 213 organisaties en goed gedaan van Ecolo en Groen om duidelijk te maken welke risico's eraan vasthangen! Vandaag is het duidelijk dat wij die stemmen niet meer horen.

Mijnheer Dewael, ik wil mij ook even tot u richten. Ik lees soms graag de visie van de liberalen. Zo lees ik bijvoorbeeld graag de kritiek van de heer De Gucht op de bekrompen visie van de N-VA. Ook lees ik graag het pleidooi van de heer Verhofstadt voor een open samenleving. Maar dat zijn woorden! In de praktijk trekt uw partij in het voorliggend dossier het hardst aan de kar om de N-VA te helpen de open samenleving af te breken op lokaal vlak. Dat begrijp ik niet goed.

Collega's, ondanks de zelden geziene maatschappelijke mobilisatie weigerden jullie hoorzittingen te organiseren met vertegenwoordigers

11.58 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Je vous entends bien mais alors je me demande pourquoi les communes ont opéré dans l'intervalle un revirement à 180°. Bravo à la société civile, bravo à ces 123 organisations de la jeunesse et bravo à Ecolo et Groen pour avoir dit haut et fort quels risques comportaient ces SAC!

Il m'arrive de prendre avec intérêt connaissance des positions adoptées par les libéraux. Mais ce sont des mots. En pratique, l'Open Vld est le parti qui pousse le plus à la charrette pour aider la N-VA à briser, à l'échelon local, une organisation sociétale fondée sur

van het middenveld. De vergaderingen in de commissie voor de Binnenlandse Zaken zijn nochtans verschillende keren verdaagd, maar om een namiddag te luisteren naar de ervaringen en grieven die er leven, was er echter zogezegd geen tijd.

Welnu, Groen en Ecolo hebben wel hoorzittingen georganiseerd. Wij hebben wel geluisterd en de argumenten goed gelezen. Wij hebben nagedacht en overlegd. Veel van de breed gedeelde kritiek hebben wij in amendementen vertaald. Vervolgens hebben wij in de commissie gezien dat er daarvoor bij de meerderheid geen enkele openheid was. De boodschap aan het maatschappelijk middenveld is duidelijk en is bedroevend. Daarom dienen wij enkele cruciale amendementen opnieuw in tijdens deze plenaire vergadering.

Collega's, wij hebben geen amendement ingediend om de gemeentelijke administratieve sancties af te schaffen. Wij zien een plaats voor de GAS, als onderdeel van een integraal veiligheidsbeleid, waarbij een repressieve aanpak — want dat is het — niet de automatische eerste keuze is, maar er pas komt als andere middelen gefaald hebben. Een leefbare omgeving betekent voor ons ook een omgeving waarin mensen met elkaar praten en waar de overheid eerst met de mensen praat vooraleer sancties uit te delen. Wij willen meer doen dan symptoombestrijding, wij willen de nadruk leggen op preventie en op structurele oplossingen.

Als wij de gemeentelijke administratieve sancties niet willen afschaffen, wat hebben wij dan wel proberen te doen? Collega's, onze fractie heeft twee types van bezwaren. Het gaat ons eerst en vooral om wat dit wetsontwerp niet doet, hoewel het broodnodig is volgens ons en een groot deel van de samenleving. Vervolgens nemen wij aanstoot aan een aantal zaken die dit wetsontwerp wel doet en die wij, samen met een groot deel van de samenleving, nefaste ontwikkelingen vinden.

Ik begin met het eerste. Het is in feite onvoorstelbaar dat de regering nalaat bij de voorbereiding van dergelijke wetgeving, die vele burgers rechtstreeks gaat raken, eerst een evaluatie door te voeren van de huidige toepassing van de GAS. Het wetsontwerp wil vooral meer GAS voor meer feiten, meer soorten sancties, hogere boetes. Impliciet, zonder onderzoek, lijkt de regering de bestaande GAS dus een goed rapport te hebben gegeven.

Het is niet omdat de regering niet evalueert dat de mensen niet evalueren. En dat is precies wat wij de voorbije maanden zagen gebeuren, op een democratische manier, van onderuit. Een constante in die stroom van getuigenissen, dossiers en pleidooien is dat de GAS soms uit de hand lopen. Regelmatig worden ze toegepast voor triviale feiten op een willekeurige manier. Niemand zegt dat dit per definitie het geval is of dat het om de meerderheid van de toepassingen gaat, maar dat het gebeurt, en veel te vaak, kan niet worden ontkend. Het gaat soms om de omschrijving van verboden gedrag. Sommige gemeentes verbieden op straffe van boete gedragingen zoals rondhangen, dozen verslepen, op de leuning van een bank zitten of een stofvod uitschudden uit een raam. Vaker nog— en uiteindelijk moeten wij daarnaar kijken — gaat het om onredelijke toepassingen van verbodsbepalingen die in se niet per se onredelijk zijn.

Ik denk aan die zeventienjarige die in Leuven met een waterpistool,

la tolérance. Cela me dépasse.

En dépit de la grande mobilisation sociale, mes collègues ont refusé d'auditionner des représentants de la société civile, soi-disant par manque de temps. Groen et Ecolo ont organisé des auditions, eux. Nous avons écouté et réfléchi, et nous avons coulé en amendements nombre de critiques émises par les personnes auditionnées. La majorité leur ayant opposé une fin de non-recevoir, nous en redéposons quelques-uns aujourd'hui.

Nous n'avons pas présenté d'amendement tendant à supprimer les SAC, qui ont en effet leur place dans le cadre d'une politique de sécurité intégrale, dans le cadre de laquelle la répression ne constitue pas automatiquement le premier choix, mais n'est utilisée qu'après échec des autres instruments. Un environnement viable est un environnement où les pouvoirs publics parlent avec leurs citoyens avant d'imposer des amendes. Au lieu de remédier aux symptômes, l'accent devrait être mis sur la prévention et les solutions structurelles.

Nos objections concernent tant ce que cette loi ne fait pas alors qu'elle devrait le faire que ce qu'elle fait, alors que pour nous, et pour de larges franges de la société, c'est néfaste. Ainsi, il est inconcevable que le gouvernement ait omis d'évaluer d'abord l'application du système SAC actuel. Avec cette loi, ce gouvernement veut surtout davantage: davantage de faits punissables, davantage de sanctions et des amendes plus élevées. L'on part donc de l'hypothèse que le système actuel donne satisfaction. La population a, elle, évalué le système. Ces derniers mois, nous sommes confrontés à un flux ininterrompu de témoignages et de dossiers qui montrent que l'application des SAC peut mener à des excès. Trop souvent, des sanctions sont

per ongeluk, een agent in burger raakte. Die agent sprak hem boos aan — dat vind ik een normale reactie — en gaf hem prompt een GAS-boete. Was dat nodig? Of dat zestienjarig meisje dat in Antwerpen een leeg colablikje op de grond gooide. De politie zag dit en vroeg haar boos om dit op te rapen. Een goede interventie, zou ik zeggen. Maar dan komt daar nog een GAS bovenop van vier uur gemeenschapsdienst. Een minderjarige die spuwt op de openbare weg moet in Leuven een dag met de vuilniskar meelopen. Een gepensioneerde die in Antwerpen op een sneeuwdag om 10 uur 's morgens de stoep nog niet sneeuwvrij heeft gemaakt, krijgt meteen een GAS-boete in de bus. GAS voor sneeuwballen in Antwerpen en Lokeren. GAS om eens naar je vrouw te toeteren en te zwaaien in Antwerpen. GAS in Leuven voor studenten die een blikje bier drinken op een bankje op het plein, terwijl een paar meter verder op een caféterras iedereen wel pinten mag drinken.

Of wat te denken van GAS-boetes voor Villanella, het Antwerpse kunsthuis voor kinderen en jongeren dat gisteren een ludieke campagne lanceerde omdat zij zelf al vijf onredelijke boetes incasseerden? Ik citeer hen: "In oktober 2012 ontving Villanella het eerste voorstel tot GAS-boete. Het betrof het ophangen van een papieren flyer aan fietsen om de opening van onze studio aan te kondigen. Vervolgens ontvingen wij een tweede boete voor het bevestigen van wegwijzertjes naar een moeilijk vindbare theatervoorstelling op locatie. De boete werd uitgeschreven tijdens de reeks voorstellingen die drie dagen duurde en dus niet omdat wij ze achteraf hadden laten hangen. Culturele overlast blijkbaar."

Wat ons betreft, zijn al die toepassingen onredelijk. En er zijn nog tientallen andere voorbeelden. Wie zijn ogen en oren de voorbije maanden niet gesloten heeft, kon de getuigenissen niet missen. Het voorliggend wetsontwerp doet echter niets om paal en perk te stellen aan dergelijke onredelijke toepassingen. Meer dan wat uitingen van goede wil van burgemeesters om het in hun gemeente goed te doen, hebben wij niet gehoord.

Wij hebben twee voorstellen gedaan om die broodnodige correcties door te voeren.

imposées pour des faits triviaux et de manière semble-t-il arbitraire. S'il ne s'agit pas de la majorité des cas, il n'en reste pas moins qu'il y en a trop.

Ce qui fait parfois problème, c'est la définition de ce qui est interdit, comme le simple fait de traîner en rue, de transbahuter des caisses, de s'asseoir sur l'accoudoir d'un banc ou de secouer une loque à poussière à sa fenêtre. Ce qui pose encore plus souvent question, ce sont les applications déraisonnables d'interdictions pourtant raisonnables. C'est ainsi qu'à Louvain, un mineur qui crache sur la voie publique sera contraint d'accompagner les éboueurs pendant toute une journée. Un pensionné d'Anvers qui n'a pas déneigé son trottoir à 10 heures du matin trouvera une amende dans sa boîte à lettres. Un lancer de boules de neige à Lokeren ou Anvers? Amende! L'organisation Villanella a été sanctionnée parce que la maison de la culture avait accroché des flyers à des vélos et planté des panneaux indiquant l'itinéraire du site d'un spectacle situé au diable vauvert. Je pourrais citer des dizaines d'exemples du même genre. Or le présent projet ne fera rien pour mettre un coup d'arrêt à ces applications déraisonnables.

11.59 **Bercy Slegers** (CD&V): Ik heb net even het reglement van Mortsel bekeken, waar een groene burgemeester dit reglement heeft laten goedkeuren in de gemeenteraad. In dat reglement staat dat het verboden is om honden op te hitsen. Ik vind dit toch ook een absurditeit. Het is ook verboden om exotische dieren te tonen op het openbaar domein. Ook dat vind ik iets raar. Hoe zou u willen bereiken dat dergelijke zaken in Mortsel niet meer in dat reglement komen te staan? Kunt u mij dat uitleggen?

11.59 **Bercy Slegers** (CD&V): Je peux ajouter un autre exemple: à Mortsel, commune de la région anversoise où l'ancienne bourgmestre était écolo, il a été interdit d'exciter des chiens. Mme Brems pourrait-elle me dire comment elle compte s'y prendre pour retrancher des règlements communaux des insanités de cet acabit?

11.60 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mevrouw Slegers, u geeft mij de kans om mijn punt verder te maken. Anders dan alle andere sprekers hebben wij namelijk wel een antwoord op deze kwestie, zelfs een gecombineerd antwoord, hoewel elk van onze oplossingen afzonderlijk ons al een heel eind verder zou brengen. Ons eerste voorstel in de commissie was het opstellen van een limitatieve lijst van gedragingen die kunnen worden aangepakt met de GAS. In Nederland werkt dat zeer goed.

11.60 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Nous sommes en mesure, contrairement à de nombreuses autres personnes qui critiquent cette loi, d'offrir une réponse à ces problèmes. Ainsi, nous préconisons l'élaboration d'une liste exhaustive d'aspects pouvant être

punis par une amende. Ce système fonctionne très bien aux Pays-Bas.

11.61 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Een detail. Het gaat over Mortsel, maar ik ken de situatie niet goed. Als mijn geheugen mij niet in de steek laat, is die wet niet door Groen alleen goedgekeurd. Ik denk dat toen ook de sp.a en het kartel mee in de meerderheid zaten. Het is maar een detail, maar ik wou het toch zeggen.

11.61 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Je voudrais seulement rappeler que lorsque ce régime de SAC a été instauré à Mortsel, Groen partageait le pouvoir avec le sp.a et le cartel CD&V - N-VA.

11.62 **Koenraad Degroote** (N-VA): U vermeldt een aantal voorbeelden die wij omschrijven als karikaturen. Er zijn er nog andere, zei u. Ik weet niet of u het totaal aantal kent van dergelijke karikaturen of wat in uw ogen onregelmatigheden of onzinnigheden zijn. Bent u ook al nagegaan hoeveel van die zaken uiteindelijk voor de politierechtbank kwamen en wat daarvan de resultaten waren?

11.62 **Koenraad Degroote** (N-VA): Mme Brems sait-elle combien d'exemples de ces "caricatures" existent et a-t-elle cherché à connaître le nombre de dossiers qui ont été portés devant un juge de police ainsi que le résultat de ces procès?

11.63 **Bercy Slegers** (CD&V): Mevrouw Brems, ik wil meegaan in de denkpiste van de limitatieve lijst, maar hoe gaat u ervoor zorgen dat die limitatieve lijst ook limitatief is en dus alles omvat wat die 308 Vlaamse gemeenten belangrijk vinden als voor hen te bestrijden overlast? Hoe maakt u die lijst op? Vreest u niet dat als er iets ontbreekt in die lijst, de mensen op hun honger blijven zitten? Hoe zult u het probleem oplossen als hetgeen zij als overlast ervaren, niet wordt aangepakt omdat het niet werd opgenomen in de lijst?

11.63 **Bercy Slegers** (CD&V): Comment veiller à ce qu'une liste exhaustive comprenne réellement l'intégralité des comportements considérés comme des incivilités dans les 308 communes de Flandre? Qu'adviendra-t-il si les citoyens identifient un problème mais que ce dernier ne figure pas sur la liste? Les citoyens resteront tout de même sur leur faim!

11.64 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mevrouw Slegers, ik kan zien dat uw fractie, in tegenstelling tot de onze, daarover nog niet heeft nagedacht.

11.64 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Le groupe politique de Mme Slegers n'a manifestement pas encore beaucoup réfléchi à cet aspect, contrairement à nous.

(…): (…)

11.65 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Ja, excuseer, maar het zit in de pipeline en de heer Dedecker zal u helpen om daarover na te denken, zaterdag.

Er zijn al heel wat jaren ervaring met de administratieve sancties. Indien wij wel een evaluatie hadden gedaan… *(Rumoer)*

Er is heel wat materiaal op basis waarvan men een grondige evaluatie kan maken. Die evaluatie kan ook resulteren in een screening.

Men kan zien welke gedragingen en toepassingen er zijn en op basis van welke omschrijvingen ze gebeuren. Ik hoef u de basisbeginselen van de legistiek niet uit te leggen. Op basis van de evaluatie is het heel goed mogelijk de scenario’s en gevallen op te lijsten en op basis daarvan een selectie te doen en omschrijvingen te maken.

Het is een perfect haalbaar voorstel. Ik herhaal dat het ook in Nederland bestaat. Het dient dus tot niets te doen alsof het voorstel

11.65 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Le système SAC existe depuis plusieurs années. Une analyse peut être réalisée par le biais d'une évaluation de l'application et sur la base de cette analyse, une liste peut être établie.

Si les Pays-Bas ont été en mesure de la faire, pourquoi pas nous?

onhaalbaar is.

Mijnheer Degroote, ik ben uw vraag vergeten.

11.66 **Koenraad Degroote** (N-VA): Hoeveel speciale zaken zijn voor de politierechtbank gekomen?

11.67 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Bij gebrek aan evaluatie, wat toch een groot gat is – daarmee moet u het wel eens zijn –, hebben wij geen exacte cijfers. Ik wil u echter graag meegeven dat de onevenredige, onredelijke zaken zeker niet de meerderheid van de gevallen uitmaken. Het gaat niettemin toch wel om veel gevallen over de jaren heen. Zij worden door de burger ook als enorm onredelijk en bezwarend ervaren.

U bent ter zake misschien een andere mening toegedaan, maar wij achten het niet aanvaardbaar dat een wet wordt goedgekeurd die voor driekwart van de gevallen een redelijke oplossing kan bieden. Wie maalt immers om dat andere kwart van onredelijkheid?

Wij redeneren niet op een dergelijke manier. Wij zijn hier bezig met het opmaken van een federaal kader. Wij willen waarborgen, om ervoor te zorgen dat het resterende kwart niet met lege handen achterblijft. Wij weten niet om hoeveel gevallen het gaat; het kan ook om 30 % of, voor mijn part, om 20 % gaan. Wij weten het niet, want de problematiek is niet grondig geëvalueerd. Wij willen waarborgen dat het voorgaande niet gebeurt.

U had een vraag over de politierechtbank. Ook op dat punt zal de minister en zullen uiteraard ook wij u het antwoord schuldig moeten blijven. De cijfers in kwestie zijn er niet.

Een en ander kan echter niet worden voorgesteld als een aanwijzing dat mensen geen problemen met de zaak zouden hebben. Het feit dat iemand niet naar de politierechtbank stapt, betekent niet dat hij of zij de sanctie als redelijk aanvaardt.

U weet net zo goed als ik dat aan een procedure veel kosten zijn verbonden. De betrokkene moet bijvoorbeeld een advocaat onder de arm nemen. De kosten zijn een heel grote drempel in ons recht. In de beperkte criminologiestudies die over de GAS zijn gepubliceerd, wordt zulks trouwens ook aangetoond en beargumenteerd.

11.67 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): M. Degroote me demande des chiffres, mais sans évaluation, il n'y a pas de chiffres. Ce n'est pas la majorité de ces sanctions qui sont déraisonnables mais bien une grande partie. Nous estimons toutefois qu'il n'est pas sans danger d'adopter une loi qui offre une solution raisonnable dans trois quarts des cas, contre une solution déraisonnable dans 25 % des cas.

Il n'existe par ailleurs pas de statistiques sur le nombre de fois où l'on s'est adressé au tribunal de police. Mais même si l'on ne s'adresse pas au tribunal, cela ne signifie pas automatiquement que l'on accepte son amende. Dans notre pays, le seuil pour se rendre au tribunal est en effet élevé et coûteux.

11.68 **Jan Jambon** (N-VA): Mevrouw Brems, bent u van mening dat in de zevenentwintig lidstaten van Europa overal heel adequate wetgeving bestaat? Bent u van oordeel dat de wetgevers in de zevenentwintig landen van Europa zich echt tot de essentie van de zaken beperken en dat nergens absurde wetten worden gemaakt? Is dat uw mening?

Immers, indien u die mening niet bent toegedaan en als u meent dat hier en daar in lidstaten – ik kijk ook naar onze eigen lidstaat – wel eens absurde wetten worden goedgekeurd, zou, in dezelfde logica die u nu toepast, Europa beter een limitatieve lijst opstellen van wetgevende initiatieven die de lidstaten nog mogen nemen. Het betreft hier identiek dezelfde logica als het gebrek aan vertrouwen in de lokale democratie, dat u hier uit.

11.68 **Jan Jambon** (N-VA): Mme Brems estime-t-elle que, dans l'ensemble des 27 États-membres de l'Union européenne, il n'y a que des bonnes lois et aucune loi absurde? Car si elle ne le pense pas, alors, selon son raisonnement, l'Europe ferait mieux d'établir une liste limitative des lois que les États-membres peuvent adopter. Son raisonnement témoigne d'un manque de confiance flagrant dans les démocraties locales.

Overal, in elke gemeente, zijn lokale democratieën geïnstalleerd en heeft de burger beslissingsnemers afgevaardigd. Ik had, zeker van de groene fractie, verwacht dat zij in de lokale democratie enig vertrouwen zou hebben.

11.69 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Jambon, collega's, wij zijn hier bezig met een wet die sowieso een beperkend kader schept voor de lokale autonomie. U toont zich grote tegenstanders van iedere inperking, maar dat is per definitie wat dit project doet. Wij zijn hier een kader aan het scheppen van wat de gemeenten mogen, wat zij niet mogen en wat zij moeten. In deze wet staat heel wat dat de autonomie aan banden legt.

Wij doen dat helaas niet op basis van een grondige evaluatie, en gelukkig ook niet louter op basis van theorie, maar op basis van tientallen goed onderbouwde getuigenissen van mensen op het terrein. Jongerenorganisaties, rechters, advocaten, en alle mogelijke middenveldorganisaties hebben aangetoond dat er dingen gebeurd zijn waarvan ik vandaag vier of misschien zelfs vijf fracties heb horen zeggen dat zij niet door de beugel kunnen en dat er iets tegen moet gebeuren.

Ik vraag mij af: waar zijn wij mee bezig, als wij een kader schetsen dat de limieten trekt voor de gemeentelijke autonomie zonder ons iets aan te trekken van al die getuigenissen en van al die bewijzen op het terrein?

Voor wie de limitatieve lijst te ver vindt gaan, hebben wij een lichtere oplossing voorgesteld in de commissie, met name het creëren van een opvolgings- en monitoringcomité, dat een adviesfunctie en een ondersteunende functie heeft ten aanzien van de lokale besturen, en dat ook met de rode vlag kan zwaaien wanneer men over de schreef gaat. Men wou ons voorstel echter niet bespreken in de commissie.

Waarom doen wij deze voorstellen? Om te vermijden dat gemeentelijke administratieve sancties worden toegepast voor triviale feiten, die misschien wel onder de letter van een gemeentelijke bepaling vallen maar die in de praktijk geen of minieme overlast veroorzaken. Wij doen het ook om ervoor te zorgen dat de gemeentelijke administratieve sancties enkel worden toegepast op duidelijke gevallen, waarbij het verantwoord is sancties uit te spreken zonder de waarborgen van een rechtbank.

Mijnheer Somers, zonder dat men een absolutist van de scheiding der machten hoeft te zijn, zijn er goede redenen om het aantal situaties te beperken waarin sanctionerend kan worden opgetreden zonder de waarborg van een rechtbank. De scheiding der machten moet men ook niet minimaliseren. Die is er niet voor niets.

Ik citeer even Jan Blommaert: "Professionele magistraten hebben van oudsher de taak de duidelijkheid van verboden gedragingen te bewaken: zij moeten voor elk individueel geval nagaan of de feiten overeenstemmen met een door de wet bepaalde strafbare handeling. In functie daarvan worden bewijzen en getuigenissen verzameld en beoordeeld, en dit alles verloopt steeds in een patroon van woord en wederwoord waarin de aanklager en de verdediger allebei dezelfde rechten hebben.

11.69 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): M. Jambon et son groupe politique se font passer pour des opposants à toute limitation, mais le cadre créé par la présente loi entraîne précisément une limitation de l'autonomie locale. Et cela ne se produira malheureusement pas sur la base d'une évaluation. Des dizaines de témoignages très étayés portés par des organisations de jeunes, des juges, des avocats et différentes organisations de la société civile ont montré que l'on a dépassé les bornes à bien des égards. Que sommes-nous en train de faire si nous n'en tenons pas compte?

Nous avons proposé une solution plus simple pour ceux qui estiment que la liste limitative va trop loin: la création d'un comité de suivi des sanctions administratives communales, auquel une fonction de conseil et d'appui serait conférée et qui pourrait brandir le drapeau rouge si l'autorité communale tombait dans l'excès. La commission a tout simplement refusé de débattre de notre proposition.

La liste limitative et le comité de suivi devaient éviter que les SAC soient d'application pour des faits triviaux, qui occasionnent des nuisances minimes dans la pratique. Ils devaient également faire en sorte que le système SAC ne soit d'application que dans les cas évidents, pour lesquels il se justifie de prendre des sanctions en l'absence de garanties offertes par un tribunal. Nous avons de bonnes raisons de limiter le nombre de situations dans lesquelles des sanctions peuvent être prises sans ces garanties. La séparation des pouvoirs n'est pas là pour le roi de Prusse.

La procédure SAC ne répond pas aux normes de qualité. La

Dat is een goed principe. Het verhindert bijvoorbeeld standrechtelijke veroordelingen en lynchpartijen: je ziet er schuldig uit en we denken dat je schuldig bent, dus je bent schuldig en wij straffen jou meteen.

De zorgvuldige afweging van alle bewijzen en verklaringen belet ook een groot aantal dwalingen en is op die manier een soort kwaliteitsgarantie.”

Aan deze kwaliteitsstandaard beantwoordt de GAS-procedure niet. De vaststelling gebeurt door ambtenaren die zich niet moeten houden aan de strenge procedures van de politie. Bijvoorbeeld, in plaats van dat ze zich moeten legitimeren, komt het voor dat men ze doelbewust anoniem laat opereren.

De sanctie wordt opgelegd door een ambtenaar en in een procedure die niet de waarborgen biedt van het gerecht. Daarom moeten wij er zuinig mee omspringen en ze enkel hanteren in duidelijk omschreven en duidelijk vast te stellen gevallen.

Er is dus controle nodig om te vermijden dat een boete voor sluikstorten wordt toegepast op iemand die zijn vuilniszak per ongeluk en te goeder trouw buitenzet op een feestdag, zoals meer dan driehonderd Antwerpenaren op 1 mei 2013 mochten ondervinden. De reinigingsdienst van de stad werkte niet, de GAS-ambtenaren wel.

Toezicht is ook nodig om te vermijden dat vaststellingen slordig gebeuren. Zo komt het voor dat een groepje jongemannen, waarvan sommigen voor overlast zorgen, allemaal worden beboet, hoewel er een bij zit die er niets mee te maken heeft en die toevallig op datzelfde plein op zijn vriend staat te wachten. Zonder onderzoek, zonder rechtbank loopt men dat risico.

Een tweede correctie die wij uitermate belangrijk vinden, betreft het vrijwaren van de fundamentele vrijheden van meningsuiting en vergadering door te vermijden dat gemeentelijke administratieve sancties worden opgelegd tegen acties en manifestaties.

Vorig weekend nog kregen tachtig vreedzame betogers in Antwerpen te horen dat zij een GAS-boete mochten verwachten omdat ze deelnamen aan een demonstratie tegen Monsanto. Eerder werden in Antwerpen gemeentelijke administratieve sancties gebruikt tegen onder meer een manifestatie van Occupy Antwerpen, een fietstocht van Critical Mass Bike, pamfletten van Ademloos en een aangeplakt manifest van het Daklozen Aktie Komitee.

Een ander voorbeeld zijn de GAS-boetes voor PvdA-militanten die eind oktober vóór de aanvang van de wedstrijd Genk-Standard zonder toestemming pamfletten uitdeelden voor solidariteit met de werknemers van Ford Genk.

Voor ons kunnen gemeentelijke administratieve sancties niet in dergelijke situaties, niet omdat wij vinden dat men zonder toestemming overal mag manifesteren of aanplakken, maar wel omdat wij vinden dat het een rechter toekomt om te oordelen of sancties gerechtvaardigd zijn wanneer de feiten de uitoefening van een fundamentele vrijheid vormen.

Een rechter zou bijvoorbeeld rekening kunnen houden met het feit dat

constatation des faits relève de fonctionnaires qui ne sont pas tenus de respecter les procédures très strictes qui s'appliquent à la police. La sanction est imposée par un fonctionnaire dans le cadre d'une procédure qui n'offre pas les mêmes garanties qu'une procédure judiciaire. Il faut donc faire preuve de modération et ne recourir à ces sanctions que dans des cas bien précis et pour des faits clairement établis. C'est pourquoi un contrôle s'impose. Une surveillance s'impose également pour éviter que les constatations ne soient faites à la légère. Sans enquête et sans l'intervention d'un tribunal, ce risque est réel.

Une correction que nous estimons particulièrement importante concerne la préservation des libertés fondamentales d'expression et de réunion, en évitant qu'une SAC puisse être imposée à des personnes qui mènent des actions ou participent à des manifestations. Le week-end dernier encore, 80 manifestants pacifiques à Anvers ont appris qu'ils pouvaient s'attendre à une SAC pour avoir participé à une manifestation contre Monsanto. Pour nous, les SAC sont exclues dans ce type de situation, non pas parce que nous considérons qu'on a le droit de manifester ou d'afficher n'importe où sans autorisation, mais parce que nous estimons qu'il appartient au juge de juger si des sanctions se justifient lorsque les faits incriminés s'inscrivent dans le cadre de l'exercice de libertés fondamentales.

Les sanctions prononcées par les juges ne relèvent pas de l’automatisme, mais sont le résultat d’un processus minutieux de pondération, attentif aux arguments avancés par l’intéressé pour se défendre. Dans un domaine comme le militantisme citoyen, fer de lance de l’État de droit, un État de droit digne de ce nom ne peut se permettre de

veel deelnemers aan de Monsanto-optocht dachten dat de actie toegelaten was door het stadsbestuur, omdat het zo vermeld stond op de website van de wereldwijde organisatie waarbinnen zij opereerden. Voor de situatie in Genk zou de rechter rekening kunnen houden met het feit dat heel de voetbalmatch in het kader van de solidariteit met Ford Genk stond.

Misschien zou die rechter dan toch nog een sanctie opleggen. Sanctioneren is voor rechters echter geen automatisme, maar het resultaat van een zorgvuldig afwegingsproces waarbij rekening wordt gehouden met het verweer van de betrokkene. Dat is een fundamentele keuze die wij maken in een rechtsstaat en waarvan wij zeker niet mogen afwijken in domeinen zoals burgeractivisme, die tot het hart van de rechtsstaat behoren.

Collega's, wat doet het wetsontwerp dan wel en wat zijn in onze ogen, en in die van een groot deel van de samenleving, nefaste ontwikkelingen? Ik wil daaromtrent vier punten aanhalen.

Ten eerste, het wetsontwerp bevat een aanzienlijke uitbreiding van de lijst met gemengde inbreuken, met onder meer vrijwillige slagen en verwondingen, vernieling van voertuigen en diefstal. Dat zijn strafbare feiten, die niet uit het Strafwetboek gehaald worden, wat wil zeggen dat onze samenleving van oordeel is dat in principe het parket die feiten moet vervolgen en dat een strafrechter daarover moet oordelen.

Het vervolgen van misdrijven die opgenomen zijn in het Strafwetboek is de kerntaak van het parket. Dat dit nu wordt toevertrouwd aan GAS-ambtenaren is niet omdat men van mening is veranderd over de kwalificatie van die feiten als misdrijf, maar omdat ons gerechtelijk apparaat te weinig capaciteit heeft en er niet aan toekomt. Het is dus een lapmiddel. In plaats van te doen wat men moet doen, met name de capaciteit van de parketten versterken, kiest men voor een parallel administratief circuit waar niet dezelfde waarborgen gelden voor daders en slachtoffers als in het gerecht. Daarmee kunnen wij niet instemmen.

déroger à ce choix essentiel.

Le projet de loi prévoit une extension substantielle de la liste des infractions mixtes, incluant notamment les coups et blessures volontaires, la destruction de véhicules et le vol. Ces faits punissables subsistent dans le Code pénal.

La poursuite d'infractions inscrites dans le Code pénal est la mission essentielle du parquet. Le fait de confier désormais ces poursuites à des fonctionnaires SAC n'est pas le résultat d'un changement d'avis à propos de leur qualification en tant qu'infraction, mais plutôt celui d'une incapacité de l'appareil judiciaire à traiter ces dossiers, faute de moyens.

Plutôt que de prendre les mesures nécessaires, c'est-à-dire renforcer les parquets, le gouvernement préfère créer un circuit administratif parallèle qui n'offre pas aux auteurs et aux victimes des garanties identiques à celles offertes par la justice. Nous ne pouvons en aucun cas adhérer à cette philosophie!

11.70 Minister **Joëlle Milquet**: Mag ik u een vraag stellen? Kunt u precies uitleggen waarom u bezwaar hebt tegen de heel kleine uitbreiding van de gemengde inbreuken? Welke zijn uw bezwaren tegen de heel kleine uitbreiding van de lijst van de gemengde inbreuken? Die lijst is bijna niet gewijzigd.

11.70 **Joëlle Milquet**, ministre: Quelles sont les objections concrètes de Mme Brems à l'extension, très limitée du reste, de la liste des infractions mixtes?

11.71 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Slagen en verwondingen en diefstal zijn klassieke misdrijven. Nu omzeilt men het strafrecht.

11.71 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Le droit pénal est court-circuité.

11.72 **Minister Joëlle Milquet**: De lijst van de gemengde inbreuken is bijna dezelfde. Wij hebben deze uitgebreid met slecht geparkeerde wagens. Dat zijn lokale problemen. Volgens u moeten wij daarvoor naar de rechtbank gaan. Ik begrijp u niet.

11.72 **Joëlle Milquet**, ministre: Nous avons élargi la liste des infractions mixtes en y ajoutant par exemple le stationnement irrégulier. Il s'agit indéniablement de problèmes locaux. Mme Brems considère-t-elle donc qu'il faut aller en justice pour cela?

11.73 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Wij moeten kiezen. Zijn bepaalde feiten misdrijven die moeten worden vervolgd? U haalt ze ook niet uit het Strafwetboek.

11.73 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Il faut choisir. Certains faits ne sont-ils pas des délits qui doivent

Wij hebben het over zaken zoals diefstal en opzettelijke slagen en verwondingen. Dat is het eerste waaraan de burger denkt bij een misdrijf uit het Strafwetboek. Het strafrecht is uitgevonden met alle waarborgen van dien: een gerechtelijke procedure, een onafhankelijke rechter, een onderzoek. Dat wordt nu omzeild. Dat is een zwaktebod. Wij willen het niet onbestraft laten, wij willen het net serieus aanpakken. Investeer in het gerecht.

donner lieu à des poursuites? Je songe à des faits de vol ou de coups et blessures volontaires. Nous ne voulons pas organiser l'impunité pour ces faits, au contraire, nous voulons les traiter sérieusement. C'est pourquoi nous exigeons qu'on investisse dans la Justice!

11.74 Minister **Joëlle Milquet**: Waarom hebt u dan het wetsontwerp in 1999 goedgekeurd? Dat was toen zwaarder. Toen hadden wij het over diefstallen enzovoort. *(Brouhaha)*

11.74 **Joëlle Milquet**, ministre: Pourquoi le groupe Ecolo-Groen a-t-il voté le projet de loi de 1999? C'était du beaucoup plus lourd.

Mais enfin! Vous me faites rire. Soyez juste un tout petit peu cohérents. J'adore de temps en temps la cohérence. En 1999, nous avons sans problème, sans mention du judiciaire, transféré les vols, la violence etc. Et ici, alors que nous parlons de stationnement, c'est le drame!

Vous allez m'expliquer votre évolution mentale parce que je ne la comprends pas bien. Regardez un peu l'augmentation de la liste des sanctions pour les infractions mixtes et dites-moi ce qui vous dérange dans cette augmentation qui est dix fois plus modérée que ce que nous avons décidé en 1999.

In 1999 hebben we zonder problemen, zonder te verwijzen naar de gerechtelijke procedure, diefstallen, geweldpleging, enz. overgeheveld. En nu het over parkeren gaat, maakt men daar een drama van! Wat precies stoort er u in de uitbreiding van de lijst van de gemengde inbreuken, die heel wat gematigder is dan wat we in 1999 hebben beslist?

11.75 **Koenraad Degroote** (N-VA): De gemengde inbreuken staan inderdaad nog in het Strafwetboek en diefstal is inderdaad een zware inbreuk, maar hebt u kennis van de dienstnota van de parketten? Neen. Dan moet u daar toch eens naar informeren.

Wat gebeurt er immers? De vaststellingen van de gemengde inbreuken gaan immers eerst nog naar het parket. Het parket moet dan filteren. Het parket kijkt dan welke zaken zwaarwichtig genoeg zijn om te vervolgen. Op de dossiers die zij niet zwaarwichtig genoeg achten, zoals kleine winkeldiefstallen, wordt de GAS-reglementering toegepast. Die nuance moet u zeker maken.

11.75 **Koenraad Degroote** (N-VA): Les infractions mixtes figurent en effet encore au Code pénal et le vol est effectivement une infraction grave. Mme Brems connaît-elle la note de service des parquets? Manifestement, non. Les constatations relatives à des infractions mixtes passent en effet encore en premier lieu par le parquet. Ce dernier doit filtrer les dossiers et identifier ceux qui concernent des faits suffisamment graves pour donner lieu à des poursuites. Les dossiers considérés comme trop légers par le parquet, tels que les vols à l'étalage de moindre importance, sont traités à la lumière de la réglementation SAC. Cette nuance devait être apportée.

11.76 **Bart Somers** (Open Vld): Mevrouw Brems, wanneer uw fundamentele kritiek luidt dat de nieuwe tekst een zwaktebod is, mag ik dan aannemen dat u consequent bent met uw partij en dat het uw stelling is dat overal waar ambtenaren sancties opleggen of overal waar lokale bestuurders de mogelijkheid hebben om sancties op te leggen, wij dat overal moeten afschaffen, gelet op de scheiding der machten?

Wij moeten dus, met andere woorden, het hele administratief recht

11.76 **Bart Somers** (Open Vld): Mme Brems évoque un signe de faiblesse. Est-elle cohérente et estime-t-elle qu'il convient, au nom de la séparation des pouvoirs, de ne plus permettre à un fonctionnaire, quel que soit son niveau, ou à un mandataire local d'imposer des sanctions? Dans ce cas,

opdoeken en in de milieuwetgeving, waarbij ambtenaren niet alleen het proces-verbaal maken maar ook de boete opleggen, – wat dus veel verder gaat dan het voorgestelde systeem – teruggaan naar de situatie waarin alleen strafrechtelijk wordt vervolgd? Bent u daar voorstander van?

l'ensemble du droit administratif doit être supprimé et en ce qui concerne le droit environnemental, il ne faut maintenir que les poursuites pénales.

11.77 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): U bent buitengegaan toen ik het over de scheiding der machten had. U bent hier nu terug en u denkt dat het nog over hetzelfde gaat, maar ik ben eigenlijk een heel ander punt aan het maken.

Wat is het punt dat ik heb gemaakt over de scheiding der machten? Als men het zonder de waarborg van een rechtbank en een gerechtelijke procedure wil stellen, moet het gaan om duidelijk omschreven feiten en duidelijk vaststelbare feiten. Ik heb ter zake geen absoluut verbod gesteld.

Nu heb ik het punt gemaakt dat men consequent moet zijn als men doelbewust zaken in het Strafwetboek laat staan, om goede redenen, omdat wij nog altijd vinden dat het de taak van de strafrechter is en dat het wel degelijk om een ernstig misdrijf gaat dat in de categorie van het strafrecht thuishoort. Wij zijn hier niet inconsequent. De inconsequenten zijn degenen die zaken in het Strafwetboek laten staan en dan in feite niet genoeg investeren in het gerechtelijk apparaat om die zaken ook daadwerkelijk te vervolgen.

Mijnheer Degroote, ik zie dat u dezelfde beweging maakt als veel collega's met betrekking tot de eigen burgemeester. U zult dat later dan wel oplossen. U zult wel afspraken met de parketten maken, zodat ze het nog voldoende voor hun rekening nemen, zo zegt u.

Dat is af te wachten. Er zal na een paar jaar gelukkig een evaluatie komen met betrekking tot de werking van deze wet. Ik hoop er graag samen met u het beste van.

Wij hebben nog een paar bezwaren.

Zo hebben we, ten tweede, een bezwaar tegen de verhoging van het maximumbedrag van de boetes die als gemeentelijke administratieve sanctie kunnen opgelegd worden. Collega's, het is een aanzienlijke verhoging. Dat bedrag was 125 euro voor minderjarigen en 250 euro voor volwassenen. Collega's, u zit hier al een aantal jaren en u hebt een goed salaris. U beseft waarschijnlijk niet meer dat het voor de meeste burgers grote bedragen zijn. Het wetsontwerp trekt die op tot 175 euro voor minderjarigen en 350 euro voor meerderjarigen. Ik wil de collega's er graag aan herinneren dat het leefloon voor een alleenstaande nog geen 800 euro bedraagt. Dat is per maand, collega's. Wij kunnen met die verhoging niet instemmen.

Ten derde verlaagt het wetsontwerp de minimumleeftijd voor het opleggen van gemeentelijke administratieve sancties van zestien tot veertien jaar. Ja, er is voorzien in gemeenschapsdienst, in bemiddeling en in een procedure van ouderlijke betrokkenheid. U kunt allemaal blijven beweren dat dat pedagogisch is, dat het in het belang is van de jongere zelf en dat het zeker niet repressief is. Daar bedot men de jongeren niet mee, zoals de afgelopen weken duidelijk is gebleken. Daar bedot men de jeugdsector niet mee. Het zijn in alle gevallen maatregelen die heel ingrijpend zijn voor een jongere en voor

11.77 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Si l'on veut agir en dehors de la garantie d'un tribunal et d'une procédure judiciaire, il doit s'agir de faits clairement définis et constatables. L'incohérence consiste précisément à maintenir ces aspects dans le Code pénal et à investir dans l'appareil judiciaire des sommes insuffisantes pour permettre d'engager réellement des poursuites dans ces dossiers.

Nous émettons également des réserves sur l'augmentation du montant maximum des amendes qui peuvent être infligées dans le cadre des SAC. Il passe à 175 euros pour les mineurs et à 350 euros pour les majeurs. Nous ne pouvons adhérer à cette hausse, alors que le revenu d'intégration d'un isolé n'atteint même pas les 800 euros.

Le projet de loi abaisse également de 16 à 14 ans, l'âge minimum pour l'imposition d'une SAC, certes avec un dispositif de prestation citoyenne, de médiation et une procédure d'implication parentale, des mesures qui sont en tout cas intrusives pour le jeune et sa famille et qui s'inscrivent dans une approche répressive. Les arguments pédagogiques sont loin de convaincre les jeunes et les organisations qui les représentent; ils se sentent stigmatisés.

À ce propos, je peux citer les présidents des jeunes socialistes flamands et francophones, des chrétiens démocrates flamands et des libéraux flamands: "Les SAC sont devenues le symptôme d'une société aigrie où la tolérance mutuelle et en particulier celle à l'égard des jeunes relève plus que jamais de l'utopie".

het gezin van die jongere. Ze passen in een repressieve aanpak. Het verzet van de jongeren zelf en van de jeugdsector is zo groot omdat hun ervaringen met de bestaande gemeentelijke administratieve sancties voor minderjarigen vanaf zestien jaar en voor meerderjarige jongeren negatief zijn. Zij ervaren dat het systeem onverdraagzaamheid tegenover jongeren in de hand werkt. Zij ervaren dat GAS stigmatiserend is, dat probleemjongeren afgeschilderd worden als het belangrijkste veiligheidsprobleem in de steden en dat het vaak neerkomt op het strafbaar maken van gewoon jongerengedrag. Om het te zeggen met de woorden van de jongerenvoorzitters van de Vlaamse en Franstalige socialisten, de Vlaamse christendemocraten en de Vlaamse liberalen: “De GAS is een symptoom geworden van een verzuurde maatschappij waarin verdraagzaamheid tegenover elkaar en tegenover jong zijn in het bijzonder verder af lijkt dan ooit.”

11.78 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik wil collega Brems even confronteren met een andere casuïstiek. Een bewoner van het stadscentrum heeft er last van dat er elk weekend opnieuw tegen zijn voordeur wordt geplast.

Voor een keer aanvaardt men dat, een tweede keer vindt men dat vervelend en bij een derde keer vraagt men een optreden van de overheid. Als de wildplasser een meerderjarige is, dan vindt u het goed dat er een GAS-boete opgelegd wordt, want hij zal het een volgende keer niet meer doen. Als het gaat om een vijftien- of zestienjarige, dan is dat blijkbaar een probleem, want dan mogen we geen GAS-boete opleggen. De boodschap van Groen aan de burger die vraagt dat het wildplassen stopt, luidt eigenlijk dat het gaat om een jongeman, die dat mag doen. Onze boodschap aan die burger is dat we ook dat gedrag willen corrigeren, niet op dezelfde manier als bij een meerderjarige, maar op een andere manier, door bemiddeling. We roepen de ouders erbij. Als die jongen zijn excuses moet aanbieden aan die bewoner, dan zal dat dikwijls al genoeg zijn om een boete te vermijden. Als de jongen echter excuses weigert, dan vind ik dat we in onze samenleving een GAS-boete moeten kunnen opleggen. Dat gaat net de verzuring van onze samenleving tegen. Daar gaat het echt wel over.

11.78 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Imaginons un habitant d’un centre urbain qui constate chaque week-end que l’on urine sur sa porte. Si l’auteur des faits est majeur, Groen n’a donc aucune objection à ce qu’une SAC lui soit infligée.

Toutefois, lorsqu'il s'agit d'un jeune de 15 ou 16 ans, ce n'est manifestement pas possible. Groen donne ainsi le signal qu'un jeune peut commettre un tel délit. Nous voulons toutefois également corriger ce comportement mais par le biais de la médiation et en la présence des parents. Si l'intéressé refuse toutefois obstinément toute collaboration, je considère qu'une SAC doit pouvoir être prise. Il s'agit précisément d'une arme dans la lutte contre l'aigrissement de notre société et c'est essentiel.

11.79 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Vanvelthoven, ik heb zopas uw eigen jongerenvoorzitter geciteerd in verband met de verzuring, dus ik heb de boodschap van de jongeren zelf overgebracht.

Ik dank u ervoor dat u dat punt maakt, want het is een goede overgang naar mijn volgend argument. Uw voorbeeld geeft heel duidelijk aan wat er gaande is bij de meerderheidspartijen en bij iedereen die het wetsontwerp steunt. Het gaat om een visie waarbij de enige vorm van optreden tegen een kwestie die zich voordoet in een samenleving, een repressief optreden is. Dat is een verenging van de blik tot de repressieve aanpak.

11.79 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): L'exemple évoqué indique très clairement que tout qui soutient ce projet de loi est prisonnier de la vision étriquée d'une politique purement répressive.

11.80 **Jan Jambon** (N-VA): (…)

11.81 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Jambon, dat heeft hij wel gezegd. Datgene wat de heer Vanvelthoven pedagogisch noemt, is

onderdeel van het GAS-systeem.

11.82 **Jan Jambon** (N-VA): (…) De heer Vanvelthoven heeft gezegd dat een boete aan het einde van de procedure komt, na enkele bemiddelingspogingen, nadat de ouders erbij gehaald werden. Mevrouw Brems, uw eigen blik is verengd. U luistert zelfs niet naar wat de collega's zeggen.

11.82 **Jan Jambon** (N-VA): M. Vanvelthoven a déclaré qu'une amende n'est infligée qu'en fin de procédure, après des tentatives de médiation et après que les parents ont été associés au processus. Mme Brems n'écoute manifestement même pas ses collègues et témoigne ainsi elle-même d'un esprit étriqué.

11.83 **Bart Somers** (Open Vld): Mevrouw Brems, ik ben het eigenlijk met u eens. Meer dan 95 % en misschien zelfs 99 % van de jongeren kan op een andere manier bereikt worden, namelijk door een goed gesprek waarin hen erop gewezen wordt dat hun gedrag niet kan, of ook door eens met de ouders te praten. Daarvan ben ik overtuigd. Maar ik ben er evenzeer van overtuigd – dit is de realiteit waar ik als burgemeester in sta – dat in elke stad, in elke gemeente, een beperkt aantal jongeren niet luistert. Die jongeren zijn niet vatbaar voor die werkwijze.

Welke boodschap geven wij aan die jongere, waarover collega Vanvelthoven zopas gesproken heeft, als het een hardleers iemand is? U pleit ervoor om te blijven proberen met preventie. Welnu, daar komt een eindpunt aan. Op een zeker moment moeten wij als maatschappij overschakelen naar iets anders. Dat moet pedagogisch en goed omkaderd gebeuren. Boetes zijn daartoe niet het beste middel, maar ze worden door de GAS-wetgeving wel mogelijk gemaakt. U wijst dat gewoon af. U sluit uw ogen voor de maatschappelijke realiteit van een beperkt aantal jongeren. Die jongeren hebben wel een bijsturing nodig, meer dan een goed gesprek.

11.83 **Bart Somers** (Open Vld): Je comprends en partie Mme Brems, car quelque 99% des jeunes peuvent sans doute être réceptifs à un bon entretien avec l'intéressé(e) et ses parents. Mais dans chaque ville, dans chaque commune, il existe assurément un nombre limité de jeunes qui restent sourd à tout discours. Pour ces jeunes-là aussi, Mme Brems continue à insister sur la prévention, mais il y a des limites à tout. Chaque étape supplémentaire doit être franchie avec pédagogie et un bon encadrement et les amendes ne sont peut-être pas idéales mais elles constituent très certainement un instrument pouvant être utilisé grâce à la législation SAC. Il ne faut tout de même pas rester aveugle face à la réalité sociale.

11.84 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mijnheer Somers, u maakt er een karikatuur van, maar laat ik eerst mijn vorig punt afmaken. Waar gaat het over als ik het heb over een verenging van visie? Men beschouwt als preventie een interventiemaatregel waarbij een jongere met zijn ouders naar de bemiddelaar moet komen, en een advocaat mag meenemen. Dat wordt hier door sommige collega's voorgesteld als preventie en als een pedagogische aanpak. Dan denk ik, collega's, dat u blind bent voor de realiteit op het terrein in ons land en voor wat werkelijk een preventieve aanpak is.

Heel wat gemeentes in ons land zwaaien te pas en te onpas met GAS-boetes, maar hebben niet eens een straathoekwerker in dienst. Zo zijn er wel degelijk, collega's. Nochtans kunnen die zaken echt helpen.

Mijnheer Somers, ik ben blij dat ik het u hoor bevestigen: andere maatregelen helpen voor de meeste jongeren. Het signaal dat wij met de onderhavige wettekst uitzenden naar de gemeenten, is dat men die andere maatregelen niet per se eerst hoeft te proberen. Wij kunnen hopen dat al die burgemeesters en gemeenteraden een ander beleid voeren, maar we maken het mogelijk dat men naar een

11.84 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): M. Somers caricature la situation.

Une mesure d'intervention dans le cadre de laquelle un jeune accompagné de ses parents et éventuellement d'un avocat, doit rencontrer le médiateur, est considérée comme de la prévention. C'est dire si l'on ignore ce qu'est la prévention en réalité. De nombreuses communes ne parlent que de SAC alors qu'elles ne disposent pas même d'un travailleur de rue.

Le signal que nous envoyons aux communes par le biais de cette loi est que les mesures préventives en tant que telles ne sont même plus nécessaires. Par ailleurs,

sanctiorende aanpak grijpt vooraleer men effectief preventie geprobeerd heeft.

Mijnheer Somers, voor dat kleine percentage onhandelbare jongeren bestaat het jeugdrecht, het jeugdbeschermingsrecht, het jeugdsanctierecht, waarin trouwens reeds heel wat ervaring met bemiddeling bestaat.

pour le faible pourcentage de jeunes ingérables, il reste encore le droit de la jeunesse dans le cadre duquel une large expérience en matière de médiation est d'ailleurs présente.

11.85 Minister **Joëlle Milquet**: Wij spreken over preventie, de betrokkenheid van de ouders en gesprekken. Dat is voor mij heel belangrijk. Daarom hebben wij in een specifieke bepaling voorzien, namelijk de betrokkenheid van de ouders in de procedure. Vindt u dat geen goed idee? Hebt u een bezwaar tegen die nieuwe bepaling, aangezien kennelijk alles slecht is in het ontwerp?

Die betrokkenheid is nieuw en is heel interessant. De bepaling is er gekomen na een gesprek met sommige jeugdrechters, die het terrein kennen. Wij hebben nu een nieuwe bepaling over de betrokkenheid van de ouders. Door middel van een gesprek met de sanctionerende ambtenaar en de ouders, kunnen wij de procedure afronden. Is dat iets slechts?

11.85 **Joëlle Milquet**, ministre: Je considère que la prévention est primordiale et c'est précisément pour cette raison qu'une nouvelle disposition a été prévue en ce qui concerne l'implication des parents dans la procédure. Mme Brems est-elle opposée à cette disposition?

11.86 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Mevrouw Milquet, de procedure die de wet nu creëert, is een betere procedure dan wanneer de bemiddeling niet zou bestaan. Wij verzetten ons hier echter tegen de visie alsof dat preventie zou zijn, alsof dat de pedagogische aanpak van jongeren zou zijn. Dat alles past nog steeds in een repressieve aanpak. U moet eens luisteren naar de getuigenissen van jongeren hoe ingrijpend zoiets is in hun leven.

11.86 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Une procédure assortie d'une médiation est en tout état de cause plus louable qu'une procédure sans médiation. Mais pour nous, il ne s'agit pas pour autant d'une mesure préventive ou pédagogique étant donné qu'elle s'inscrit toujours dans le cadre d'une politique répressive.

11.87 Minister **Joëlle Milquet**: Mag ik een vraag stellen? U moet ook naar de anderen luisteren! Er is de betrokkenheid van de ouders wanneer een minderjarige een inbreuk heeft begaan. De sanctionerende ambtenaar vraagt om een gesprek met de jongere en de ouders. Is dat niet interessant? Is dat volgens u een repressieve aanpak?

11.87 **Joëlle Milquet**, ministre: Il est question d'implication parentale lorsqu'un mineur d'âge a commis une infraction. Dans ce cas, le fonctionnaire sanctionnateur peut demander à rencontrer le jeune et ses parents. Est-ce répressif?

11.88 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Inderdaad, mevrouw de minister. Dat is iets wat nu past in een aanpak die ervan uitgaat dat een regel werd overtreden en dat aan een proces wordt begonnen dat naar een sanctionering leidt. Als wij spreken over preventie, is dat een andere aanpak, waarbij men met de mensen in gesprek gaat, waarbij men projecten ontwikkelt en ander personeel inzet dan zij die overtredingen vaststellen of sancties uitdelen. Daar gaat het over. Gelukkig bestaan er in ons land heel wat geslaagde projecten van dat type. Gelukkig zijn er in alle fracties ook heel wat lokale meerderheden die dergelijke benaderingen wel kennen.

11.88 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Oui, puisque cette mesure s'inscrit dans le cadre d'une approche reposant sur une infraction et introduisant une procédure de sanction. La prévention implique un dialogue entre des personnes. Des projets sont développés et des gens y sont associés dans une perspective totalement différente. Et, fort heureusement, de très nombreux projets de ce type sont aussi menés avec succès.

11.89 **Bercy Slegers** (CD&V): Mevrouw, ik val haast van mijn stoel! Ouderlijke betrokkenheid en bemiddeling, dat vindt u geen preventie,

11.89 **Bercy Slegers** (CD&V): Je vais de surprise en surprise. Si

maar repressie. De conclusie is dat een minderjarige die wildplast, niet moet aangepakt worden, zoals de heer Vanvelthoven daarstraks zei. U zult dat dus niet aanpakken, vermits het starten van ouderlijke bemiddeling of een gesprek aangaan met de ouders, volgens u repressief is en niet preventief!

l'implication parentale et la médiation constituent des éléments de répression, il devient impossible de s'adresser, par exemple, à un jeune mineur d'âge qui urine sur la voie publique puisque toute démarche dans ce sens sera qualifiée de "répressive" par les écologistes.

11.90 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Uw interventie illustreert eigenlijk het punt dat ik net maakte. Men lijkt te vergeten dat het ook mogelijk is om met mensen te praten, met overtreders en hun ouders, buiten een repressief kader. Als het gesprek niet de gewenste uitkomst heeft, zullen daaraan verdere gevolgen worden gegeven. Dat is wat hier aan de gang is.

Waarom dat grote verschil tussen minderjarigen en meerderjarigen? Collega's, dat is iets dat in heel ons rechtssysteem bestaat en om goede redenen. Wij willen jongeren meer kansen geven omdat wij weten dat zij, minder dan meerderjarigen, in staat zijn om altijd de juiste keuzes te maken. Ik denk dat de kritiek van de Vlaamse en de Franstalige kinderrechtencommissaris door dit Parlement onheus is behandeld; die kritiek is terecht. Ook de kritiek van het kinderrechtencomité van de Verenigde Naties is correct, te weten dat dit ingaat tegen de logica van ons rechtssysteem — dat voor het overige heel goed met jongeren omgaat — alsook tegen de logica van de internationale kinderrechten.

U zult het betreuren, collega's, maar ik ben bijna aan het einde van mijn interventie. Als u mij niet zo vaak had onderbroken, was het sneller gegaan.

Ik wil u toch nog meegeven dat wij ons ook verzetten tegen de invoering van het plaatsverbod als bevoegdheid van de burgemeester. Mensen verbieden om zich gedurende een bepaalde periode op bepaalde plaatsen te begeven, is een ingrijpende maatregel. Dat is een sterke beperking van de persoonlijke vrijheid, de vrijheid van beweging, van gaan en staan. Dit laten opleggen door de burgemeester voor een zeer ruim omschreven en grotendeels lokaal ingevuld scala aan gedragingen, kan voor ons niet. Een dergelijke maatregel kan voor ons enkel door een rechtbank worden opgelegd. Die moet afwegen of de inperking van de vrijheid van gaan en staan in dat concreet geval evenredig is met de doelstelling.

Collega's, het mag duidelijk zijn dat dit voor ons een slecht wetsontwerp is. Wat ons betreft, is de zaak na vandaag niet afgehandeld. Zolang wij het tweekamerstelsel nog hebben, is er een kans om dwalingen van de Kamer in de Senaat recht te zetten. Het is onze democratische plicht om te ijveren voor een evocatie van het ontwerp door de Senaat, en om in de Senaat wel hoorzittingen te organiseren en wel rekening te houden met de goed onderbouwde standpunten van het middenveld.

Voor evocatie zijn vijftien senatoren nodig. De Ecolo-Groenfractie kan ongeveer de helft aanleveren. Wij kunnen moeilijk geloven dat er bij de meerderheidspartijen toch niet enkele senatoren te vinden zijn die wel met het middenveld in dialoog willen gaan in dit Huis.

11.90 **Eva Brems** (Ecolo-Groen): Cette observation montre, une fois encore, qu'on néglige la possibilité de dialoguer aussi avec des contrevenants et leurs parents en dehors d'un cadre répressif.

Si notre système juridique prévoit une distinction entre les mineurs d'âge et les personnes majeures, c'est précisément parce que les mineurs ne sont pas toujours en mesure d'opérer des choix judicieux. Les SAC se heurtent dès lors à la logique de notre système juridique. Les critiques formulées par les commissaires flamand et francophone aux droits de l'enfant, ainsi que par le Comité des droits de l'enfant des Nations Unies, se justifient dès lors à cet égard.

Nous sommes opposés au fait que l'interdiction de lieu soit une compétence du bourgmestre. Interdire à quelqu'un de se rendre dans certains lieux pendant un laps de temps donné constitue une limitation majeure de sa liberté individuelle. À nos yeux, seul le tribunal doit être investi du pouvoir d'infliger une telle sanction.

Ecolo-Groen estime que le présent projet n'est pas un bon projet. Dans notre système bicaméral, nous pouvons corriger d'éventuels égarements de la Chambre au Sénat. Il est de notre devoir démocratique de tendre à une évocation du projet par le Sénat afin que puissent y être organisées les auditions qui n'ont pas pu l'être à la Chambre. L'évocation requiert une demande formulée par quinze sénateurs. Notre groupe peut en

Maar zelfs als dat toch de bedroevende werkelijkheid zou zijn, dan is de strijd nog niet gestreden. De GAS-wet creëert een kader waarbinnen elke gemeente zelf bepaalt hoeveel of hoe weinig gebruik zij daarvan wil maken, voor welke feiten en sancties, en al dan niet voor minderjarigen. Als u vandaag deze slechte wet goedkeurt, zullen wij er in de gemeenteraden voor ijveren dat zij zo weinig mogelijk schade berokkent, dat de nieuwe mogelijkheden niet worden toegepast en dat de al bestaande GAS grondig worden geëvalueerd.

Ik richt dan ook graag een warme oproep aan de 213 organisaties die campagne voeren tegen deze wet en aan de politieke jongerenorganisaties, in het bijzonder de vrienden van Animo, Jong CD&V en Jong Open Vld, om samen met ons die campagne voort te zetten op gemeentelijk vlak.

Niettemin moet voor de burgers het volgende duidelijk zijn. Als u straks in een ingrijpende GAS-interventie wordt meegesleurd omdat uw veertienjarige dochter met sneeuwballen gooide, en raak gooide, of als u een boete aan uw broek hebt omdat u te goeder trouw optrok in een ludieke betoging, dan weet u dat uw burgemeester daar achter zit, maar vergeet ook niet wie de gemeenten die macht heeft gegeven. Deze draak van een wet heeft niet minder dan zes enthousiaste ouders, namelijk de zes meerderheidspartijen, zijnde de socialisten, de liberalen en de christendemocraten.

fournir quasi la moitié et nous avons du mal à croire que des sénateurs d'autres partis refuseraient de dialoguer sur ce thème avec la société civile.

Si l'évocation s'avère impossible, nous militerons dans les conseils communaux pour que cette loi soit la moins dommageable possible, pour que les nouvelles possibilités qu'elle offre ne soient pas appliquées et pour que le système des SAC fasse l'objet d'une évaluation approfondie.

J'en appelle au monde associatif dans son ensemble – en en particulier aux sections jeunes des partis politiques: Animo, Jong CD&V et Jong Open Vld – à nous rejoindre et à poursuivre avec nous au niveau communal la campagne pour dénoncer cette loi. Il faut que les citoyens comprennent qui a permis l'adoption de cette loi détestable, à savoir les six partis socialistes, libéraux et démocrates-chrétiens de la majorité.

11.91 **Catherine Fonck** (cdH): Madame Brems, étant donné que vous posez une question très concrète, je vais vous donner une réponse très concrète. Pour ce qui me concerne, je préfère que mon ado de 14 ans qui fait une petite bêtise ne soit pas envoyé chez le juge de la jeunesse et qu'on ne judiciarise pas à tout va, c'est-à-dire l'inverse de tout ce qu'on a plaidé depuis des années, y compris au niveau des partis écologistes. Tout judiciariser, y compris de petites bêtises d'adolescents, et bien, clairement, ce n'est pas mon choix!

11.91 **Catherine Fonck** (cdH): Mevrouw Brems, ik heb liever dat mijn zoon van veertien die een stommiteit uithaalt niet voor de jeugdrechter hoeft te komen. Juridisering is niet mijn keuze.

11.92 **Jan Jambon** (N-VA): Mevrouw Brems, op uw laatste zin wil ik een kleine correctie aanbrengen. Onze fractie zal de zes meerderheidspartijen ook steunen, maar wij krijgen geen twee extra fractiemedewerkers voor die steun.

11.92 **Jan Jambon** (N-VA): Puis-je signaler à Mme Brems que, tout comme les six partis de la majorité, mon groupe soutient ce projet de loi, sans avoir droit pour autant à des collaborateurs supplémentaires.

11.93 **Ronny Balcaen** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, Mme Fonck sait très bien que, dans le champ des diverses choses à mettre en œuvre dans la politique d'aide à la jeunesse, il n'y a pas que la judiciarisation ni que le juge de la jeunesse. Vous le savez, madame, puisque vous avez été ministre de l'Aide à la jeunesse pendant cinq ans. Il faut y ajouter le champ des services d'aide à la jeunesse: ils sont aussi là pour travailler. Vous avez raison: un travail a été réalisé pour déjudiciariser. Je ne crois pas que le débat que nous avons tenu ici ait été celui d'une plus grande judiciarisation de toute l'aide à la jeunesse.

11.93 **Ronny Balcaen** (Ecolo-Groen): Niet alleen de jeugdrechter speelt een rol, maar bijvoorbeeld ook de jeugdzorg. We pleiten er niet voor om de jeugdzorg in de juridische sfeer te trekken, integendeel.

11.94 **Catherine Fonck** (cdH): Les services de l'aide à la jeunesse, que je connais particulièrement bien, produisent un excellent travail. Mais quand votre collègue, de votre groupe, dit qu'il vaut mieux envoyer un ado de 14 ans chez un juge de la jeunesse pour une petite bêtise – c'est ce qu'elle a dit, vous relirez le rapport –, je ne suis absolument pas d'accord avec vous.

11.94 **Catherine Fonck** (cdH): Dat heeft uw collega nochtans gezegd.

11.95 **Ronny Balcaen** (Ecolo-Groen): Madame Fonck, j'ai vu que, pendant toute l'intervention de Mme Brems, vous étiez plongée dans vos signataires et votre ordinateur. Vous n'avez absolument pas été attentive à ce qui a été dit!

11.95 **Ronny Balcaen** (Ecolo-Groen): Dat heeft u dan verkeerd verstaan.

Le **président**: Chers collègues, il reste M. Logghe, Mme Schyns, M. Jadot, M. Clerfayt, M. Dedecker, M. Bracke. J'insiste pour que, si possible, l'on respecte les temps qui m'ont été annoncés. Je sais que Mme Brems a été souvent et longtemps interrompue, mais, malgré les interruptions, au lieu des 15 minutes prévues, elle a parlé 50 minutes.

Je me borne à signaler la chose. Je n'ai aucun problème et je reste attentif à tout ce qui se passe. J'aimerais qu'on se tienne à ce qui a été annoncé par respect pour tout le monde.

De **voorzitter**: De resterende sprekers wordt verzocht de meegedeelde spreektijd in acht te nemen.

11.96 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, dat heb ik inderdaad aangekondigd, maar het kan worden nagegaan aan de hand van de opnames dat mevrouw Brems enorm vaak werd onderbroken en heel wat vragen heeft moeten beantwoorden. Zij is de enige die zo vaak werd onderbroken. Dat is de reden waarom haar betoog langer duurde.

11.96 **Stefaan Van Hecke** (Ecolo-Groen): Mme Brems a été interrompue très, très souvent et elle a dû répondre à d'innombrables questions. C'est ce qui explique que son exposé a duré beaucoup plus longtemps que prévu.

Le **président**: Elle n'a quand même pas été interrompue pendant trente-cinq minutes! Essayons de calibrer le débat!

11.97 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): (…)

Le **président**: Il y en a qui travaillent et d'autres qui se reposent!

11.98 **Peter Logghe** (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het gaat vandaag over overlast. Het is goed dat er daarvoor eindelijk aandacht komt.

Mevrouw de minister, het zal u verbazen, maar wij zullen niet alles in uw wetsontwerp afkeuren. Niet alles in uw wetsontwerp is slecht. Wij zullen een aantal goede, positieve punten aanduiden, maar wij zullen ook een aantal kritische opmerkingen formuleren.

Ik wil daarmee beginnen. Collega's, en onder andere collega Somers, u zegt dat wij spaarzaam moeten zijn met dit soort sancties en ze niet te veel mogen laten uitdeinen. Ik stel echter vast dat de lijst met overtredingen die onder de GAS vallen, steeds langer wordt en ik heb daarmee een probleem.

Collega's, u stelt met mij vast dat de lijst met ambtenaren en andere mensen die dit soort sancties kunnen uitschrijven – onder andere personeelsleden van bewakingsfirma's, weliswaar heel beperkt, maar

11.98 **Peter Logghe** (VB): Nous n'allons pas rejeter tous les éléments de ce projet de loi car nous nous félicitons que le problème des incivilités soit enfin abordé. Nous en mettrons quelques éléments positifs en évidence tout en formulant quelques critiques.

M. Somers a déclaré qu'il fallait user des SAC avec parcimonie, or je constate que la liste des infractions concernées par ces sanctions ainsi que celle des fonctionnaires et autres personnes habilités à infliger ce type de sanction ne cessent de s'allonger.

ze staan er toch bij – steeds langer wordt.

Mevrouw de minister, ik kom tot het punt waarover u met collega Brems in de clinch bent gegaan. Wij hebben het bijzonder moeilijk met de lijst van gemengde inbreuken. U zegt dat die lijst bijna niet wordt uitgebreid. Het is het een of het ander. Ze wordt wel degelijk uitgebreid, zij het beperkt. Wij vinden dat gemengde inbreuken niet thuishoren in het rijtje van GAS-sancties.

Van bij het begin heeft het Vlaams Belang zich als koele minnaar van de GAS gedragen. De reden is heel duidelijk. Over de grond van de argumentatie hebben wij nooit enige twijfel laten bestaan. Ik citeer uit de tekst die wij naar aanleiding van de eerste toepassingen van de GAS-sancties hebben gepubliceerd: "De gemeentelijke administratieve sanctie moet voluit toegepast worden in de strijd tegen de overlast en tegen misdrijven die niet meer door het parket vervolgd worden. Toch moeten de parketten hierin echter zo snel mogelijk opnieuw hun volle verantwoordelijkheid opnemen."

Door de zware overbelasting van en onderbezetting bij de parketten werd het systeem van gemeentelijke administratieve sancties een aantal jaren geleden ingevoerd. Wij kunnen dit nog volgen voor kleine politionele overtredingen zoals wildplassen. Er moeten daarvoor efficiënte instrumenten worden gecreëerd om heel snel tot betaling over te kunnen gaan.

Wij zijn geen voorstander dat de GAS systematisch en steeds vaker in de plaats van correctionele sancties komen. Dat kan voor ons niet. Dergelijke regelingen worden onttrokken aan het zicht van de parketten, onder meer ook omdat er geen melding meer wordt gemaakt in het strafregister. Voor ons moeten de parketten hun volle verantwoordelijkheid opnieuw opnemen.

Het vreemde is dat de Vlaamse meerderheidspartijen inderdaad ook allemaal aangeven dat de oorzaak van de uitbreiding van de GAS-sancties het niet naar behoren functioneren van Justitie is.

Wat zegt men dan? In afwachting van het opnieuw efficiënt functioneren van Justitie zullen wij de GAS uitbreiden. Er komen ook meer ambtenaren en meer inbreuken bij. Tezelfdertijd, mevrouw de minister – het is spijtig dat mevrouw Turtelboom hier niet aanwezig is – stellen we vast dat er heel weinig beweegt op het vlak van Justitie en merken we heel weinig inhaalbewegingen van Justitie op het vlak van de gemengde inbreuken.

Integendeel, een aantal gemengde inbreuken wordt gewoon aan de strafrechter onttrokken en definitief bij de ambtenaren geplaatst. Dit kan voor ons niet. Ik ben daar heel duidelijk in.

Mevrouw de minister, er zijn natuurlijk een aantal positieve zaken in uw wetsontwerp.

Op een aantal vlakken komt uw wetsontwerp tegemoet aan de verzuchtingen en wensen van het Vlaams Belang, om eindelijk eens komaf te maken met een aantal gevallen van overlast en het onveiligheidsgevoel.

Mevrouw de minister, wij staan volledig achter de invoering van het

La liste des infractions mixtes nous pose également problème. La ministre a beau prétendre que cette liste ne sera guère complétée, nous estimons que les infractions mixtes ne doivent pas faire partie des SAC.

Le Vlaams Belang n'a jamais été réellement enthousiaste vis-à-vis des SAC. Dès le début, nous avons affirmé que ces sanctions devaient être pleinement appliquées dans le cadre de la lutte contre les incivilités et contre les infractions qui ne font plus l'objet de poursuites par les parquets mais que les parquets devaient le plus rapidement possible assumer à nouveau pleinement leurs responsabilités. Les SAC ont été instaurées pour pallier la surcharge de travail et le manque d'effectifs des parquets.

Nous sommes d'accord avec les SAC pour les infractions policières mais pas systématiquement pour les faits correctionnels. De tels faits doivent être portés à la connaissance des parquets, notamment parce que dans le cas contraire ils ne figurent alors plus au casier judiciaire.

Il est frappant que tous les partis flamands de la majorité affirment que les SAC sont élargies parce que la justice fonctionne mal. En attendant une plus grande efficacité de la justice, les SAC sont élargies, tout comme le nombre d'infractions prises en considération et le nombre de fonctionnaires qui peuvent les infliger. Dans l'intervalle, pratiquement rien n'évolue au niveau de la Justice, voire pas du tout sur le plan des infractions mixtes. Plusieurs infractions mixtes échappent tout simplement au juge pénal et sont définitivement confiées à la compétence de fonctionnaires. Nous ne sommes pas d'accord avec cette situation.

Relevons cependant également quelques éléments positifs. Le

plaatsverbod als sanctie. Het gaat over publiek toegankelijke plaatsen, waar de burgemeester deze sanctie kan opleggen bij verstoring van de openbare orde. Het kan worden uitgesproken voor een maand en het is twee keer vernieuwbaar. Dat is een goede sanctie.

Wij verschillen op dat vlak van mening met onze groene collega's, die dat absoluut geen goede sanctie vonden. Wij vinden dat wel een goede sanctie.

Wat wij ook goed vinden, is de verhoging van de administratieve boetes. Ik zal de bedragen niet herhalen. Die zijn bekend.

Mevrouw de minister, de nieuwe procedure voor de onmiddellijke betaling van administratieve boetes hebt u met veel aplomb ingevoerd. U hebt ter zake de perceptie gecreëerd dat het een goede en krachtige maatregel is. In principe is dat inderdaad een goede maatregel. Als wij kijken naar de voorwaarden die moeten worden vervuld, dan zijn wij al veel minder positief, maar in principe vinden wij dat een goede maatregel.

Wat wij ook positief vinden, is het feit dat het misdrijf "bedreiging met een aanslag op personen of goederen, of het verstrekken van valse inlichtingen betreffende een aanslag", zijnde de valse bommelding, uit de GAS wordt gehaald en, wegens de zwaarwichtigheid van de feiten, opnieuw en alleen strafrechtelijk sanctioneerbaar wordt gemaakt. Dat is goed, maar het compenseert natuurlijk onvoldoende de minder goede punten.

Wat het overtreden van het boerkaverbod betreft, zal bij recidive de procureur de inbreuk vervolgen, zonder het dossier door te sturen naar de sanctionerende ambtenaar. Dat vinden wij ook positief. Wat ook goed is, maar eigenlijk al langer bestaat, is dat administratieve schorsingen of intrekkingen van een door de gemeente verleende toestemming kunnen worden opgelegd.

Waar onze fractie ook achter staat, is de verlaging van de leeftijd. Dat is een goede maatregel. Het spijt mij voor de collega's die een andere mening zijn toegedaan. Als ouder van verschillende kinderen kan ik niet anders dan dat steunen. Mensen, jonge mensen zelfs, die oud genoeg zijn om overlast te veroorzaken, mogen daarop gerust worden aangesproken. Het is des te beter indien dat voor een stuk preventief gebeurt. Een preventieve aanpak zal bij een aantal personen misschien zeer goed helpen.

Als het minder preventief moet – er is inderdaad een categorie jongeren die niet wil luisteren –, dan moet dat ook maar gebeuren. Wij mogen geen schrik hebben van een repressieve aanpak, waar die nodig is. Respect moet men leren, elke dag opnieuw, dames en heren. Wat ons betreft, gaat het vooral over preventie, maar er mag gerust ook een stuk repressie aan gebreid worden.

Dat waren een aantal positieve punten, mevrouw de minister, maar er zijn natuurlijk ook een aantal negatieve elementen.

U zegt dat de autonomie van de gemeenten zeer belangrijk is en dat wij die moeten behouden. Wij moeten elke gemeente de mogelijkheid bieden om de overlast zelf te bestrijden. Dat wil ik nog geloven. De

projet de loi répond à notre aspiration d'en finir une fois pour toutes avec quelques nuisances, entre autres par le biais de l'instauration légitime de l'interdiction de lieu. Contrairement aux verts, nous considérons qu'il s'agit d'une sanction efficace.

Nous soutenons également la majoration de l'amende administrative. L'instauration du système de perception immédiate est une bonne chose, mais nous nous interrogeons sur les conditions à remplir.

Et c'est à juste titre qu'on n'infligera plus de sanction administrative pour les menaces d'attentat contre les personnes ou les propriétés et les fausses informations relatives à des attentats, c'est-à-dire la fausse alerte à la bombe. Ces faits sont tellement graves qu'il faut poursuivre pénalement.

L'infraction répétée à l'interdiction du port de la burqa sera poursuivie par le procureur sans transmission du dossier au fonctionnaire sanctionnateur. C'est également un aspect positif, comme les suspensions ou les retraits administratifs d'une autorisation délivrée par la commune.

Nous soutenons également l'abaissement de l'âge. Des jeunes qui causent des nuisances doivent pouvoir être interpellés à ce sujet. L'intervention préventive a ses mérites, mais celui qui refuse d'entendre doit en supporter les conséquences Il ne faut pas craindre l'approche répressive lorsqu'elle est nécessaire. Le respect, cela s'apprend.

L'apprentissage du respect passe essentiellement par la prévention, mais aussi par la répression.

Le projet n'est cependant pas dénué d'éléments négatifs. La ministre accorde énormément d'importance à l'autonomie

gemeentelijke autonomie wordt echter ingeperkt door de gerechtelijke realiteit. De parketten zijn minder en minder geneigd over te gaan tot vervolging van bepaalde misdrijven en schuiven de hete aardappel naar de gemeenten.

De gemeentelijke autonomie wordt beperkt, en dat is iets wat wij toch met de nodige aandacht moeten volgen. Een aantal overtredingen werd uit het strafrecht gehaald en kan alleen nog met een GAS bestraft worden. Dat vind ik een kwalijke evolutie. Ik stel mij daar zeer veel vragen bij.

Tijdens de commissievergadering heb ik u geconfronteerd met een aantal procedures voor gemengde inbreuken, waarvan u hebt moeten toegeven dat er achterpoortjes zijn en dat er lacunes zijn waarop u niet onmiddellijk een antwoord had. Ik wil er heel kort enkele van toelichten.

Dames en heren, dit is zeer technisch, maar wij moeten erdoor. Bij gemengde inbreuken wordt het proces-verbaal doorgestuurd naar de procureur des Konings. De sanctionerende ambtenaar krijgt een kopie. De verdere afhandeling wordt dan opgesplitst naargelang er wel of geen protocol bestaat.

Stel, mevrouw de minister, dat er geen protocol is en dat het om een zware gemengde inbreuk gaat. De procureur des Konings kan dan binnen de twee maanden aan de sanctionerende ambtenaar laten weten of hij een administratieve maatregel opportuun acht, maar zelf geen gevolg zal geven aan de inbreuk. Met andere woorden, zoals u in de commissie hebt bevestigd, zonder mededeling van de procureur des Konings in die twee maanden kan de sanctionerende ambtenaar niets ondernemen.

En wat na die termijn? Als de procureur des Konings niet handelt binnen de termijn van twee maanden en als de sanctionerende ambtenaar ook niets doet, kan men zich de vraag stellen of het parket daarvan op de hoogte wordt gesteld. In de commissie hebt u gezegd dat dit niet het geval is. Ik vind dat het parket daarvan op de hoogte zou moeten zijn, om alsnog zelf te kunnen optreden als het ziet dat de ambtenaar niets doet.

Ik geef een tweede geval. Er is geen protocol en de inbreuk is een lichte gemengde inbreuk.

Ook in onderhavig geval geldt opnieuw een termijn van twee maanden om te laten weten of het parket de zaak behandelt. Doet hij de mededeling niet binnen de gestelde termijn, dan mag de sanctionerende ambtenaar vervolgen. Met andere woorden, pas wanneer er geen mededeling van de procureur volgt, kan de sanctionerende ambtenaar handelen. Hij is niet verplicht te handelen. Indien hij niet handelt, wat gebeurt er dan? Naar uw zeggen gebeurt in voorkomend geval niets. U vond dat zelf ook een lacune die eventueel nog moest worden verholpen.

communale, mais il nous semble que la réalité judiciaire empiète précisément sur cette autonomie, les parquets renvoyant la poursuite de certaines infractions aux communes. Le retrait de certaines infractions du droit pénal et leur poursuite désormais régie par les SAC constitue une autre évolution regrettable.

En commission, j'ai également attiré l'attention de la ministre sur une série d'échappatoires possibles dans les procédures concernant les infractions mixtes. En cas d'infractions mixtes graves et en l'absence de protocole, le procureur du Roi dispose de 2 mois pour signaler au fonctionnaire SAC s'il juge une mesure administrative opportune sans qu'il réserve lui-même une quelconque suite à l'infraction. En attendant, le fonctionnaire ne peut entreprendre aucune démarche. De plus, si le procureur ne se manifeste pas, le fonctionnaire doit en aviser le parquet, ce qui ne se fait manifestement pas. En cas d'infraction mixte légère et en l'absence de protocole, si le parquet ne se manifeste pas dans les délais prescrits, le fonctionnaire peut engager des poursuites. Mais qu'advient-il si le fonctionnaire ne le fait pas?

11.99 Minister **Joëlle Milquet**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Logghe, dat is het geval indien er geen protocol bestaat tussen het parket en de gemeente. Een van de voordelen van voorliggend wetsontwerp is dat we in het algemeen een protocol zullen hebben tussen het parket en de gemeente. In het protocol kunnen wij

11.99 **Joëlle Milquet**, ministre: L'un des avantages de ce projet de loi est que dans la plupart des cas, il y aura un protocole entre le parquet et la commune, dans

verschillende verkortingen van termijnen en dies meer bepalen. Dat is een van de voordelen.

11.100 **Peter Logghe** (VB): Dat begrijp ik natuurlijk perfect. Ik wijs er u alleen op dat, indien de ambtenaar niet handelt, wat hij normaal zou moeten doen, het parket op geen enkele manier nog van de feiten op de hoogte wordt gebracht. Dan zijn wij natuurlijk vertrokken. Er gebeurt niets. De overlastbestrijding valt op dat moment volledig weg.

Mevrouw de minister, ik heb u over de onmiddellijke betalingsprocedure van administratieve boetes gesproken. U hebt deze procedure met heel wat aplomb aangekondigd. Het was immers een nieuwe, sterke maatregel.

De voorwaarden zijn echter niet mis. Het is enkel geldig voor meerderjarigen en alleen in geval van parkeerovertredingen of van louter administratieve boetes. Het is ook enkel toepasselijk indien er geen vaste verblijfplaats in België is. Enkel de politie mag de procedure toepassen. Een dader – mevrouw de minister, dit is de zwaarste voorwaarde – kan gewoon weigeren te betalen, waarna gewoonweg de normale procedure wordt gevolgd. In dat geval zijn wij opnieuw vertrokken.

Met andere woorden, het Vlaams Belang vreest dat de onmiddellijke betalingsprocedure voor administratieve boetes een slag in het water wordt en gewoonweg niets zal uithalen.

Mevrouw de minister, in de procedures zitten een aantal achterpoortjes.

Er komt een nieuwe gemengde inbreuk bij, met name het vernielen en beschadigen van graven.

Wat voor ons belangrijk is en wat ik als belangrijk en bijzonder ergerlijk inschat, is dat diefstal voortaan als lichte gemengde inbreuk in plaats van zware gemengde inbreuk wordt gekwalificeerd. Mevrouw de minister, ik kan er niet bij hoe u ertoe komt om diefstal als lichte gemengde inbreuk te kwalificeren. Voor ons is diefstal een zware gemengde inbreuk die opnieuw door de parketten moet worden vervolgd.

Bepaalde rechten van bepaalde overtreders worden uitgebreid. Wij hebben het moeilijk met het feit dat minderjarigen met slechts maximaal vijftien uren gemeenschapsdienst kunnen worden beboet.

U wil de boetes pas invoeren na de verplichte bemiddeling. Als dat niet lukt, dan gebruiken we de gemeenschapsdienst. Ik begrijp niet waarom u die wil beperken voor minderjarigen.

In de commissie hadden wij het ook over praktijken in steden en gemeenten die aantonen dat de GAS-boetes voorbijgaan aan hun doelstelling, namelijk de overlast beperken. Het komt steeds meer neer op een ordinaire pestbelasting. Voor sommige steden en gemeenten lijken het zeer gemakkelijke financiële bronnen. Die perceptie dringt door bij de burgers, en eens die daar is, zijn wij heel ver weg van huis.

De rechtsstaat wordt mogelijk aangetast omdat de scheiding der

lequel des délais pourront notamment être fixés.

11.100 **Peter Logghe** (VB): J'attire seulement votre attention sur le fait que dans certains cas, le parquet ne sera plus informé du tout et alors il ne sera plus question d'une lutte quelconque contre les nuisances.

Une procédure de perception immédiate des sanctions administratives est instaurée, mais seulement s'il est satisfait à un grand nombre de conditions. Par ailleurs, l'auteur peut tout simplement refuser de payer. Nous craignons dès lors que cette procédure ne soit un coup d'épée dans l'eau.

Les procédures comprennent par ailleurs un certain nombre d'échappatoires. La destruction et la dégradation de sépultures devient une nouvelle infraction mixte. Or les vols sont dorénavant qualifiés d'infraction mixte légère, ce qui est particulièrement fâcheux. Ce type d'infraction devrait tout de même être poursuivi par les parquets. Nous avons également des problèmes avec l'extension des droits de certains auteurs de faits punissables, comme le fait que les mineurs ne peuvent être sanctionnés que de 15 heures de prestation citoyenne au maximum et uniquement à l'issue d'une médiation obligatoire.

En commission, nous avons également parlé des villes et communes qui se servent de la législation SAC pour instaurer un harcèlement taxatoire. On dira que pour elles, les SAC ne sont que des sources de financement très faciles. Si les citoyens ont le sentiment qu'il en est ainsi, cela pourrait être dangereux.

Il n'est pas à exclure que l'État de droit soit également amoindri du fait que la séparation des pouvoirs deviendrait poreuse. Aussi, je ne comprends pas pourquoi notre

machten niet meer totaal is. Het geloof van collega Somers in de trias politica blijkt stilaan weggedeemsterd. Daar kan ik inkomen. Ik begrijp niet dat dit Parlement de tendens hanteert om zo veel mogelijk inbreuken af te kopen met een geldsanctie. Ik begrijp niet waar u naartoe wil.

Parlement est enclin à admettre le principe du rachat d'un nombre si élevé d'infractions avec une sanction pécuniaire.

Ons fundamenteel bezwaar is dat er in onze justitie te weinig beweegt om nog te kunnen geloven in de tijdelijkheid van uw GAS-wet. Integendeel, alles wijst erop dat wij evolueren naar een uitgebreid sanctiesysteem met een steeds verder uitbreidende lijst van ambtenaren. Mocht het inderdaad gaan om een strijd tegen overlast, dan had u aan Vlaams Belang een heel enthousiaste aanhang.

Ik heb tijdens een commissievergadering een collega van een andere politieke partij horen zeggen dat wij als burgemeesters en schepenen alert moeten zijn voor het feit dat er met deze uitbreiding van de bestaande regelgeving veel nieuwe inkomsten zouden kunnen ontstaan. Als ik dat hoor, mevrouw de minister, spits ik de oren en begin ik te beseffen dat er wel wat anders aan de gang is dan louter de strijd tegen overlast.

Nogmaals, om u te waarschuwen voor het feit dat u wat ons betreft niet op de goede piste zit, zal de Vlaams Belangfractie zich onthouden bij de stemming. Wij kunnen deze uitbreiding onmogelijk goedkeuren zonder dat een aantal correcties wordt doorgevoerd. Ik zie echter geen correcties, wij zullen ons dus in elk geval onthouden. Ik ben benieuwd naar uw antwoorden op mijn opmerkingen.

Nous pensons que la Justice est en proie à trop d'immobilisme pour prêter encore foi à la temporalité de la loi SAC. Tout semble même indiquer que nous évoluons vers un système de SAC étendu. Si tout ce dispositif servait la lutte contre les incivilités, il enthousiasmerait le Vlaams Belang. Mais quand j'entends un membre dire qu'une telle extension de la réglementation existante a vocation à rapporter une nouvelle manne fiscale, je prends soudain conscience que la lutte contre les incivilités n'est pas le seul enjeu de cette loi.

Il nous est impossible d'adopter cette extension sans que des correctifs soient apportés au système des SAC. C'est la raison pour laquelle le groupe Vlaams Belang s'abstiendra.

11.101 **Marie-Martine Schyns** (cdH): Monsieur le président, je serai brève étant donné que beaucoup de choses ont déjà été dites.

Nous allons voter sur un mécanisme qui existe déjà et qui est aujourd'hui élargi à certaines dégradations, aux voitures mal stationnées – problèmes devant lesquels les communes étaient démunies – et, nous en avons longuement parlé, aux actes commis par des mineurs à partir de quatorze ans. Je tiens à répéter que ces incivilités ne concernent qu'une minorité d'individus, adultes ou non, mais qui empoisonnent la vie d'une majorité de personnes, de tous âges également.

Idéalement, les parquets devraient pouvoir engager des poursuites contre ces incivilités. Or ce n'est pas le cas aujourd'hui. C'est pourquoi, pour reprendre un terme de Mme Galant, nous estimons qu'il faut opter pour une solution pragmatique, qui ne laisse pas ces actes impunis et qui permette de respecter le vivre ensemble.

J'aimerais aborder cinq points. Premièrement, c'est une possibilité qui est accordée aux communes. Je voudrais saluer ce texte, parce qu'il a le mérite de rendre transparent le système en vigueur. Ainsi, les communes décideront des mesures adaptées à leurs situations respectives. Nous souhaitons faire confiance aux mandataires locaux, car ils ont la capacité de réagir de manière proportionnée aux comportements problématiques, en fonction de la commune où ils siègent. Nous savons qu'une commune rurale ne connaît pas forcément le même genre d'incivilités qu'une grande ville.

11.101 **Marie-Martine Schyns** (cdH): Vandaag stemmen we over een bestaand mechanisme dat wordt uitgebreid tot bepaalde problemen waartegen de gemeenten tot nu toe weinig konden beginnen. Die overlast, die door een paar enkelingen wordt veroorzaakt, verziekt het bestaan van een hele groep andere mensen.

Idealiter moeten de parketten die overlastgevers vervolgen, maar dat is vandaag niet het geval. Daarom is er een pragmatische oplossing vereist, die dat wangedrag niet onbestraft laat en eerbied voor het samen leven afdwingt.

Ik wil dieper ingaan op vijf punten. Ten eerste wordt de gemeenten de mogelijkheid geboden aangepaste maatregelen te nemen. De lokale mandatarissen weten immers hoe men het best op probleemgedrag reageert. De

Il est également prévu que l'adoption des règlements communaux fera systématiquement l'objet de débats démocratiques au sein des conseils communaux. C'est là aussi qu'on pourra discuter de l'élargissement des sanctions aux mineurs ou encore de la prestation citoyenne. Nous fournissons un cadre.

Deuxièmement, s'agissant des mineurs, ce cadre est structurant. Il prévoit une procédure en cascade, l'implication parentale, la médiation obligatoire et la prestation citoyenne, avec l'amende en dernier recours. Cela a déjà été dit par la ministre. Ces nouveautés pourront être évaluées, mais elles ne remplacent évidemment pas le travail de prévention qui est accompli en amont, avant même que le délit ne soit commis et qui n'est pas inclus dans les SAC – contrairement à ce que certains ont parfois sous-entendu. Ce travail est effectué dans les communes, mais aussi à travers les Communautés. Cela reste pour nous une priorité. L'élargissement aux mineurs est important à nos yeux parce que nous souhaitons que ces jeunes – et je parle en tant qu'enseignante à des élèves de 14 et 15 ans – prennent conscience qu'ils enfreignent des règles.

En effet, éduquer, c'est aussi fixer des limites et les faire respecter. Dans cette optique, les SAC protègent également tous les adolescents qui sont souvent les premières victimes d'incivilités, d'injures racistes ou sexistes de la part d'autres jeunes.

Troisième point, le rôle du fonctionnaire. J'ai pu entendre certains en commission émettre des réserves relatives à l'indépendance du fonctionnaire sanctionnateur qui serait à la fois juge et partie.

Je pense que la ministre répondra comme elle l'a fait en commission à cette remarque, mais le projet prévoit quand même une série de garanties en vue d'assurer l'objectivité des décisions. Le contrôle de l'indépendance du fonctionnaire sanctionnateur réside notamment dans la possibilité pour les communes et pour le contrevenant d'introduire un recours contre les décisions devant les instances judiciaires.

Justement, pour accroître les garanties d'indépendance, nous avons déposé un amendement élargissant le droit de recours des communes à toutes les décisions du fonctionnaire sanctionnateur, qu'il décide ou non d'imposer une sanction. Dans tous les cas, la commune dispose de ce recours.

Quatrième point, la pratique du terrain. De nombreux bourgmestres sont intervenus à ce sujet. Pour nous, les recommandations des fonctionnaires sanctionnateurs et des agents constatateurs sont aussi importantes. Il est vrai qu'il faudra voir à l'usage comment cette loi répond aux attentes des communes.

Enfin, dernier point, le projet prévoit qu'une évaluation du système aura lieu. Cela nécessite une analyse qualitative et quantitative. Le projet prévoit la création d'un registre des sanctions administratives communales, afin de disposer de données précises et fiables à analyser. En parallèle, la majorité a demandé, par un amendement, à la ministre qu'elle produise un rapport tous les deux ans sur l'application de la loi, sur les statistiques et les données chiffrées disponibles.

goedkeuring van de gemeentereglementen zal bovendien stelselmatig worden voorafgegaan door democratische debatten in de gemeenteraden. We reiken dus een algemeen kader aan.

Dat kader biedt bovendien structuur aan de minderjarigen. Al die nieuwe elementen vervangen natuurlijk niet het voorafgaande preventiewerk. De uitbreiding van die sancties tot de minderjarigen zal hen doen beseffen dat er grenzen zijn aan hun gedrag.

Opvoeden is ook: grenzen stellen en die grenzen doen respecteren. De GAS-regeling beschermt jongeren die vaak het grootste slachtoffer zijn van overlast of van racistische of seksistische beledigingen door andere jongeren.

In weerwil van het voorbehoud van sommigen over de onafhankelijkheid van de sanctionerend ambtenaar voorziet het ontwerp in garanties, waaronder de mogelijkheid om hoger beroep in te stellen bij het gerecht. Wij hebben een amendement ingediend dat ertoe strekt het recht van de gemeente om beroep in te stellen tegen elk besluit van de sanctionerend ambtenaar om al of niet een sanctie op te leggen, uit te breiden.

Aangezien de concrete implementatie in het veld voor ons belangrijk is, voorziet het ontwerp in een GAS-register met precieze gegevens, en in een amendement vragen wij dat de minister om de twee jaar verslag uitbrengt.

Het cdH is van oordeel dat met ontwerp beoogd wordt een samenlevingsmodel te bevorderen waar respect en samen leven centraal staan.

Pour le cdH, ce projet était nécessaire. Il ne convient peut-être pas à tout le monde. Nous l'avons porté. Notre ministre va encore le défendre plus tard. La majorité l'a soutenu. Je pense, contrairement à d'autres, que beaucoup de communes attendent cette amélioration du système.

Pour nous, ce projet était indispensable parce qu'il encourage une société du respect: le respect de l'autre, le respect des règles et le respect du vivre ensemble.

11.102 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le groupe Ecolo-Groen reste fermement opposé à ce projet de loi. Opposés nous l'étions, dès le départ, mais nous avons souhaité mener le débat parlementaire correctement et jusqu'à son terme. Tout d'abord, nous avons demandé la tenue d'auditions sur ce sujet à portée sociétale. Ensuite, nous avons relayé, en vain, les demandes des délégués aux droits de l'enfant francophone et néerlandophone d'être auditionnés. Enfin, nous avons introduit une batterie d'amendements qui ont tous été balayés d'un revers de la main par la majorité en commission. Dont acte.

De nombreux aspects du projet de loi posent, selon nous, toujours question, tels l'abaissement de l'âge, l'instauration d'une interdiction de lieu, l'augmentation du montant des amendes, l'autofinancement de la politique de sécurité de la commune, et j'en passe. Dans le même temps, le projet de loi omet un certain nombre de choses, comme mettre un terme à la série de sanctions absurdes et inopportunes appliquées de manière inégale dans les différentes communes, ce qui pose la question de l'égalité des citoyens belges devant la réalité de ce que sont et deviendront les sanctions administratives dans nos communes.

Si nos communes ont déjà recours aux sanctions administratives, et si ces dernières s'avèrent effectivement parfois nécessaires et utiles, notamment lorsque les bourgmestres constatent que des délits sont commis sur le territoire de leur commune et restent impunis, le problème fondamental du projet est qu'il dépénalise une série de comportements qui auraient, auparavant, été traités par la justice. En ce sens, les sanctions administratives vont à l'encontre du principe selon lequel, dans un État de droit, les sanctions sont imposées par un juge car celui-ci est effectivement en mesure de faire respecter les droits de la défense.

Le système des sanctions administratives communales n'offre pas ces garanties. Le projet de loi relatif aux sanctions administratives communales est donc, quelque part, un aveu d'échec par rapport aux carences du parquet et de la justice. Au lieu de renforcer le parquet et d'insuffler une grande réforme de la justice – et Dieu sait si elle le demande! –, les partis de la majorité fédérale de gauche comme de droite se tournent vers un système qui met à mal une valeur essentielle de l'État de droit en Belgique.

Pour nous, la vraie ambition politique aurait consisté à renforcer le parquet et notre système judiciaire dans son ensemble. C'est bien là que repose la critique fondamentale des écologistes par rapport au projet qui nous est soumis ce jour. Ce dernier n'a d'ailleurs pas manqué de faire réagir de nombreux acteurs du monde judiciaire lui-même dont le juge de paix honoraire Jan Nolf qui a ni plus ni moins

11.102 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Onze fractie blijft gekant tegen dit wetsontwerp. We hebben het debat willen voeren, maar hebben tevergeefs het verzoek om een hoorzitting van de Franstalige en de Nederlandstalige kinderrechtenafgevaardigden doorgegeven, en de door onze fractie ingediende amendementen werden door de meerderheid in de commissie van tafel geveegd.

Het wetsontwerp is op bepaalde punten problematisch en maakt geen einde aan de absurde sancties die in de gemeenten op een verschillende manier worden toegepast, waardoor de gelijke behandeling van de burgers in het gedrang komt.

De crux met de GAS-regeling is dat gedragingen waarover het gerecht vroeger oordeelde, nu worden gedepenaliseerd. De GAS-regeling staat haaks op het principe dat sancties worden opgelegd door een rechter, met inachtneming van de rechten van de verdediging. Het voorliggende wetsontwerp maakt duidelijk dat er geen oplossing is gevonden voor de tekortkomingen van justitie. In plaats van het parket te versterken en een noodzakelijke hervorming door te voeren op het niveau van het gerecht, kiest de meerderheid ervoor een grondwaarde van de rechtsstaat te ondergraven.

Het wetsontwerp heeft tal van reacties uitgelokt in gerechtelijke kringen.

été jusqu'à demander un moratoire sur les sanctions administratives. Je le cite:

“Wij moeten het systeem zelf in vraag stellen. GAS wordt een humeurreflex voor alles wat misgaat en dreigt nu een systeem te worden dat ons jeugdbeleid denatureert. Een van de essentiële problemen in het systeem is het gebrek aan onafhankelijkheid van de sanctieambtenaar. Nu sta je tegenover iemand die tezelfdertijd rechter en partij is. De elementaire principes van de democratische rechtsstaat worden daardoor onuitlegbaar, vooral aan jongeren. Dit werkt antipedagogisch voor deze jonge burgers in wording."

Voici donc, malgré tout ce qui vient d'être évoqué, le moment de voter un projet de refonte fondamentale du système des sanctions administratives. Une refonte fondamentale certes, mais dont le bien-fondé n'est ni avéré par l'évaluation du système existant, pour lequel nous n'avons quasiment aucune statistique quant à son application dans nos communes, ni sur la base d'un travail parlementaire approfondi qui aurait pu être alimenté par des auditions des nombreux acteurs de terrain qui n'ont pas manqué de se faire entendre et de s'offusquer de la manière dont ils ont été maintenus hors du débat.

Le gouvernement fédéral justifie la réforme du système des SAC par une prétendue plus grande efficacité du système futur. Mais les écologistes s'interrogent. Comment construire un système plus efficace lorsqu'on n'a pas évalué le fonctionnement et l'efficacité du système actuel?

Il y a tout de même un point de consensus entre les rares enquêtes sur le système des SAC. Le système n'est que très peu appliqué (1 à 2 % aux mineurs de 16 à 18 ans). Plusieurs collègues, bourgmestres de leurs communes, l'ont d'ailleurs affirmé en commission.

We willen de GAS-regelgeving hervormen, terwijl ze nooit werd geëvalueerd. De federale regering rechtvaardigt haar hervorming door te stellen dat de toekomstige regelgeving efficiënter zou zijn. Maar hoe kan men een regelgeving efficiënter maken, zonder ze eerst te evalueren?

Verscheidene collega-burgemeesters hebben in de commissie verklaard dat 16 tot 18-jarigen maar zelden een GAS-sanctie wordt opgelegd.

11.103 **Joëlle Milquet**, ministre: Vous dites que c'est très peu appliqué, notamment pour les jeunes de 16 à 18 ans.

J'ai reçu le règlement de la ville d'Ottignies, dont le bourgmestre est écologiste depuis un certain temps. Quand je lis ce règlement, il s'applique aux mineurs, ce qui n'a pas eu l'air de vous poser beaucoup de problèmes. J'entendais votre collègue s'exprimer sur les manifestations. Ici, je vois que pour toute manifestation publique, pour tout rassemblement organisé qui n'a pas l'autorisation du bourgmestre, il y a des amendes qui vont jusqu'à 250 euros. Et je ne parle pas des manifestations moyennes. On dit qu'il y a toute une série de tapages nocturnes qui sont réprimés, que les petites manifestations doivent être clôturées à 01 h 00. Je vous passe les détails mais cela fait quand même dix pages d'amendes administratives dans une commune gérée depuis des années par un bourgmestre écologiste. Je ne sais pas si vous avez consulté ce règlement avant de faire votre exposé. En ce qui concerne l'application aux mineurs de 16 à 18 ans, les choses sont très précises. Je vous passe également ce qui concerne les gobelets, les verres, les fêtes, etc.

Vous dites que les règlements portant des mesures de sanctions administratives sont braqués sur les jeunes, mais on retrouve ce genre de règlements à Ottignies!

11.103 Minister **Joëlle Milquet**: Ottignies, dat sinds jaren door een Ecolo-burgemeester wordt bestuurd, heeft een GAS-reglement dat ook van toepassing is op de minderjarigen, en daar kunt u prima mee leven. Voor manifestaties zonder toestemming van de burgemeester kunnen de boetes oplopen tot 250 euro, en de opsomming van dit soort GAS-boetes gaat zo tien bladzijden lang door. Alles in dit ontwerp wat u laakt omdat het de jongeren volgens u zou stigmatiseren, bestaat in Ottignies al!

U zou er goed aan doen uw achterban te raadplegen voor u ons de les komt spellen!

Et je peux comprendre certaines choses.

Entre les grands discours et les faits, c'est bien de faire le grand écart mais il serait peut-être temps de consulter votre base qui, elle, sait ce que c'est que de gérer une commune, avant de venir nous donner des leçons!

11.104 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, j'ai deux éléments de réponse à vous donner.

D'abord merci de nous communiquer ces informations. Je vois que vous avez fait vos devoirs depuis les débats en commission puisque lors de ceux-ci, vous ne disposiez pas d'évaluation des différentes communes. Visiblement vous avez ciblé …

11.104 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Ik stel vast dat u beter beslagen ten ijs komt dan in de commissie, want daar beschikte u nog niet over een evaluatie.

11.105 **Joëlle Milquet**, ministre: Vous êtes de mauvaise foi! Vous êtes peut-être en campagne électorale et donnez des slogans sur internet, mais vous informez mal les jeunes. Personnellement, je préfère les informer sur la réalité des faits.

Je communiquerai aussi le règlement d'Amay qui n'est pas triste en matière de sanctions administratives et celui de Boitsfort.

11.105 Minister **Joëlle Milquet**: U bent te kwader trouw. U bent wellicht al bezig met uw verkiezingscampagne, maar u bezorgt de jongeren onjuiste informatie. Ik geef de voorkeur aan de feiten.

Ik bezorg u ook nog het gemeentereglement van Amay, dat niet voor de poes is op het stuk van de administratieve sancties, en dat van Watermaal-Bosvoorde.

11.106 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Nous restons opposés à l'application de sanctions administratives pour les mineurs. Olivier aussi; il l'a déclaré.

(…): (…)

Le **président**: Pourrait-on laisser M. Jadot poursuivre? Sinon, je devrai lui donner un temps de parole supplémentaire.

11.107 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Aucune évaluation du système en place. Je vois que vous avez rattrapé votre retard en la matière. C'est bien.

Plusieurs bourgmestres ont déclaré en commission qu'ils ne l'appliquaient pas pour des mineurs. C'est un fait, vous l'avez entendu comme moi! Mon propre bourgmestre, à Herstal, a fait le même commentaire. Dès lors, comment la majorité peut-elle croire qu'il est judicieux et nécessaire d'appliquer aux mineurs de 14 à 16 ans un système que les partis de la majorité n'appliquent déjà pas dans leur propre commune aux mineurs de 16 à 18 ans? Et comment peut-elle croire que l'abaissement de l'âge soit aujourd'hui justifié? Nous attendons toujours une réponse à cette question.

Force est de constater, en tout cas, que le projet de loi ne répond pas aux nombreuses questions et critiques formulées dans leur contribution écrite par un nombre impressionnant d'acteurs de terrain. Je m'interroge encore aujourd'hui sur les raisons du refus répété de la majorité d'organiser de véritables auditions sur un sujet aussi sensible et fondamental pour l'avenir du 'vivre ensemble' dans notre société.

11.107 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): In de commissie hebben verscheidene burgemeesters verklaard dat ze minderjarigen geen GAS-sancties opleggen. Hoe kan het toch dat de meerderheid het raadzaam acht GAS-sancties toe te passen op 14- tot 16-jarigen, terwijl sommige burgemeesters van die partijen in hun eigen gemeente niet met dergelijke sancties werken? Hoe kan men nu zeggen dat een verlaging van de leeftijd gerechtvaardigd is?

Het wetsontwerp biedt geen antwoord op de kritiek van heel wat veldwerkers. Waarom wilde men per se het debat in één richting sturen?

D'où est donc venue cette obstination à vouloir cadenasser le débat? Acte manqué ou aveu d'embarras d'une majorité disparate et pour le coup imperméable au dialogue avec l'extérieur?

Dois-je rappeler ici que le président de la Communauté Wallonie-Bruxelles, Rudy Demotte, a adressé un courrier au président de la commission de l'Intérieur …

Moet ik eraan herinneren dat Rudy Demotte de voorzitter van de commissie voor de Binnenlandse Zaken een brief heeft geschreven...

11.108 **Joëlle Milquet**, ministre: M. Rudy Demotte m'a dit personnellement qu'il n'était même pas au courant de la signature de cette lettre et qu'il l'a regrettée. C'était son chef de cabinet!

11.108 Minister **Joëlle Milquet**: Minister-president Demotte heeft me zelf gezegd dat hij niet op de hoogte was van het versturen van die brief. Zijn kabinetschef heeft dat gedaan!

11.109 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Et bien, moi, la lettre, je l'ai vue et elle disait bien cela! Je ne connais pas sa signature par cœur mais son nom y figurait.

En tout cas, son courrier relayait les remarques et critiques exprimées par le délégué général aux droits de l'enfant et plaidait fortement en faveur de l'audition de ce dernier. M. Demotte, ou son préposé, s'interrogeait notamment sur la compatibilité des sanctions administratives à l'égard des mineurs avec la Convention internationale des droits de l'enfant.

Je rappellerai aussi les critiques virulentes de la ministre de l'Aide à la jeunesse de la Communauté Wallonie-Bruxelles, Évelyne Huytebroeck. Car oui, chers collègues, ce projet de loi touche à la jeunesse, à ses droits et ses devoirs et ceux-ci relèvent précisément des compétences communautaires, d'autant plus si on prend en considération la communautarisation prochaine du droit sanctionnel de la jeunesse.

Confronté à une fin de non-recevoir de la majorité, le groupe Écolo-Groen, en collaboration avec ECOLO J et Jong Groen, a donc organisé lui-même des auditions auxquelles ont été conviés des acteurs que le parlement a refusé de rencontrer, parmi lesquels VVSG, ACBC, représentants du monde académique, Conseil de la jeunesse, Vlaamse Jeugdraad… Ces auditions informelles, organisées par notre groupe parlementaire, ont permis de croiser les interrogations et les critiques dont pouvait faire l'objet le présent projet de loi. J'y reviendrai point par point.

Pour les écologistes, la nécessité d'un système de SAC pour nos communes n'est pas à mettre en cause dans l'absolu. Ses modalités d'application, par contre, doivent faire l'objet d'un contrôle renforcé sous peine d'être potentiellement appliquées de manière excessive ou inadéquate par certaines majorités communales mal inspirées.

Les SAC sont en effet parfois la sanction la plus adéquate et efficace dans le maintien de l'ordre public, mais elles doivent toujours être prévisibles et appliquées dans le respect des libertés fondamentales et des garanties de droits de la défense de la personne concernée.

Les écologistes auraient voulu, mais il n'en a rien été, que le gouvernement limite la possibilité des communes d'ériger en infractions tout et n'importe quel comportement, sur base d'une

11.109 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Ik heb die brief kunnen inkijken: hij vertolkte de opmerkingen van de kinderrechtencommissaris, die zich afvraagt hoe administratieve sancties voor minderjarigen verenigbaar zijn met het internationale Verdrag inzake de rechten van het kind.

Tevens wil ik herinneren aan de kritiek van de minister van Jeugdbijstand van de Franse Gemeenschap, want dit ontwerp heeft raakvlakken met het jeugdbeleid, dat een gemeenschapsmaterie is.

Ecolo-Groen heeft samen met anderen hoorzittingen georganiseerd met personen die het Parlement niet wilde ontmoeten. Op die manier konden we het voorliggende wetsontwerp vanuit verschillende invalshoeken kritisch onderzoeken.

Wij stellen de noodzaak van een GAS-regeling als zodanig niet ter discussie, maar zijn van mening dat de toepassingsmodaliteiten beter gecontroleerd moeten worden om uitwassen te voorkomen.

GAS-sancties zijn soms de meest adequate sanctie om de openbare orde te handhaven, maar ze mogen niet willekeurig zijn en moeten toegepast worden met inachtneming van de fundamentele vrijheden. De mogelijkheid van de gemeenten om om het even welk gedrag als inbreuk te

évaluation du système mis en place, tout en respectant l'autonomie des communes et en gardant en ligne de mire l'objectif visé: améliorer le vivre ensemble dans les communes. C'est l'option du registre, comme c'est appliqué aux Pays-Bas, par exemple.

Car ne nous y trompons pas, la mise en œuvre des sanctions administratives a un coût pour les communes – ce fut souligné lors des débats – et aucun moyen financier n'est prévu par le projet de loi. Comme le disait un socialiste cet après-midi, on peut donc craindre dans le chef de certains édiles la tentation de vouloir 'faire du chiffre' en sanctionnant même des comportements dont le caractère d'incivilité resterait à démontrer.

Chers collègues, si vous le permettez, je vais maintenant détailler les critiques fondamentales que notre groupe souhaite soulever dans la discussion de ce texte. Critiques qui nous amènent à redéposer aujourd'hui des amendements qui nous semblent essentiels. Les principales objections que nous avons à formuler sont au nombre de cinq.

D'abord, la nature problématique des infractions mixtes.

Le concept des infractions mixtes, par sa nature, est problématique au regard du principe de séparation des pouvoirs (un organe exécutif qui se voit attribuer des compétences judiciaires) et par l'absence, au niveau de l'administration communale, des garanties juridiques prévues par le pouvoir judiciaire, au niveau de l'administration communale.

bestempelen, had beperkt moeten worden, bijvoorbeeld door middel van een register zoals dat in Nederland bestaat. Aan die sancties hangt immers een prijskaartje voor de gemeenten en in het wetsontwerp wordt er niet in financiering voorzien. Hier en daar zou de neiging om boetes uit te schrijven louter om de kas te spekken, de overhand kunnen nemen.

Ik zal de vijf belangrijkste kritiekpunten van onze fractie uiteenzetten.

11.110 **Joëlle Milquet**, ministre: Il y a dix ans, vous avez voté une liste des infractions mixtes, les faits de coups et blessures, les injures, le vol, les menaces d'attentat – j'ai enlevé cet élément que j'estimais excessif –, la dégradation de tombes, etc. Vous l'aviez votée et maintenant, dix ans après, vous vous dites que ce n'était pas une bonne idée.

Comme je le disais tout à l'heure, la seule modification que nous avons apportée dans les infractions mixtes, c'est de l'étendre à la problématique du stationnement. Voilà qui n'est pas dramatique quand on observe que vous n'aviez aucun problème à 'déjudiciariser', comme vous dites, les faits de coups et blessures, le vol, les injures et les menaces d'attentat.

Il faudra un jour m'expliquer votre cohérence.

11.110 Minister **Joëlle Milquet**: Tien jaar geleden keurde u een lijst van gemengde inbreuken goed, met daarin onder meer slagen en verwondingen, beledigingen, diefstal, en zelfs bedreigingen met een aanslag, maar die heb ik later geschrapt! Nu hebben we alleen parkeerovertredingen aan die lijst toegevoegd. Uw logica ontgaat mij!

U zult dat dan ook aan de jongeren moeten uitleggen. Het is niet goed tegen hen te liegen.

11.111 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Je vais le faire.

11.112 **Joëlle Milquet**, ministre: J'aimerais bien que les jeunes l'entendent aussi.

11.113 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Ils vont l'entendre. J'en reviens à l'absence d'évaluation.

11.114 **Joëlle Milquet**, ministre: (…) avec les jeunes, c'est bien, mais leur mentir, ça l'est moins!

11.115 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Madame la ministre, c'est bien pour cette raison que nous voulions une évaluation du système en

11.115 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Dat is precies de reden waarom

place et c'est aussi pourquoi nous vous reprochons de ne pas l'avoir évalué avant de vouloir faire voter ce projet de loi.

Vous parlez des contributions écrites qui ont été reçues et de vos rencontres qui ont précédé la rédaction de ce projet. Que constatons-nous? Parmi les contributions, j'épinglerai l'avis de l'Union des Villes et Communes de Wallonie. Celle-ci remarque que certaines des infractions mixtes énumérées dans le projet de loi devraient relever exclusivement des juridictions pénales au vu de leur gravité (voies de fait ou violences légères, coups et blessures volontaires simples, ou le vol. Elle ajoute: "Traiter par le biais des sanctions administratives des faits aussi graves participe d'un réel désinvestissement de l'État dans son appareil judiciaire pour laisser le soin à une autre autorité (la commune) d'exercer une forme de justice à caractère palliatif." L'Union des Villes et Communes de Wallonie insiste en outre sur la primauté qui doit pouvoir être maintenue, en termes de constatations, aux services de police. Si les agents constatateurs doivent pouvoir participer aux politiques communales en matière d'ordre public, les services de police doivent pouvoir rester le premier maillon de la sécurité publique, singulièrement à l'échelon local. Il ne pourrait être question de rechercher, au travers des SAC, à multiplier ou à professionnaliser des agents constatateurs qui pourraient, demain, constituer une police paralocale, voire une police privée. Ce n'est pas un écologiste qui l'écrit, mais l'Union des Villes et Communes de Wallonie! Celle-ci insiste enfin sur la nécessité de mettre à la disposition des communes les moyens financiers adéquats – ce qui n'est pas contenu dans votre projet de loi, madame la ministre.

we een evaluatie van de bestaande regeling vroegen vóór er over dit wetsontwerp zou worden gestemd.

De Union des Villes et Communes de Wallonie (UVCW) merkte op dat bepaalde gemengde inbreuken – feitelijkheden of lichte gewelddaden, eenvoudige slagen en verwondingen, diefstal – gelet op hun ernst, uitsluitend onder de bevoegdheid van de strafrechtbanken zouden mogen vallen. Zoniet, dan houdt de staat op te investeren in zijn gerechtelijk apparaat en laat hij het aan het gemeentelijke niveau over om een soort palliatieve justitie te beoefenen. Wat de vaststelling betreft, moeten de politiediensten de eerste schakel van de openbare veiligheid blijven. De GAS mogen niet dienen om een paralokale politie van constaterende ambtenaren te vormen. Ten slotte onderstreept de UVCW de noodzaak om de nodige financiële middelen te beschikking van de gemeenten te stellen, en daarin voorziet uw wetsontwerp niet.

11.116 **Joëlle Milquet**, ministre: D'abord, nous avons justement prévu un protocole d'accord, sur la base d'une stratégie de plan de sécurité locale. C'est dans ce cadre que les choix seront formés avec les parquets, notamment en fonction de la typologie de la criminalité. Je ne pense pas qu'ils prendront des mesures absurdes en matière d'infractions mixtes.

Ensuite, s'agissant du financement, l'un des avantages indirects de ce projet est qu'il permet aux communes, dans des moments compliqués qui ne leur permettront pas de disposer de mannes célestes pour financer les politiques de prévention et de sécurité, de bénéficier de recettes qu'elles pourront réinjecter dans ces politiques, notamment à l'égard des jeunes.

C'est ainsi que le système s'autofinance.

11.116 Minister **Joëlle Milquet**: Er komt een protocolakkoord, dat voortbouwt op de lokale veiligheidsplannen. Het is in het raam daarvan dat er samen met de parketten keuzes zullen worden gemaakt, en die zullen geen absurde maatregelen nemen!

Met betrekking tot de financiering biedt dit wetsontwerp het onrechtstreekse voordeel dat de gemeenten er inkomsten kunnen door verwerven die ze vervolgens weer aan het preventie- en veiligheidsbeleid kunnen besteden.

11.117 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): D'où l'effet pervers que nous craignons de voir la volonté de faire du chiffre pour rentrer dans le budget communal, et donc de prendre des sanctions administratives pour prendre des sanctions administratives!

11.117 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Wij vrezen dat men hiermee geld in het laatje zal willen brengen!

11.118 **Joëlle Milquet**, ministre: Vous dites vous-même – et sur ce point, je peux vous rejoindre – que nous avons besoin, au niveau local, d'investir des moyens complémentaires dans la prévention. Nous faisons le maximum; nous allons venir avec les nouveaux

11.118 Minister **Joëlle Milquet**: Zoals u zegt moet er op lokaal niveau meer geïnvesteerd worden in preventie. We werken daaraan

contrats et les plans stratégiques, etc. Nous n'avons pas du tout diminué les moyens, que du contraire!

Mais ici, c'est justement un bon moyen de pouvoir investir dans des politiques de prévention pour les jeunes, et pas uniquement des politiques répressives. C'est une question d'autonomie communale aussi.

met nieuwe contracten en strategische plannen. Ook dit instrument is een goed middel.

11.119 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Vous avez parlé des communes à majorité Ecolo. J'ai entendu M. Éric Thiébaut dire aujourd'hui et en commission que les sanctions administratives coûtaient de l'argent à sa commune, qu'il craignait que dans certaines communes, on fasse du chiffre, que le groupe socialiste n'était pas totalement satisfait par le projet de loi qui paraît si parfait à d'autres partis de la majorité. Il a indiqué qu'on allait faire de la sanction pour faire de la sanction, pour rentrer dans les budgets communaux.

Évidemment, on ne peut que se réjouir de l'affectation de ces montants à la prévention mais, pour nous, les sanctions administratives doivent être appliquées selon un principe d'équité et l'aspect budgétaire ne doit pas être un objectif en soi.

11.119 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): U verwees naar de gemeenten met een Ecolo-meerderheid. Vandaag hoorde ik de heer Éric Thiébaut zeggen dat de administratieve sancties zijn gemeente geld kosten, en dat hij vreest dat men geld in het laatje zal willen brengen; hij zei ook dat de PS-fractie niet onverdeeld gelukkig is met het wetsontwerp.

Dergelijke bedragen uittrekken voor preventie is goed, maar er moet vooral voor worden gezorgd dat de GAS-sancties geen budgettaire doelstelling dienen, wél dat ze billijk worden toegepast.

11.120 **Joëlle Milquet**, ministre: Je vous ai dit que c'était une conséquence indirecte.

11.120 Minister **Joëlle Milquet**: Ik heb u gezegd dat dat een onrechtstreeks gevolg is.

11.121 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Et la notion de conflit d'intérêt!

11.121 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Er is een risico van conflicterende belangen!

11.122 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): J'en arrive, si vous le permettez, à la deuxième critique écologiste qui a trait au rôle ambigu et au niveau de formation du fonctionnaire sanctionnateur.

Le fonctionnaire sanctionnateur a, selon le projet de loi, un réel pouvoir d'appréciation d'un juge. Il décide s'il inflige ou non une sanction; il décide du type de sanction et de son niveau. Il peut commuer une alternative qui n'aurait pas réussi en amende, etc.

Lors des débats en commission, la ministre a tenu à préciser que l'indépendance des fonctionnaires sanctionnateurs serait précisée par arrêté royal. Nous en prenons bonne note et ne manquerons pas d'être attentifs au contenu dudit arrêté. Il faudra à tout le moins qu'il fournisse les garanties nécessaires liées à une telle fonction dans notre État de droit, qui sont au nombre de trois, à savoir l'impartialité du fonctionnaire sanctionnateur qui ne peut être juge et partie, l'indépendance et l'objectivité de celui-ci.

Lors des auditions que nous avons organisées le 15 avril 2013, plusieurs acteurs de terrain ont appelé à une meilleure formation des agents constatateurs et de l'agent sanctionnateur d'une commune. Les agents sanctionnateurs devront notamment suivre une formation spécifique à leur compétence d'appréciation (juger un contentieux) et

11.122 **Éric Jadot** (Ecolo-Groen): Een tweede punt van kritiek van de groenen betreft de onduidelijke rol en het opleidingsniveau van de sanctionerend ambtenaar. Hij krijgt de beoordelingsbevoegdheid van een rechter! Het koninklijk besluit waarop we wachten zou op zijn minst garanties moeten bieden met betrekking tot de onpartijdigheid van de sanctionerend ambtenaar; hij mag niet terzelfder tijd rechter en partij zijn.

De agenten zullen beter moeten worden opgeleid, zoals de veldwerkers vragen.

De minimumleeftijd voor het opleggen van de GAS wordt verlaagd. Ecolo-Groen is van oordeel dat het wetsontwerp op die manier de jongeren stigmatiseert en uitsluit

une formation spécifique concernant le droit de la jeunesse, puisque des jeunes de 14 ans pourront se voir appliquer des sanctions administratives.

En ce qui concerne l'abaissement de l'âge minimum, les écologistes estiment que le projet de loi stigmatise les jeunes et les exclut d'une politique du vivre ensemble dans la commune. Le système des SAC envers les mineurs est inefficace et ne semble leur être que très rarement appliqué. Il n'a pas de portée pédagogique de responsabilisation du mineur.

Les écologistes appellent à renforcer les mesures éducatives et pédagogiques développées par le secteur de la protection et de l'aide à la jeunesse en Belgique. De plus, les mineurs sont des justiciables plus vulnérables que d'autres. C'est pourquoi les écologistes ne peuvent accepter d'appliquer les SAC à partir de 14 ans.

Sur ce point de l'abaissement de l'âge, la Commission consultative des organisations de jeunesse estime que l'élargissement du système des SAC aux jeunes à partir de 14 ans sous-tend que ces sanctions sont bel et bien orientées contre une partie de la population. Ce sont principalement les jeunes, qui dépendent davantage de l'espace public pour leurs loisirs, leurs activités sociales et culturelles, qui sont visés.

En ce qui concerne l'augmentation du montant maximum de l'amende, aucun élément objectif ne soutient cette augmentation substantielle – si ce n'est, comme vous l'avez dit, de rentrer dans les frais –, ni l'extension des sanctions applicables qui s'apparente à de véritables peines pour les justiciables sans toutefois présenter les garanties applicables en matière pénale. Si une sanction plus élevée est jugée nécessaire, c'est au juge pénal de se prononcer.

Enfin, l'interdiction de lieu doit rester une prérogative du pouvoir judiciaire. La liberté d'aller et venir est en effet une liberté fondamentale bien trop importante pour les écologistes que pour laisser à un exécutif communal la possibilité de la limiter d'une manière ou d'une autre. Seul un juge peut limiter cette liberté. Mettre cette mission sur les épaules d'un bourgmestre, avec encore moins de garanties des droits de la défense, est inacceptable.

Pour toutes ces raisons, les parlementaires Ecolo-Groen voteront contre ce projet que nous jugeons porteur de multiples dangers et effets pervers potentiels. Pour les écologistes, les sanctions administratives ne devraient être appliquées qu'avec bon sens, équité et parcimonie, tout en laissant à une justice renforcée en moyens humains et financiers le soin d'assurer le suivi des délits les plus graves.

C'est pourquoi, en tout état de cause, les mandataires écologistes ne manqueront pas d'intervenir au niveau des conseils communaux afin d'encadrer au mieux au niveau local – voire de recadrer totalement – un texte fédéral qui ouvre la porte à d'évidentes dérives potentielles.

Aux collègues de la majorité, je demanderai une dernière fois de repenser, au moment du vote, à l'appel lancé tout récemment par 213 associations de terrain, à celui des délégués aux droits de l'enfant, de représentants du monde judiciaire; de repenser aussi aux

van het samenlevingsbeleid in de gemeente. De GAS ten aanzien van minderjarigen zijn ondoeltreffend, hebben geen opvoedkundige waarde en responsabiliseren de minderjarige niet. We vragen een versterking van de educatieve maatregelen. We kunnen niet aanvaarden dat de GAS vanaf veertien jaar kunnen worden toegepast. Uit de verlaging van de leeftijdsgrens blijkt dat die sancties wel degelijk op een bepaalde bevolkingsgroep zijn gericht!

Er is geen enkel objectief gegeven voorhanden dat de substantiële verhoging van het maximumbedrag van de boete rechtvaardigt, noch de uitbreiding van de sancties die meer en meer op echte straffen gaan lijken. Als een zwaardere sanctie nodig wordt geacht, is het aan de strafrechter om daarover uitspraak te doen.

Wat het plaatsverbod betreft, is de vrijheid van gaan en staan fundamenteel. Het is onaanvaardbaar dat een burgemeester op dat vlak beperkingen zou kunnen opleggen, in plaats van een rechter.

Om al die redenen zullen de parlementsleden van Ecolo-Groen tegen het voorliggende ontwerp stemmen, dat tot ongewenste effecten zou kunnen leiden. De administratieve sancties zouden met gezond verstand en billijkheid moeten worden toegepast en men zou er zuinig moeten mee omspringen. Zwaardere vergrijpen zouden moeten worden overgelaten aan het gerecht, dat extra mensen en middelen zou moeten krijgen.

Onze mandatarissen zullen op gemeentelijk vlak ageren om de mogelijke uitwassen die uit deze tekst van de federale overheid voortvloeien, aan banden te leggen.

Denk, alvorens uw stem uit te brengen, nog eens aan de oproep

positionnements de différentes jeunesses politiques.

Les écologistes ont apprécié les récentes prises de position de plusieurs bourgmestres qui ont d'ores et déjà déclaré qu'ils n'appliqueraient pas les sanctions administratives de manière irrationnelle et certainement pas à des mineurs de 14 ans.

Mais si certains parmi vous estiment réellement que ce projet de loi qui nous est soumis est inopportun et va trop loin sur ces points, si certains vont jusqu'à s'engager à ne pas les appliquer dans leurs communes comme cela a été dit cet après-midi, alors que ceux-là fassent preuve de cohérence et ne votent pas le texte!

van 213 verenigingen, van de kinderrechtencommissarissen, van de vertegenwoordigers uit de gerechtelijke wereld en van de jongerenafdelingen van de politieke partijen.

De Groenen stellen het op prijs dat sommige burgemeesters zich ertoe verbonden hebben de administratieve sancties niet op een irrationele manier en evenmin op minderjarigen van veertien jaar toe te passen. Wij hopen echter dat zij consequent zijn en de tekst niet zullen goedkeuren!

11.123 **Bernard Clerfayt** (FDF): Monsieur le président, madame la ministre, mesdames et messieurs, nous commençons à être fatigués de ce maintenant long débat sur les sanctions administratives. Le gouvernement nous promet ce texte depuis plus d'un an déjà. C'est le grand effet d'annonce de la politique sécuritaire du gouvernement: le dépôt d'un projet de loi visant à réformer, réécrire les modalités des sanctions administratives.

Première chose à dire dans ce débat: ce qui est en jeu, ce n'est pas la question de savoir s'il faut, dans certains cas, sanctionner. Bien entendu qu'il faut sanctionner lorsqu'il y a des infractions aux règles de vie en commun. Il faut toute une gamme de modalités pratiques de sanctions: la médiation, des travaux d'intérêt général, une sanction administrative, une sanction sous forme d'amende. La question n'est pas là. La question ici, c'est: quelles sont les modalités par lesquelles on sanctionne efficacement dans ce pays?

Je vais d'abord rappeler – je l'ai dit lors du débat en commission –, que si nous sommes ici et avons en Belgique un mécanisme de sanctions administratives communales, c'est parce que depuis plus de vingt ans, les gouvernements successifs n'ont pas été capables de trouver des modalités pour faire fonctionner plus efficacement la justice.

Tel est le problème. Les moyens budgétaires …

11.123 **Bernard Clerfayt** (FDF): Al meer dan een jaar lang belooft de regering ons deze tekst, die ze gebruikt om haar veiligheidsbeleid vorm te geven.

De vraag is in elk geval niet of er moet gesanctioneerd worden. Natuurlijk moet dat gebeuren als de regels op het stuk van het samenleven worden geschonden. De vraag is veeleer: volgens welke modaliteiten wordt er in dit land op een efficiënte manier gesanctioneerd?

Als er een mechanisme van gemeentelijke administratieve sancties bestaat, dans is dat omdat de opeenvolgende regeringen al meer dan twintig jaar lang niet in staat zijn gebleken modaliteiten uit te werken om het gerecht efficiënter te laten werken.

11.124 **Joëlle Milquet**, ministre: Je pense savoir que vous avez été, pendant un certain temps, membre d'un parti qui a appartenu à la majorité durant plus de dix ans. Vous avez même fait partie du gouvernement.

11.124 Minister **Joëlle Milquet**: Ik meen te weten dat u enige tijd lid bent geweest van een partij die meer dan tien jaar tot de meerderheid behoorde.

11.125 **Bernard Clerfayt** (FDF): Cela n'empêche pas que je puisse le dire. Peut-être cela vous dérange-t-il, mais je maintiens mes propos.

11.125 **Bernard Clerfayt** (FDF): Dat hoeft er mij niet van te weerhouden dit te zeggen.

11.126 **Joëlle Milquet**, ministre: Je vous demande simplement d'être un peu cohérent.

11.126 Minister **Joëlle Milquet**: Ik verzoek u enkel een beetje coherenter te zijn.

Le **président**: Monsieur Clerfayt, jusqu'à présent chacun a pu s'exprimer et je tiens à ce que cela continue.

11.127 **Joëlle Milquet**, ministre: Je souhaite juste dire que j'aime la cohérence. Dieu sait, monsieur Clerfayt, si vos interventions ne manquent parfois pas de pertinence! Mais si le discours de l'opposition est sympathique, il ne faut pas être amnésique.

11.128 **Bernard Clerfayt** (FDF): Je n'ai fait preuve d'aucune amnésie. J'ai simplement dit avec honnêteté que tous les gouvernements qui se sont succédé depuis 20 ans – je n'ai pas cité tel ou tel parti politique – n'ont pas trouvé le moyen de faire fonctionner adéquatement la justice. Ils ne lui ont pas donné les moyens suffisants pour traiter toutes les infractions aux règles, aux lois, aux règles de police, au Code de la route, etc.

Je souhaite rappeler que les sanctions administratives communales ne sont qu'une réponse de second rang à une vraie problématique, à un vrai problème que rencontrent les quartiers, à une vraie demande populaire, à savoir le respect des règles de vie en commun. Il me semble – je veux le rappeler ici – qu'il aurait été préférable d'avoir le courage politique d'aborder la question du fonctionnement de la justice et de doter cette dernière des moyens suffisants pour travailler adéquatement.

La mise en œuvre des sanctions administratives a, jusqu'à présent, souffert d'un certain nombre d'écueils dus, notamment, à une législation imparfaite – la première mouture date de 1999 – qu'il a fallu revoir et corriger à de nombreuses reprises, par toute une série de lois réparatrices. Ces divers rebondissements dans la loi trouvent leur écho dans le fait que la Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, l'Association des Villes et Communes flamandes a adapté 21 fois son manuel d'instructions aux communes en 13 ans d'existence des sanctions administratives. C'est dire combien on a constamment modifié les règles et procédures. Et je crains qu'une fois encore on les modifie alors que le texte ne me semble pas encore parfait et que l'on soit amené, demain, à le corriger une fois de plus.

Je crains qu'à nouveau, ce projet de loi rate sa cible, notamment parce qu'il ne prévoit pas le financement adéquat pour les communes censées le mettre en œuvre. Mon groupe, le FDF, a également relevé d'autres lacunes et incohérences dans le texte et a déposé une série d'amendements en commission de l'Intérieur, amendements que je redéposerai ici en séance plénière.

Le premier problème est le suivant. Étant donné que le gouvernement n'a pas trouvé les moyens de refinancer la justice, de se donner les moyens adéquats d'être efficace, moderne, de s'informatiser, d'avoir des locaux et du personnel en suffisance pour traiter l'ensemble des infractions qui lui sont portées, la justice s'est concentrée sur les affaires les plus graves, les plus importantes et a laissé toutes les petites affaires en déshérence. Il y a eu une demande populaire de trouver une solution. La seule solution de ce gouvernement a été l'instauration de sanctions administratives.

Mais ce projet de loi conforte le mécanisme ancien. Il élargit encore le transfert de charges et de compétences vers les communes. On s'oriente de plus vers la mise en place d'un juge de proximité: le fonctionnaire sanctionnateur, ce qui confère d'ailleurs un caractère hybride à la justice belge. Ce faisant, ne s'écarte-t-on pas des

11.128 **Bernard Clerfayt** (FDF): Geen enkele regering van de laatste twintig jaar heeft voor een behoorlijk functionerend justitieel apparaat kunnen zorgen. De GAS-boetes zijn slechts een lapmiddel. Men had justitie de middelen moeten geven waaraan zij werkelijk behoefte heeft.

Omdat de wetgeving inzake gemeentelijke administratieve sancties niet goed in elkaar zit, zijn er talloze herstelwetten nodig. Ik vrees dat dit wetsontwerp eens te meer zijn doel zal voorbijschieten. De FDF-fractie heeft in de commissie amendementen ingediend en doet dit nu opnieuw in de plenaire vergadering.

Een nabijheidsrechter kan een gevaar betekenen voor de scheiding van de rechterlijke en de uitvoerende macht. De overdracht van de lasten gaat niet gepaard met een overdracht van de middelen die nodig zijn om een en ander concreet gestalte te geven.

Ook al wordt het maximumbedrag van de boete die voor overtredingen kan worden opgelegd, opgetrokken, toch zal de regeling de gemeenten geld blijven kosten. De financiering van het gerecht door de federale overheid is al niet veel beter. De federale Staat zegt dat de gemeenten dat mogen doen en de kosten voor die buurtjustitie mogen dragen.

missions du pouvoir local? Ne se trompe-t-on pas de pouvoir en confondant pouvoir judiciaire et pouvoir exécutif local?

De plus, ce transfert de charges vers les communes est effectué sans transfert des moyens nécessaires à sa mise en œuvre. Une étude de la VVSG a mis en avant les coûts en personnel, en frais de gestion des dossiers que représentent les SAC pour les communes. Ces coûts s'élèvent en moyenne en Flandre à plus du double du montant de l'amende administrative. Contrairement à ce que vous avez dit en commission et à ce que vous venez de dire en réponse à M. Jadot, ces mécanismes de sanctions administratives coûtent aux communes. Quand bien même on relève dans votre projet le montant maximal des sanctions qui peuvent être appliquées aux citoyens en infraction, ce système continuera de coûter aux communes. Il s'agit d'un véritable transfert de charges. L'État fédéral ne finance pas plus et mieux la justice. Il décrète que les communes peuvent le faire et prendre à leur charge les frais de cette justice de proximité.

11.129 **Joëlle Milquet**, ministre: Monsieur Clerfayt, le débat a eu lieu en commission. Au-delà des explications données sur le financement, tous les bourgmestres ou les mandataires locaux qui étaient présents vous ont bien dit que l'extension via la nécessité de faire respecter les règles en matière de sécurité routière, était un élément complémentaire en matière de recettes possibles. Vous ne pouvez donc pas simplement calculer les capacités actuelles, puisqu'elles sont revues à la hausse, notamment via cette extension. On vous l'a expliqué longuement.

11.129 Minister **Joëlle Milquet**: Alle burgemeesters en lokale mandatarissen hebben ons bevestigd dat de uitbreiding van de regelgeving tot de voorschriften inzake verkeersveiligheid een niet te veronachtzamen bijkomend element was op het stuk van mogelijke ontvangsten.

11.130 **Bernard Clerfayt** (FDF): Je l'ai bien entendu. Il est donc dommage, madame la ministre, qu'on ait repoussé l'amendement que j'ai déposé qui consistait à inviter les communes à remettre annuellement un rapport sur la mise en œuvre des sanctions administratives concernant le coût de leur personnel et le rendement de ces amendes afin de pouvoir, année après année, vérifier si votre affirmation est vraie. Ou bien si l'affirmation que je porte au nom des communes, qui est aussi le message que porte l'Association des Villes et des Communes de Wallonie, de Flandre et de Bruxelles, ce que disent les mandataires de terrain est la vérité. Si l'on avait demandé un rapport, on aurait eu la vérité sans se bagarrer en présentant des affirmations sans preuve. Cela aurait été la meilleure manière d'agir.

Nous regrettons également que l'on n'ait pas permis aux communes, dans certains cas, d'infliger des amendes plus élevées que les montants que vous avez inscrits: le montant maximal est porté de 250 à 350 euros. Dans un certain nombre de cas, notamment en cas de récidive ou en cas de salissures, de dépôt clandestin, le coût pour la commune de l'enlèvement des encombrants, des déchets abandonnés sur l'espace public est bien plus élevé que ces montants. Il aurait donc été légitime de permettre aux communes, dans ces cas précis, de prélever des amendes plus en rapport avec le coût du nettoyage et du traitement de ces incivilités.

La deuxième nouveauté du projet est la prestation citoyenne et la question de la médiation
Ces propositions sont a priori sympathiques; nous ne sommes pas opposés au principe de cette hiérarchie des sanctions ni que l'on puisse, dans certains cas, procéder à cette médiation et, dans

11.130 **Bernard Clerfayt** (FDF): Het is dan ook jammer dat mijn amendement dat ertoe strekt de gemeenten jaarlijks verslag te laten uitbrengen over de tenuitvoerlegging van de administratieve sancties, de daaraan verbonden personeelskosten en het rendement van die boetes, werd verworpen. Dat systeem had ons immers de mogelijkheid geboden om na te gaan of uw bewering klopt.

Het maximumbedrag waarin u voor de administratieve boete voorziet, is lager dan de kosten die ze meebrengt voor de gemeenten.

We steunen alternatieve straffen zoals de gemeenschapsdienst en de bemiddeling. Net als de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest maken we ons evenwel zorgen over de concrete toepassing van die alternatieve straffen in de gemeenten. Wie zal die bemiddeling begeleiden? Zullen de bepalingen

d'autres, à une prestation citoyenne.

Néanmoins, je vous ferai part de l'inquiétude que nous partageons avec l'Association des Villes et Communes de la Région bruxelloise, en particulier. Les réponses que vous nous avez données en commission ne nous ont pas rassurés.

Cette crainte concerne l'application dans les communes de ces deux alternatives prévues à l'article 4, § 2 du projet de loi: la prestation citoyenne et la médiation.

Nous soutenons ce genre d'alternatives, mais il reste de nombreuses interrogations. Qui s'occupera de l'encadrement des médiations? Les règles du droit du travail devront-elles s'appliquer aux prestations citoyennes? Je pense que, oui, et sa mise en oeuvre sera très coûteuse pour les communes. Qui les encadrera? Quel financement est-il prévu?

En effet, les autres prestations citoyennes, celles qui relèvent des décisions de justice à travers les services d'encadrement de mesures judiciaires alternatives, reçoivent un financement spécifique de l'État fédéral. Ici, vous ne prévoyez aucune mesure de financement, ce qui confirme mon interprétation: il existe bien une forme de transfert des charges vers les communes.

van het arbeidsrecht van toepassing zijn op de gemeenschapsdienst? Welke financiële middelen zullen er worden uitgetrokken?

11.131 **Joëlle Milquet**, ministre: Monsieur le président, j'ai fourni énormément d'explications en commission; je renvoie donc au rapport.

En ce qui concerne les services, il s'agit de ceux qui sont agréés, qu'ils le soient par la justice ou par les communes. Je ne pense pas que le droit du travail s'appliquera à une prestation d'intérêt citoyen. En revanche, des mesures de protection minimales devront être prises par voie d'arrêté. C'est ce qui est prévu.

11.131 Minister **Joëlle Milquet**: Ik heb voldoende uitleg gegeven in de commissie. Wat de diensten betreft, gaat het over degene die erkend zijn, hetzij door Justitie, hetzij door de gemeenten. Ik denk niet dat het arbeidsrecht van toepassing zal zijn op een gemeenschapsdienst. Daartegenover staat dat er door middel van een besluit minimale beschermingsmaatregelen zullen moeten worden genomen.

11.132 **Bernard Clerfayt** (FDF): Je vous remercie de confirmer qu'il y aura plus de travail pour ces associations sans qu'elles reçoivent plus de financement. C'est bien ce que je disais à l'instant.

Troisième nouveauté dans ce projet de loi: il s'agit de l'abaissement de l'âge à partir duquel un mineur pourra être sanctionné, à savoir 14 ans. Mon groupe s'y oppose. Nous ne sommes d'ailleurs pas les seuls. D'autres se sont exprimés avant moi. Je pense notamment à la carte blanche rédigée conjointement par les Jong CD&V, par Animo (sp.a), par les Jong VLD et par le Mouvement des Jeunes socialistes, qui ont réitéré leur refus à l'occasion d'un article paru aujourd'hui dans *De Morgen*, dont je cite une phrase: "Tous les députés qui voteront pour cette loi doivent être conscients de leur lourde responsabilité. Pour nous, ce projet de loi est devenu un symptôme d'une société aigrie où la tolérance envers les autres et à l'égard des jeunes paraît plus lointaine que jamais". Peut-être siègeront-ils prochainement sur ces bancs et corrigeront-ils ce projet de loi!

11.132 **Bernard Clerfayt** (FDF): Mijn fractie is gekant tegen de verlaging tot veertien jaar van de leeftijd waarop een minderjarige een sanctie kan krijgen.

11.133 **Joëlle Milquet**, ministre: En 2010, vous avez bien participé

11.133 Minister **Joëlle Milquet**: In

aux élections fédérales. Vous défendiez donc un programme. Et que disait-il au sujet des sanctions administrations et de la réduction de l'âge à 14 ans? À moins que vous n'ayez pas lu ce programme, qui était le projet de société que vous avez défendu devant les citoyens. Il faut aussi être cohérent.

2010 stond u dat nochtans precies voor in uw verkiezingsprogramma voor de federale verkiezingen.

11.134 **Bernard Clerfayt** (FDF): Je vous rappellerai, madame Milquet, si vous n'avez pas suivi l'actualité, que les FDF ont repris leur indépendance et défendent maintenant leur propre programme. Si je devais vous remémorer ce qui figurait dans le vôtre à propos de la périphérie, je pourrais aussi vous montrer une série de principes que vous n'avez pas respectés!

11.134 **Bernard Clerfayt** (FDF): De FDF verdedigen nu hun eigen programma. Als ik u uw eigen programma in verband met de Brusselse Rand onder uw neus zou moeten wrijven, zou ik u op een hele reeks principes kunnen wijzen die u niet in acht genomen heeft!

11.135 **Joëlle Milquet**, ministre: Donc, en 2010, on vous a imposé un programme sous la menace d'une Kalachnikov? Vous n'aviez pas de libre appréciation des convictions que vous défendiez devant vos concitoyens?

11.136 **Bernard Clerfayt** (FDF): Madame Milquet, je vais vous rapporter des piles d'engagements que vous avez signés au sujet de l'élargissement de Bruxelles à la périphérie et que vous n'avez pas respectés dans l'accord que vous avez approuvé.

Le **président**: Pouvons-nous en revenir aux sanctions administratives?

11.137 **Bernard Clerfayt** (FDF): J'en reviens aux sanctions applicables aux mineurs.

Pour nous, cette mesure provoque une rupture radicale avec la vision actuelle du droit de protection de la jeunesse. Le délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française insistait encore sur cet élément le lundi 15 avril lors d'auditions organisées au Sénat en dénonçant le caractère arbitraire du choix d'abaisser l'âge sanctionnable à 14 ans et la non-conformité de cette mesure à la Convention internationale des droits de l'enfant.

Par ailleurs, il est plus que probable que cette sanction sera sans effet pour le jeune car, le plus souvent, ce seront ses parents qui paieront. Mais même si le jeune peut payer lui-même cette amende administrative, cette mesure se contente bêtement de faire porter les dettes sur les épaules de ce jeune. Elle ne questionne nullement les causes structurelles, les problèmes sociaux tels que l'absentéisme scolaire ou le manque d'implication parentale dans l'éducation. La démarche devrait plutôt s'inscrire dans une perspective visant à donner plus de moyens au tribunal de la jeunesse. On revient à ma dénonciation initiale car il faut donner du tonus aux politiques liées aux problèmes des jeunes.

De plus, il n'y a eu, avant le dépôt de ce projet de loi, aucune évaluation du dispositif actuel pour les mineurs de 16 à 18 ans. Il ressort d'ailleurs d'une étude réalisée par le même délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française que le dispositif des sanctions administratives communales a rarement été utilisé à l'égard de mineurs de 16 à 18 ans. Qu'en sera-t-il alors pour les mineurs de 14 à 16 ans? Je pense que c'est plutôt un effet d'annonce

11.137 **Bernard Clerfayt** (FDF): De kinderrechtenafgevaardigde van de Franse Gemeenschap hekelt de willekeur bij de keuze om de strafbare leeftijd te verlagen tot 14 jaar en het feit dat die keuze niet strookt met het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind. U staat helemaal niet stil bij structurele oorzaken als schoolverzuim of het gebrek aan betrokkenheid van de ouders in de opvoeding.

De bestaande regeling voor 16- tot 18-jarigen, die volgens de kinderrechtenafgevaardigde van de Franse Gemeenschap zelden wordt toegepast, werd nooit geëvalueerd.

Het verbaast me dat een minister die humanistisch beweert te zijn, zich van het aankondigingseffect bedient om de steun van de N-VA te krijgen.

Ons amendement bepaalt dat de sanctionerend ambtenaar geen administratieve boete zal kunnen

pour vous rendre acceptable par rapport à la N-VA. Je m'étonne qu'une ministre qui se prétend humaniste aille dans une telle direction.

Par l'amendement que nous déposons encore en séance plénière, nous entendons conserver le seuil actuel de 16 ans. Le fonctionnaire sanctionnateur ne pourra donc pas imposer le paiement d'une amende administrative aux mineurs de 14 ans jusqu'à l'âge de 16 ans. Il pourra leur imposer des sanctions administratives prévues dans le projet de loi pour les majeurs et les mineurs de plus de 16 ans, à savoir les prestations citoyennes et la médiation.

Je ne reviens pas sur les problèmes pratiques des devoirs d'information à l'égard des parents que j'ai dénoncés en commission. Je ne reviens pas non plus sur le caractère inutilement long et superflu d'une série de textes verbeux qui donnent des possibilités aux communes voisines de voter des règlements communs. Cette possibilité existe déjà. Point n'est besoin de l'inscrire dans la loi. Ce sont des textes et des phrases inutiles qui n'ajoutent rien à l'essence de la loi.

En revanche, je regrette que l'infraction qu'est l'ivresse publique ne soit pas reprise dans la liste des infractions mixtes. Selon le Collège des procureurs généraux, l'ivresse publique sans circonstances aggravantes ne doit plus être considérée comme une infraction pénale mais plutôt comme un acte de nuisance pour la société qui devrait tomber sous l'application d'une sanction administrative communale. Nous avons déposé un amendement en ce sens; il rejoint l'avis des procureurs généraux. Je souhaiterais qu'il puisse être voté tout à l'heure à l'occasion du vote sur le texte.

Si l'on veut appliquer ces sanctions administratives, il fallait non seulement prévoir un financement pour que les communes puissent disposer des moyens de mettre en œuvre les modalités complexes que vous prévoyez dans ce règlement, mais il fallait aussi simplifier le volet des constatations. Nous sommes surpris de certaines dispositions relatives aux constatations.

Le projet de loi prévoit en effet que les agents communaux ne peuvent constater que les infractions relatives à l'arrêt et au stationnement ainsi que les infractions pouvant uniquement faire l'objet de sanctions administratives. Ainsi, les infractions mixtes ne peuvent être constatées que par des fonctionnaires et auxiliaires de police. On va donc demander aux fonctionnaires communaux de mieux connaître les textes de loi et la distinction entre les infractions qualifiées par le seul règlement de police et celles qualifiées par le règlement de police et le Code pénal pour pouvoir distinguer les circonstances dans lesquelles ils peuvent intervenir. C'est éminemment complexe et cela ne facilitera pas la tâche des agents constatateurs communaux. Il leur sera donc très difficile de connaître toutes ces dispositions légales.

Par exemple, l'infraction au règlement général de police d'une commune qui serait d'uriner sur la voie publique est également constitutive d'un outrage public aux bonnes mœurs. Dans ce type de cas, il n'est pas possible pour les agents de connaître tous les cumuls de qualifications car les diverses législations avec lesquelles le règlement général de police peut se croiser évoluent constamment.

opleggen aan 14- tot 16-jarigen. Hij zal hun wel de GAS-sancties kunnen opleggen waarin het wetsontwerp voorziet voor meerderjarige daders en 16-plussers.

Volgens het College van procureurs-generaal mag openbare dronkenschap zonder verzwarende omstandigheden niet langer beschouwd worden als een strafrechtelijke inbreuk, maar moet dit aangemerkt worden als overlast voor de samenleving, wat bestraft zou moeten worden met een GAS. Wij hebben een amendement in die zin ingediend.

Het wetsontwerp bepaalt dat gemeenteambtenaren alleen overtredingen betreffende het stilstaan en parkeren mogen vaststellen, evenals overtredingen die alleen bestraft kunnen worden met een administratieve sanctie. Gemengde overtredingen kunnen alleen worden vastgesteld door politieambtenaren en hulpagenten. Het zal niet eenvoudig zijn voor de vaststellende gemeenteambtenaren om alle wetsbepalingen te kennen. Met hun amendementen beogen de FDF dat gemeenteambtenaren de bevoegdheid krijgen alle overtredingen vast te stellen die bestraft kunnen worden met een administratieve sanctie.

Werknemers van privébedrijven of gemeentebedrijven die gemachtigd zijn om proces-verbaal op te maken voor overtredingen van een parkeerverbod, zullen geen proces-verbaal mogen opstellen voor een voertuig dat op het zebrapad of het trottoir geparkeerd staat. Wij willen de bevoegdheid om overtredingen vast te stellen zoals bedoeld in artikel 3, 3° uitbreiden tot de door de gemeenteraad aangewezen bewakingsagenten.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wijst erop dat het plaatsverbod problemen zal doen

En conséquence, le FDF déposera des amendements aux articles 20 et 21 du projet afin d'octroyer aux agents communaux la compétence de constater toutes les infractions pouvant faire l'objet d'une sanction administrative.

Il y a encore une autre incohérence en matière de constatation. Elle concerne les infractions relatives à l'arrêt et au stationnement. Selon le texte du gouvernement, elles ne peuvent être constatées par des agents d'entreprises de gardiennage chargés du contrôle du stationnement réglementé. Le fait de ne pas attribuer cette compétence à ces derniers conduira à des situations aberrantes. Les agents d'entreprises privées ou de régies communales qui sont habilités à dresser des infractions au stationnement réglementé ne pourront pas dresser un procès-verbal pour un véhicule garé sur un passage pour piétons ou sur un trottoir. Le citoyen ne comprendra donc rien à la politique de verbalisation qui est menée sur le territoire communal. C'est pourquoi nous souhaitons également modifier l'article 21 afin d'élargir la compétence de constatation des infractions visée à l'article 3, 3° aux agents des sociétés de gardiennage désignés à cette fin par le conseil communal.

Je ne parle pas du manque d'obligation de motivation à charge du parquet lorsqu'il décide de ne pas poursuivre. Je regrette la position que vous avez tenue en commission pour ne pas amender le projet de loi.

Par contre, je reviendrai sur une des nouveautés que je pense peu idoine dans ce projet de loi, à savoir l'interdiction de lieu.

Dans son avis, la Commission de protection de la vie privée souligne, à juste titre, les problèmes qu'entraîneront les dispositions relatives à l'interdiction de lieu. Tout d'abord, l'interprétation concrète de la mesure différera nettement d'une commune à l'autre. Le principe d'égalité ne sera donc pas respecté.

Ensuite, étant donné que chaque commune pourra promulguer et enregistrer une interdiction de lieu valable uniquement pour son territoire, les personnes responsables d'incivilités faisant l'objet d'une interdiction de lieu dans une commune A pourront très aisément se déplacer dans des lieux similaires d'une commune B pour y commettre des faits similaires. Il aurait été souhaitable que cette interdiction de lieu soit prise par un juge, afin que la mesure puisse alors être applicable à des lieux du même type, quelles que soient les frontières communales.

Enfin, la Commission de protection de la vie privée craint que chaque commune constitue une banque de données distincte d'interdictions de lieu et que des couplages ad hoc entre fichiers de différentes communes soient ensuite réalisés sans que ces échanges ne reposent sur une vision globale et un contrôle quelconque.

C'est pourquoi nous soutenons les recommandations de la Commission prônant que l'interdiction de lieu et les enregistrements de données y afférents ne soient pas régis par chaque commune séparément mais qu'il y ait une approche nationale, confiée aux parquets, comme dans le cadre de l'interdiction de stade dans la législation sur le football. Nous déposerons un amendement en ce sens.

rijzen. Doordat de concrete interpretatie van de ene gemeente tot de andere zal verschillen, wordt het gelijkheidsbeginsel immers niet geëerbiedigd. Bovendien zullen personen die in de ene gemeente een plaatsverbod opgelegd kregen, zich naar een andere gemeente kunnen begeven om er soortgelijke feiten te plegen. Dat plaatsverbod zou door een rechter moeten worden opgelegd en zou zonder onderscheid van toepassing moeten zijn op alle soortgelijke plaatsen. Het plaatsverbod en de registratie van de eraan verbonden gegevens zijn aangelegenheden die aan het parket moeten worden toevertrouwd.

Mijn fractie zal niet tegen het principe van de administratieve sancties stemmen maar wel tegen uw ontwerp, dat geen verbetering inhoudt. Er zijn immers zware procedurele beperkingen aan verbonden, de boetes zijn te laag om de kosten van de gemeenten te dekken en de vaststelling van overtredingen is nodeloos ingewikkeld. De uitbreiding van de sancties tot minderjarigen van 14 jaar is niet nuttig – we hebben liever dat de jeugdrechter zich met dergelijke zaken bezighoudt. Ook het plaatsverbod zou onder de bevoegdheid van het parket moeten ressorteren.

En conclusion, le groupe FDF votera contre votre projet, pas contre le principe même des sanctions administratives, mais contre votre projet. Car ce projet ne semble apporter aucune amélioration aux dispositions légales actuelles. Le financement de ce mécanisme dans les communes n'est pas amélioré. Les contraintes de procédure sont particulièrement lourdes. Les amendes seront dans certains cas beaucoup trop faibles pour correspondre à la nature des coûts mis à charge des communes pour nettoyer, réparer les dégâts ou mettre fin aux incivilités. Il y a des complexités inutiles dans les constats d'infraction.

Par ailleurs, votre projet introduit deux nouveautés qui nous semblent mal appropriées. L'extension des sanctions aux mineurs à partir de l'âge de 14 ans ne nous paraît pas utile. Nous préférons que ce soit un juge de la jeunesse qui s'occupe de la globalité du problème d'un jeune. L'interdiction de lieu ne semble pas appropriée non plus, avec le bourgmestre comme autorité compétente et la commune comme territoire de référence pour prononcer de telles interdictions, qui devraient rester dans les compétences du parquet.

Voilà pourquoi votre texte, que nous trouvons confus et complexe, ne nous semble pas une amélioration suffisante par rapport au texte actuel pour nous permettre de le soutenir.

11.138 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mijnheer de voorzitter, collega's, er is reeds veel gezegd in het debat en ik heb reeds de gelegenheid gehad om een paar keer het woord te nemen. Ik zal mij dan ook beperken tot het essentiële.

Ik hoorde iemand zeggen – ik denk dat het de heer Somers was – dat volgens de pers veel leden zullen voorstemmen, terwijl ze een ander idee hebben. Om te duiden wat ik ervan denk, zal ik een stukje voorlezen dat gepubliceerd werd in oktober van vorig jaar. Mevrouw de minister, daarna zal ik mij beperken tot enkele opmerkingen, om zo het debat hier te beëindigen.

Het stukje heet "Iedereen aan de GAS": Het is uit het leven gegrepen. Op 7 april 2012 werd de 82-jarige Denise het slachtoffer van een homejacking. Het was de achtste keer in een korte tijdspanne dat een gelijkaardige overval gebeurde in haar appartementsgebouw. Over extra bewaking of over het opsporen van de misdadigers is tot op heden geen nieuws.

's Anderendaags, 8 april, stond Denise in het Oostendse Leopoldpark twee boterhammen te verkruimelen: voor de mussen, in een beschermd hoekje, zodat de meeuwen er niet bij konden. Plots springt een agente in burgerpak uit het struikgewas om het verbouwereerd mensje te verbaliseren voor haar misdaad: het voederen van mussen. Op 1 september kreeg Denise een boete in haar bus van 59 euro en daarbovenop een aanslagbiljet van 125 euro, belasting op het weghalen en verwijderen van afvalstoffen. Een gemeentelijke administratieve sanctie. Sedert de GAS-boetes ingevoerd werden, kennen onze 'pakkemannen' hun prioriteiten: het vullen van de gemeentekas. Voor dergelijke gevallen moet slachtofferhulp en psychologische bijstand verleend worden, maar dan voor de politie. Na de oudjes zijn nu ook de veertienjarige delinquenten aan de beurt. Van kattenkwaad naar erger. Van

11.138 **Jean Marie Dedecker** (LDD): L'an passé, Denise, une personne âgée de 82 ans, a été victime d'un homejacking. Il s'agissait du huitième cas dans son immeuble. Jusqu'à présent, elle ne bénéficie encore d'aucune protection et les auteurs n'ont pas été recherchés. En revanche, cette même personne a été aperçue le lendemain en train de jeter des mies de pain à des moineaux. Cette incartade lui a valu une amende de 59 euros plus un avertissement-extrait de rôle portant sur une taxe de 125 euros pour l'enlèvement des immondices. Il s'agissait d'une sanction administrative communale.

L'alimentation des caisses de la commune est donc manifestement prioritaire. Après les personnes âgées, on s'attaque désormais également aux délinquants de 14 ans. Dans la zone de police HaZoDi, par exemple, un jeune assis sur le dossier d'un banc ou jouant au basket en maillot de bain sur une place publique devra passer par la caisse des SAC. Les 19 communes de Bruxelles infligent 19 amendes différentes aux

vogelverschrikker naar kleuterleider. Wie in de Hasseltse politiezone HAZODI op de leuning van een bank zit of in zwembroek op een pleintje een basketballetje opgooit, moet aan de GAS-kassa passeren. Behalve op het veld van Racing Club Anderlecht bestaan er in de 19 Brusselse gemeenten 19 verschillende boetes om te spuwen op de straatstenen. Toen ik als kind met mijn fiets op het trottoir reed, moest ik van de veldwachter honderd regels straf schrijven. Vader verdubbelde nog het tarief. Op het plassen in het wijwatervat in de kerk stond een patriarchale rammeling, want dat was er ver over.

Toen had je nog opvoeding en sociale controle. Nu heb je camera's om de straatanarchie te detecteren, niet om ze bij te sturen, want straffen mogen absoluut niet meer afschrikken en de politierechter heeft het te druk met verkeerszondaars. Dan maar de portemonnee als pedagogisch alibi. Justitie is nu gemeentelijk speelgoed. De burgemeester speelt sheriff en duwt op het GAS-pedaal. Alhoewel, de helft van de GAS-boetes voor winkeldiefstallen wordt in Antwerpen niet betaald, ofwel door het OCMW bijgepast voor onvermogende draaideurcriminelen. De *haves* moeten opdraaien voor de straffeloosheid van de *have nots*. De grondwettelijke scheiding der machten wordt herleid tot een vodje papier. Ons rechtvaardigheidsgevoel wordt gemeten met een flitspaal, een parkeermeter en een GAS-boete. Het is altijd kassa.

Toen ik daarstraks, collega's, enkele burgemeesters hoorde, viel mijn mond open. Ik heb een tijdje in het Vlaams Parlement gezeten en ik heb ooit gezegd dat het Vlaams Parlement een veredelde gemeenteraad is en de Vlaamse regering een veredeld schepencollege. Waarom heb ik dat toen gezegd? Omdat het vol zat met burgemeesters en schepenen, en omdat de wetgeving werd gemaakt volgens het verzoek van de gemeenteambtenaren. Nu ervaar ik hier in het Parlement hetzelfde. Ik kom uit een gemeente waar vorig jaar zevenduizend GAS-boetes werden uitgeschreven. Ofwel is dat een ontzettend criminele gemeente, ofwel is er iets aan de hand.

Wij leven in een land, mevrouw de minister, met het grootste aantal politieagenten per capita. Er zijn in ons land zowat 49 000 politieagenten en CALog-medewerkers. Dat is 1 per 225 inwoners. Dat is het meeste van heel de Europese Unie. Wij leven in een land met het grootste aantal magistraten per capita. Vandaag zeggen wij dat zij de situatie niet meester kunnen. Wat moeten wij doen? Wij moeten het systeem uitbreiden. Wij hebben dat al gedaan in 1999. Waarom zal ik tegenstemmen? Ik ben niet tegen GAS-boetes an sich. Absoluut niet. Ik vind ook dat de strafrechtbanken wat mogen worden ontlast, maar wat gebeurt hier vandaag met onderhavige wettekst? Het hek is van de dam op een groot aantal vlakken. Laten we een voorbeeld nemen, mevrouw de minister.

Wie mag GAS-boetes uitschrijven? Voormalig vrederechter Jan Nolf heeft gezegd dat de bestrijding van de criminaliteit werd verhuisd van professionelen naar nieuwbakken amateurs.

Heeft meer blauw op straat gefaald? Ik heb al gezegd dat wij kampioen zijn in het aantal uniformen; of ze al dan niet op straat lopen, is een andere kwestie. Ons volk is zo crimineel dat wij veel andere mensen nodig hebben. Wij hebben stadswachten, parkeerwachters en lijnspotters gehad. Nu noemen we ze

citoyens qui crachent sur le sol.

Par le passé, il y avait l'éducation et le contrôle social, aujourd'hui il y a des caméras pour enregistrer l'anarchie de la rue. Aujourd'hui, l'aspect pécuniaire fournit un alibi pédagogique et le bourgmestre joue les shérifs, même si la moitié des amendes pour vols à l'étalage ne sont pas payées ou le sont par le CPAS à Anvers.

J'ai dit un jour que le Parlement flamand est un conseil communal amélioré et le gouvernement flamand un collège échevinal amélioré puisque les bourgmestres et échevins y grouillent et que la législation est adaptée aux fonctionnaires communaux. J'observe la même chose ici. À Ostende, quelque 7 000 SAC ont été infligées l'an passé. Soit ma commune connaît une grande criminalité, soit il y a autre chose.

Avec un agent pour 225 habitants, notre pays compte le plus grand nombre d'agents de police de toute l'Union européenne. Il en va de même pour le nombre de magistrats. Nous affirmons aujourd'hui qu'ils ne peuvent maîtriser leur mission et que nous devons élargir les effectifs, tout comme en 1999.

Je voterai contre cette loi, non parce que je suis opposé aux SAC en tant que telles, car je considère que les juridictions pénales méritent d'être quelque peu déchargées, mais parce que l'on donne procuration à des amateurs, conformément à la tendance qui se dégage depuis quelque temps, à savoir que de nouvelles fonctions de contrôle sont créées, notamment des agents de prévention, des surveillants de parking et des observateurs affectés à des lignes de bus et de tram.

Certaines compétences sont transférées vers une sorte de police communale en version

gemeenschapswachten.

Die gemeenschapswachten krijgen een pak bevoegdheden. Laten we even teruggaan in de tijd. In het begin waren die gemeenschapswachten meestal personen die anders in de bijstand zouden zitten. We hebben hun een job gegeven, hen stadswacht gemaakt en hun gezegd dat ze zich nuttig konden maken voor de maatschappij en, bijvoorbeeld, konden nagaan of er ergens fietsen staan of niet. Vandaag maken wij daarvan een verpakte gemeentepolitie, een gemeentepolitie light.

Het is niet genoeg dat het over de gemeenten gaat. Die personeelsleden, die nooit een opleiding of een bevoegdheid hebben gekregen, bouwen nu aan de Big Brothermaatschappij en worden zelfs personeelsleden van de autonome gemeentebedrijven, de provincie, de Gewesten en de intercommunales.

Amper 5 tot 10 % van de kandidaten die zich in de politiescholen aanbieden, slaagt. En wat doen we tegelijk? Jan en Mieke die bij een intercommunale of een autonoom gemeentebedrijf werken, geven wij nu een soort strafrechtelijke functie om het GAS-systeem uit te voeren. Mevrouw de minister, ik begrijp dat niet.

Een ander punt dat mij tegen de borst stuit, is het volgende. Ik vind GAS niet alleen ondemocratisch, maar ook asociaal. Laten we even kijken naar de essentie van de zaak. Ik heb net in mijn betoog gezegd dat de helft van de GAS-boetes die in Antwerpen voor winkeldiefstallen worden uitgeschreven, betaald worden door het OCMW.

Schieten we niet met een kanon op een mug? Ik las vandaag nog een artikel van de heer Termont. Mijnheer De Clercq is er niet, maar misschien kan de heer Bracke de boodschap bezorgen aan de heer Termont. Hij zou dat met plezier kunnen doen. Mevrouw Temmerman kan dat ook, maar in deze zaak vertrouw ik de heer Bracke meer.

Waarom roept de heer Termont vandaag al dat veertien jaar bijna niet meer genoeg is? Hij ontkent nu wel dat hij GAS-boetes wil vanaf tien jaar, maar we kennen die politieke streken.

Zouden wij niet eens beter nadenken over het feit dat wij met een kanon op een mus aan het schieten zijn? Zouden we niet eens beter een beetje nadenken over het feit dat onze maatschappijstructuur veranderd is de jongste tijd? Wij hebben een instroom van mensen – ik weet dat het gevaarlijk is om dit te zeggen – die uit een andere cultuur komen. Zij gaan met een andere pedagogische optiek om en ook met andere vormen van straffen. Daar hebben wij het ontzettend lastig mee. Nu moeten we ons verstoppen achter een kanon, waarmee we op een mug schieten. We schrijven GAS-boetes uit voor van alles en nog wat omdat het pedagogisch profiel gefaald heeft. In het onderwijs mogen we ook al niet meer straffen en ook de pedagogische tik is al strafbaar. Wat moeten we dan doen? Welnu, we vervangen dat door GAS-boetes en die leggen we op aan jongeren vanaf veertien jaar. Er worden daarbij wel enkele andere zaken in de wet ingelast. Aan die jongere zeggen we dat we een GAS-boete zullen geven, maar hij mag er eerst nog eens over komen praten. De gemeenten klagen nu al zo veel over administratieve lasten, maar nu moeten zij ook nog een boekhouding bijhouden van

allégée, à savoir les gardiens de la paix. À présent, même des membres du personnel des régies communales autonomes, des provinces, des Régions et des intercommunales pourront exercer ces compétences. Alors que le taux de réussite des candidats à une formation dans une école de police s'élève à 5 à 10 % maximum, nous confions à présent une sorte de fonction pénale à ces personnes. Je ne comprends pas cette décision.

Ne serait-il pas préférable de nous demander si nous ne sommes pas occupés à tirer au bazooka sur un moustique? La structure de notre société s'est fortement modifiée ces derniers temps, avec l'arrivée de personnes appartenant à d'autres cultures, ayant des idées différentes en matière de pédagogie et reconnaissant d'autres formes de sanctions. Comme nous ne parvenons pas à gérer cette nouvelle réalité, nous infligeons des amendes SAC pour un oui, pour un non, précisément parce que l'approche pédagogique a fait défaut. Nous imposons donc des amendes à des jeunes de 14 ans et plus, mais ils peuvent d'abord venir exposer leur point de vue, alors même que ces procédures ne font qu'accroître encore davantage la charge administrative des communes.

Le libéral que je suis pourtant resté dans une certaine mesure émet des réserves concernant la séparation des pouvoirs. Ces amendes peuvent faire l'objet de recours. Elles s'élèvent généralement à 250 euros, mais l'État devant récupérer l'argent perdu dans Dexia, Electrabel et le Holding communal, la loi en majore le montant à 350 euros.

Pour se pourvoir en appel, il faut se rendre à la maison communale, auprès d'un bourgmestre et la file d'attente est longue. Bizarrement, beaucoup de ces amendes ont été classées sans suite à la veille des

administratieve boetes en nadien moet daarover nog eens gepraat worden. Daar heb ik mijn bedenkingen bij.

Aan de heer Vanvelthoven heb ik ook al gezegd dat ik mijn bedenkingen heb omtrent de scheiding der machten. Ik ben namelijk een soort van liberaal. Wat gebeurt er met de GAS-boetes wanneer men daartegen in beroep gaat?

Ik kom uit de stad waar het op één na hoogste aantal GAS-boetes van heel het land uitgeschreven wordt. In Antwerpen worden er twaalfduizend uitgeschreven op meer dan vijfhonderdduizend inwoners en in Oostende zevenduizend boetes op zeventigduizend inwoners. Daarom denk ik dat ik toch een beetje uit ervaring kan spreken.

Een GAS-boete kan voor alles opgelegd worden. Ik heb dat oud besje genoemd. Dat is de waarheid: een boete van 59 euro om de mussen te voederen, want dat is verboden aan zee. Er zouden wel eens meeuwen op kunnen afkomen. Daarboven komt 125 euro om het voeder op te kuisen. Dat werd opgelegd aan een besje van 81 jaar oud. Er bestaan ook GAS-boetes voor wie zijn hond te ver laat lopen aan de leiband. In Oostende moet men twee soorten leibanden hebben: een die ver de ruimte laat en een korte om de hond dichtbij te houden. Wie met zijn hond het strand op gaat, moet hem kort aan de leiband houden, want daar mag de hond zeker niet loslopen. Nietwaar, mijnheer De Vriendt? U weet dat evengoed als ik. Als ik het fout heb, dan stel ik voor dat u mij corrigeert.

De GAS-boete bedraagt meestal 250 euro. Wat schrijft de wet nu voor? We gaan daar 350 euro van maken. Dat is kassa! We zijn namelijk een beetje geld kwijt: Dexia is weg, Electrabel brengt niets meer op, de Gemeentelijke Holding is failliet. Daarom stellen enkele burgemeesters voor om dat verlies wat bij te passen.

Wie een GAS-boete gekregen heeft, kan daartegen in beroep gaan.

Men moet in beroep gaan bij het schepencollege en bij de burgemeester. Nietwaar, mijnheer De Vriendt? U kent de gang in het stadhuis van Oostende, u ziet dat voor uw ogen. Men komt daar binnen op een morgen, als men tijd heeft. Tien uur. Er zit een ganse rij mensen te wachten die in beroep willen gaan en het recht hebben om met de burgemeester te spreken. Voor de burgemeester is dat prettig: hij is paus in zijn eigen parochie. Hij kan beslissen om dat kwijt te schelden. Heel opvallend, mijnheer Landuyt, u als burgemeester van een eindje verder, zijn net voor de gemeenteraadsverkiezingen ontzettend veel van die GAS-boetes geseponeerd. Dat is de realiteit.

Waarom zeg ik dat? Waarom heb ik het als liberaal benauwd? Omdat met gans dit systeem de scheiding der machten wordt overtreden. Ik heb het gezegd: we zitten hier in de wetgevende Kamer. Mensen die burgemeester zijn in hun gemeente, verdedigen dat hier. Als men burgemeester is in een gemeente, is men daar de uitvoerende macht. Wetgevende macht en uitvoerende macht. En dan spelen ze ook nog eens voor rechterlijke macht. Ik vind, als democraat, beste vrienden, dat dit niet kan.

Ik heb nog een laatste puntje.

élections communales.

Ce système sape la séparation des pouvoirs, car dans sa commune, le bourgmestre représente le pouvoir exécutif, tout en portant également la casquette de juge et si le hasard veut qu’il soit en plus député, le tableau est complet puisque les trois pouvoirs sont alors représentés.

11.139 **Bercy Slegers** (CD&V): Mijnheer Dedecker, wat u zonet aanhaalt, kan niet op die manier. In de wet is bepaald dat als men in beroep gaat, dit opnieuw bij de sanctionerende ambtenaar is. De sanctionerende ambtenaar beslist in alle autonomie of er een boete komt of niet. In mijn gemeente is dat in ieder geval zo en in andere gemeenten die ik ken, ook. Wat u hier schetst, gebeurt zeker niet overal en is niet in de wet opgenomen. Ik wil dat duidelijk maken, want anders zouden we dat ook niet goedkeuren. Als dat zo is in Oostende, dan frons ik ook de wenkbrauwen. Het komt dan aan het toezicht toe om dergelijke zaken op te lossen.

11.139 **Bercy Slegers** (CD&V): C'est impossible. La loi stipule que celui qui se pourvoit en appel, repasse devant le fonctionnaire sanctionnateur qui décide en toute autonomie d'infliger ou non une amende. On ne peut que s'inquiéter s'il en est autrement à Ostende.

11.140 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Mevrouw, zaterdag kom ik uitleg geven op uw commissie. U kunt zich ondertussen eens informeren, net als de heer Landuyt, dat is niet zo moeilijk. De heer Devriendt zit hier. In de Oostendse coalitie zitten ook twee CD&V-schepenen, al sinds mensenheugenis. U kunt er zich gerust over informeren of ik de waarheid vertel of niet.

Een tweede punt dat mij ontzettend tegen de borst stuit, collega's, is de prijs. Kan een zinnig mens mij zeggen waarom die moet opslaan van 250 euro naar 350 euro? We hebben de mond vol over armoede, over 10 % tot 15 % van de bevolking dat onder de armoedegrens leeft. Boetes gaan meestal naar mensen die buiten de lijnen kleuren. Meestal zijn dat mensen in de marginaliteit. Ik hoor over wildplassen en dergelijke meer. Driehonderdvijftig euro boete is 45 % van het bestaansminimum van een alleenstaande. Dat is 20,5 % van het gemiddeld inkomen dat een Vlaming verdient. Dat wil zeggen dat men voor één administratieve GAS-boete een week moet gaan werken. Er was al sprake van achtervolgingswaanzin bij de bespreking van de parkeerboetes en flitspalen. Nu komt dit erbij.

Het ergste is dat de *haves* wederom moeten opdraaien voor de *have nots*. De geviseerden in dezen, mensen onderaan de maatschappij, betalen hun boetes vaak niet eens. Zij gaan naar het OCMW. Wie binnen de lijntjes kleurt mag daarvoor boeten.

Wij hebben alles. We hebben snelrecht en strafrecht. Nu gaan we GAS propageren omdat Justitie faalt. In plaats van Justitie de middelen te geven, haar terecht te wijzen en haar de diefstallen en inbraken toe te wijzen, kiezen we de gemakkelijkste weg.

Er zijn ongeveer 44 000 internationale standaarden en normen, ongeveer 31 000 Europese wetten en ongeveer 100 000 Belgische wetten en decreten. In 1989 waren dat er slechts 20 000. Nu krijgen we daar nog 598 gemeenten met elk hun specifieke verordeningen en GAS-reglementen bij. Ik was zinnens om ze voor te lezen, maar we hebben ze al besproken. De karikatuur van de gemeente Mortsel is al geschetst. We kunnen het ook hebben over Ronse, Lokeren of Schaarbeek, waar het verboden is "tapijten of ieder ander voorwerp uit te kloppen of te schudden boven de openbare weg". De stofzuiger werd uitgevonden in 1901.

Het zal u misschien niet ontgaan zijn, maar de afgelopen jaren oefenen de overheid en de maatschappij een constante druk tot perfectie op ons uit. De constante druk om perfect te zijn neemt vreemde proporties aan. Men verwacht een samenleving met perfecte mensen die elkaar interactief niet storen omdat ze perfect zijn. We creëren een supermens die geen alcohol drinkt, niet rookt, geen

11.140 **Jean Marie Dedecker** (LDD): Je suggère à Mme Slegers de s'informer auprès des deux échevins CD&V d'Ostende pour savoir ce qu'il en est exactement. Ils confirmeront mes propos.

Pourquoi les SAC passent-elles de 250 à 350 euros? On ne cesse de nous bassiner avec la lutte contre la pauvreté, mais les SAC sont le plus souvent infligées à des personnes qui vivent en marge de la société et qui prennent quelques libertés avec les règles. Une SAC de 350 euros engloutit la moitié du revenu d'intégration d'un isolé et le tiers d'un revenu mensuel moyen en Flandre. C'est exorbitant, d'autant que ces amendes viennent s'ajouter aux amendes de stationnement et aux radars automatiques.

Le pire, c'est que les personnes insolvables ne paient même pas leurs amendes. Par contre, elles émargent au CPAS. Celui qui reste dans les clous, lui, doit trinquer.

Nous avons la procédure accélérée et le droit pénal, pourquoi y ajouter ces sanctions administratives? Nous vantons les sanctions administratives parce que la Justice échoue. Nous choisissons la solution de facilité.

Des ordonnances spécifiques et des règlements SAC édictés par les 598 communes vont donc venir s'ajouter aux 44 000 normes et standards internationaux, aux 31 000 règlements européens, aux 100 000 lois et décrets belges – ils n'étaient encore que 20 000 en

psychologische afwijking vertoont, niet zwaarlijvig is, niet aan magerzucht lijdt, niet te snel rijdt, geen drugs neemt, geen overmatige hoeveelheid pillen gebruikt, niet luidruchtig is, geen belletje trek doet, geen tapijt tegen de muur uitklopt, niet op de leuning van een bank zit, niet met de verkeerde confetti gooit. Anders komt de overheid.

Mogen wij vandaag nog gebreken hebben of moeten wij straks leven met de constante druk om perfect te zijn? Mogen onze kinderen nog luid roepend ravotten, mogen onze kinderen nog kwajongensstreken uithalen, mogen onze kinderen de wereld nog ontdekken via hun fouten? Mogen onze kinderen nog kind zijn of wilt u ze zo jong mogelijk opsluiten in uw gevangenis van regels en wetten?

1989 – et de nombreuses images caricaturales ont déjà été brossées de cet arsenal dans cet hémicycle. Les pouvoirs publics et la société exercent une pression toujours plus forte sur l'individu pour qu'il soit parfait et ne sorte des rangs en aucune circonstance. Prière de ne pas déranger. Les pouvoirs publics veulent transformer chaque individu en un citoyen modèle qui ne fume pas, ne boit pas, ne conduit pas trop vite, ne consomme pas de drogues, n'avale pas trop de comprimés, ne fait pas de bruit, ne joue pas à sonner aux portes de rue, ne bat pas les tapis contre les murs, ne s'assoit pas sur le dossier d'un banc…

Avons-nous encore le droit d'avoir des défauts? Nos petits ont-ils encore le droit d'être des enfants ou veut-on les enfermer le plus tôt possible dans un carcan de règles et de lois?

11.141 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben de laatste spreker voor de minister. Troost u, ik zal het echt het kortst houden van allemaal.

Ik wil een ding aanbrengen, maar ik kan dat niet doen zonder te zeggen dat ik dit een goed debat vond. Ik dank u, mijnheer de voorzitter, omdat u het de kans hebt gegeven om plaats te vinden. Het is een van de weinige keren in mijn korte geschiedenis hier dat er echt van gedachten is gewisseld. Ik apprecieer dat ten zeerste. Het debat dat hier gevoerd is, is een ander debat dan datgene wat wij in de commissie gevoerd hebben. Daar werd zeer grondig gedebatteerd. Men kan daarbij allerlei bedenkingen maken, maar er is echt wel grondig op de artikelen ingegaan. Ik heb dat zeer geapprecieerd.

Als laatkomer in de politiek had ik een beetje het idee dat het toch wel erg volgens de scheiding tussen meerderheid en oppositie verliep. Dat was hier echter niet echt aan de orde. Ik heb geleerd dat dit erbij zal horen. Ik heb bijvoorbeeld van de heer Clerfayt een aantal amendementen gelezen waarvan ik persoonlijk dacht dat hij gelijk had. Men heeft die toch van de tafel geveegd. Ik zal daar geen groot drama van maken, het is wat het is. Als ik als lid van de N-VA iets van de heer Clerfayt goed vind, dan moet het wel bijzonder goed zijn. De heer Weyts zal dat zeker noteren.

Ik hoef hier het standpunt van onze fractie niet meer weer te geven, want dat werd uitstekend gedaan door collega Degroote. Het is effectief een kaderwet en een stok achter de deur, met een alternatief en met mogelijkheden tot beroep. Men moet daar natuurlijk geen karikatuur van maken, uiteindelijk is het een pragmatische oplossing voor een samenlevingsprobleem. Punt aan de lijn.

11.141 **Siegfried Bracke** (N-VA): J'estime que nous avons mené un débat de qualité. Nous avons procédé à de vrais échanges de vues et dans cet hémicycle, nous avons eu un débat différent de celui que nous avions eu en commission. Il est vrai, toutefois, que notre débat d'aujourd'hui a un peu trop été marqué par le clivage majorité-opposition. Par exemple, M. Clerfayt a présenté des amendements sur lesquels je me disais qu'il avait raison mais qui ont été néanmoins rejetés.

M. Degroote s'est déjà fait l'interprète, non sans un certain brio, de la position adoptée par la N-VA. Il s'agit effectivement d'une loi-cadre et d'une loi qui prévoit des sanctions en cas de non-respect et apporte une solution pragmatique à un problème de société. Selon toute probabilité, ce projet de loi sera adopté tout à l'heure et le boulot commencera seulement à partir de ce moment-là car le débat n'est pas clos et la loi n'entrera en vigueur que dans

Collega's, wij gaan straks stemmen en naar alle waarschijnlijkheid zal dit ontwerp worden goedgekeurd. Eigenlijk stopt het dan niet, want men voelt dat dit onderwerp de samenleving effectief beroert.

De discussie zal ook niet stoppen, vooral omdat de wet pas over een half jaar van kracht zal worden. Er moet mij echt iets van het hart. Het kwam vanmorgen in mij op toen ik, heel vroeg, de kranten las. Ik vind dat men van mensen die het wetsontwerp goedkeuren enige consistentie en enige coherentie kan verwachten. Ik heb alle appreciatie voor degenen die het niet goedkeuren. Dat is natuurlijk een legitieme keuze, maar als men het goedkeurt, dan vind ik wel dat men consistent en consequent moet zijn. Ik vraag mij af wat voor een signaal wij geven.

Wat ik van de minister hoorde in de loop van het debat, vond ik eerlijk gezegd, *excusez le mot*, plat. Ik hoorde een verwijzing — ik weet al niet meer door wie — naar een brief die inderdaad aangekomen is, ondertekend door de heer Demotte. Er werd echter gezegd dat de heer Demotte heeft laten weten dat hij die brief niet zelf heeft geschreven, maar dat een medewerker dat had gedaan. Met mijn excuses, maar ik vind dat plat, want dan moet de betrokkene daarvan ook openlijk afstand nemen.

six mois.

Chacun a le droit d'adopter ou de rejeter le projet de loi mais j'attends quand même un minimum de consistance et de cohérence de la part de ceux qui l'approuvent. Les arguments avancés par la ministre au cours du débat m'ont paru bien minces pour être franc. Elle a fait allusion à un courrier signé par M. Demotte, tout en précisant qu'il n'avait pas rédigé lui-même ce courrier, mais qu'un collaborateur en était l'auteur. Dans pareil cas, l'intéressée doit ouvertement s'en distancier.

11.142 Minister **Joëlle Milquet**: Ik houd van de waarheid. Soms is het noodzakelijk om de waarheid te zeggen. De brief was helemaal niet door de heer Demotte ondertekend. Het was de moeite waard om dat te zeggen.

11.142 **Joëlle Milquet**, ministre: La vérité a ses droits. Le courrier n'a absolument pas été signé par M. Demotte et j'ai estimé qu'il fallait le dire.

11.143 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mevrouw de minister, ik deel uw liefde voor de waarheid, maar dat neemt niet weg dat ik dat soort argumentatie behoorlijk plat vind. Ik kan er geen ander woord voor vinden. Ik vind het zelfs nog erger. Ik heb geprobeerd om dit debat goed te volgen en ik heb ondertussen ook de nieuwssites gevolgd. Welnu, eerlijk gezegd, ik vond wat daar te voorschijn kwam behoorlijk choquant. Ik lees u letterlijk een bericht voor van een nieuwssite. U weet hoe men dat doet. Men tikt het uur en dan maakt men een korte samenvatting. Men kijkt niet alleen naar dit debat, men kijkt ook naar wat in het programma *Villa Politica* wordt uitgezonden, want dat is natuurlijk een nieuwsbron als alle andere, zoals de beelden van dit Kamerdebat ook een nieuwsbron zijn. Ik citeer: "15 u 45. Net als op VRT-radio vanmorgen passeert ook bij *Villa Politica* de ene na de andere politicus die zegt dat GAS-boetes voor hem niet nodig zijn, maar dat hij wel voor zal stemmen."

Mijnheer De Croo, de heer Bruno Tobback zei dat hij GAS-boetes "onzin" vindt, maar zijn partij zal vandaag wel stemmen voor de verstrenging van de GAS-boetes.

Collega's, ik heb in mijn leven geleerd dat er Anderlechtsupporters zijn en Club Bruggesupporters, maar Anderlechtsupporters voor Club Brugge, dat is iets geweldig moeilijk. Men moet kiezen in dit bestaan. Hetzelfde gevoel had ik vanmorgen toen ik…

11.143 **Siegfried Bracke** (N-VA): Moi aussi j'aime la vérité mais je trouve ce type d'arguments légers.

J'ai également suivi les sites d'actualité aujourd'hui et j'ai été assez choqué. *Villa Politica* a indiqué à 15 h 45 que les politiques, chacun à leur tour, annoncent que bien que les amendes SAC ne soient pas nécessaires, ils émettront un vote favorable. M. Tobback, par exemple, estime que les amendes SAC n'ont pas de sens mais son parti les adoptera néanmoins aujourd'hui.

Ce genre de signal nuit à notre crédibilité.

11.144 **Jean Marie Dedecker** (LDD): (…)

11.145 **Siegfried Bracke** (N-VA): Ik wist, collega Dedecker, dat

11.145 **Siegfried Bracke** (N-VA):

voetbalvergelijkingen bijzonder kwalijk zijn, maar ik wou het toch riskeren. En kijk, u hebt mij gepareerd.

Collega's, wat ik wou aanbrengen is dat enige consistentie van belang is. Wat houdt consistentie in? In wezen gaat het om geloofwaardigheid. Wij geven een teken, niet alleen door de stemming maar ook via allerlei andere signalen.

Vanmorgen las ik in *De Morgen* een interview met de burgemeester van mijn stad, de heer Daniël Termont. Men kan daar van alles over zeggen. Ik weet het, hij is geen Parlementslid, maar hij is ook niet *nobody*. Hij is de burgemeester van de tweede stad van Vlaanderen. Ik weet dat dit relatief is in wereldperspectief, maar toch, wij leven in dit land en hij is de burgemeester van de tweede stad van Vlaanderen. Ik citeer hem: "De GAS-wet is een ronduit ondemocratisch systeem. Gemeenten zijn rechter en partij tegelijk. Dat is slecht voor een rechtsstaat. De GAS-wet creëert willekeur en onzekerheid. Bovendien is de burger afhankelijk van de willekeur van de GAS-ambtenaar in zijn of haar gemeente."

Collega's, ofwel klopt dat, ofwel fluit u hem uit liefde voor de waarheid openlijk terug. U stemt voor of u stemt tegen, dat blijft mij absoluut gelijk. Iedereen moet stemmen naar geweten, maar wees alstublieft een beetje consistent. Dat zal onze collectieve geloofwaardigheid ten goede komen.

J'ai lu aujourd'hui dans le quotidien *De Morgen* une interview du bourgmestre de Gand qui y déclare que la loi SAC était tout simplement antidémocratique. Les communes sont à la fois juge et partie. La loi SAC génère selon lui de l'arbitraire et de l'insécurité. Ses déclarations sont-elles exactes ou sera-t-il rappelé à l'ordre au nom de la vérité?

Chacun devra voter tout à l'heure en son âme et conscience, mais je vous en prie, faites preuve d'un peu de consistance.

11.146 **Karin Temmerman** (sp.a): Mijnheer Bracke, indien u citeert, moet u ook andere passages citeren. In hetzelfde artikel staat ook dat de burgemeester van Gent verklaart dat de GAS een noodzakelijk kwaad zijn, omdat een aantal zaken niet gebeuren.

Ik zou u nog een ander citaat willen meegeven. Ik was daarnet verbijsterd, omdat ik op de site deredactie.be las: "Burgemeesters GAS-wet stemmen GAS-wet wel, maar passen die niet toe." De titel staat onder een foto van Daniël Termont.

Ik heb daarom daarnet even geluisterd wat de heer Daniël Termont effectief verklaart. Wat verklaart hij, mijnheer Bracke? Hij geeft aan dat er inderdaad een noodzaak is om met jongeren te kunnen bemiddelen. Hij zegt ook dat een dergelijke bemiddeling nu met de nieuwe GAS-wet zal kunnen. Hij voegt eraan toe dat in Gent bij minderjarigen geen boetes worden toegepast, maar dat er alternatieve sancties zullen zijn.

Dus, mijnheer Bracke, de titel op de website deredactie.be – ik heb het niet over *De Morgen* – is volkomen onjuist. De titel moet zijn: "De burgemeester van Gent past de nieuwe wet wel toe, namelijk bemiddelen. Wij geven geen boete, maar wij geven een alternatieve straf."

11.146 **Karin Temmerman** (sp.a): C'est inouï! M. Bracke doit être plus complet lorsqu'il cite des passages. Dans ce même article, le bourgmestre de Gand affirme en effet aussi que les SAC sont un mal nécessaire en l'absence de certaines mesures. J'étais aussi stupéfaite de lire sur le site deredactie.be que des bourgmestres allaient voter la loi sur les SAC sans l'appliquer. Ce titre a été placé sous une photo de Daniël Termont, alors qu'il déclare qu'il est nécessaire d'assurer une médiation avec les jeunes, que cette loi offre bel et bien cette possibilité et qu'aucune amende ne sera imposée à des mineurs à Gand, ces derniers se voyant infliger des sanctions de substitution. Le titre placé sur le site internet deredactie.be est incorrect.

11.147 **Gerolf Annemans** (VB): Mijnheer Bracke, ik wil niet in de war geraken. Meent u dat wat de heer Termont verklaart, wel allemaal onzin is of bent u het gedeeltelijk met hem eens? U zult de wet immers goedkeuren.

11.148 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mijnheer Annemans, u mag mij te allen tijde onderbreken, maar ik zal met dat punt mijn betoog

11.148 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mme Temmerman a raison, mais

afronden. Ik zal u mijn mening tijdens mijn besluit duidelijk maken.

Ik wil echter eerst mijn dankbaarheid uiten ten aanzien van mevrouw Temmerman. Wat zij opwerpt, is immers absoluut waar.

Ik ben, ten eerste, niet verantwoordelijk voor foute koppen op www.deredactie.be.

Mevrouw Temmerman, ik heb wat u aangeeft, niet geciteerd. U mag in het verslag kijken. Ik heb het echt niet geciteerd. De passage geeft echter, eerlijk gezegd, net mijn punt weer. De heer Termont zegt alles tegelijk. Eerlijk gezegd, indien zoiets bij de N-VA zou gebeuren, met name dat de ene A zegt en de andere A en een beetje meer: de persen zouden worden gestopt. Dit merk ik echter geheel terzijde op.

Mevrouw Temmerman, het is immers een communicatie die werkelijk alle kanten uitschiet. Eerlijk gezegd, indien men zich afvraagt hoe dit komt, dan kan ik mij voorstellen hoe het komt dat de communicatie alle kanten uitschiet. Het is immers heel vervelend voor u om tegen een bepaalde stroom in te gaan. Ik lees vanavond dat de PvdA oproept de GAS-boetes niet te betalen. Zij vindt dat er burgerlijke ongehoorzaamheid moet zijn.

Moeilijk, voor een stad die de progressiefste stad van Vlaanderen wil zijn, is dat heel moeilijk. Trouwens, mevrouw Temmerman, ik heb u daarnet voorgelezen uit die nieuwssite en ik heb u het stukje voorgelezen van 15 u 45. Ik zal u nu het stukje lezen van 15 u 55.

Tien minuten later vat de nieuwssite als volgt samen: “De Gentse burgemeester Daniël Termont wil GAS-boetes heffen van in de baarmoeder. Dat heeft Luk Van der Kelen, politiek hoofdredacteur van *Het Laatste Nieuws*, gezegd tijdens de live-uitzending van *Villa Politica* in het Parlement. Van der Kelen doet die uitspraak nadat zijn krant vandaag schreef dat Termont voorstander is van GAS-boetes voor kinderen van tien jaar, maar Termont ontkende via *De Ochtend* op Radio 1 dat hij dat gezegd heeft.”

Met andere woorden, hij heeft het gezegd maar ook weer niet gezegd. Tien jaar en ook weer niet tien jaar. Enfin, ik vraag alleen dat er in het belang van de geloofwaardigheid van de politiek enige consistentie is.

Mijnheer Dedecker, ik kan alleen maar zeggen dat dit een oefening in tsjeverij is, maar dan van de progressieve kant en ik ben daar absoluut niet gelukkig mee.

Ik vind dus dat u moet kiezen. Het is het een of het ander. Ofwel bent u voor en dan verdedigt u het, want dat is een maatschappelijke keuze, ofwel bent u ertegen.

Mijnheer Annemans, ik zal straks antwoorden op uw vraag, want ik ben ze niet vergeten.

Hoewel ik een absolute voorstander ben van dat systeem, en collega Degroote heeft uitgelegd waarom, heb ik, eerlijk gezegd, à la limite meer respect voor het standpunt van de groene collega’s, die heel duidelijk tegen zijn vanuit een bepaalde overtuiging, dan voor zo’n standpunt dat tussen de twee hangt, ervoor zijn maar ook wel ertegen. Om het plat te zeggen: “ik krijg er de wubben van”.

je ne suis pas responsable des erreurs dans les titres. Cette précision apporte précisément de l'eau à mon moulin et prouve que les déclarations de M. Termont sont incohérentes. Personne n'accepterait une telle incohérence si elle venait d'un représentant de la N-VA. Je comprends cependant qu'il doit être ennuyeux, pour une ville qui veut être la plus progressiste de Flandre, d'entendre le PvdA, le pendant flamand du PTB, appeler à la désobéissance civile et au non-paiement des SAC.

Puis a paru un article laissant entendre que M. Termont, du moins si l’on en croit Luk Van der Kelen, aurait l’intention d’infliger des sanctions administratives communales dès le stade de l’utérus. Précédemment, *Het Laatste Nieuws* avait déjà affirmé que le même Termont préconisait d’infliger des SAC aux enfants de 10 ans, ce qu’il a démenti ensuite.

Si nous voulons que la politique demeure crédible, il faut rester un tant soit peu cohérent. *Het Laatste Nieuws* est un quotidien progressiste mais, dans cette affaire, il s’est livré à de basses intrigues politiciennes. Je suis personnellement favorable aux SAC mais le point de vue défendu par les écolos a au moins le mérite d’être franc et il m’inspire dès lors plus de respect que le louvoiement d’un Van der Kelen.

Ce que nous devons bien retenir, c’est que ce qui va être adopté dans quelques instants constitue au fond une solution pragmatique au problème posé par le fiasco de la justice. Ce midi, dans mon bureau, j’ai entendu M. Vanveltho-ven dire ceci: "l’État de droit, c’est l’impunité". Je me suis demandé si nous nous rendions compte du sens de ces paroles.

Trouwens, collega's, mijnheer Annemans, ik ga nu antwoorden op hetgeen u hebt opgemerkt. Het is ook een zaak van geloofwaardigheid waarbij wij één ding – zelfs al veronderstellen wij dat er een meerderheid is in deze Kamer die dit systeem ondersteunt – geweldig goed in het achterhoofd moeten houden.

Wat wij nu gaan goedkeuren, is eigenlijk de pragmatische oplossing voor de falende Justitie. Ik zat deze middag in mijn kantoor te luisteren naar de uiteenzetting van de heer Vanvelthoven. Ik vroeg mij toen af of wij wel allemaal beseften wat die mens daar zonder enig tegengewicht stond te vertellen. Hij zei namelijk – ik heb het onmiddellijk opgeschreven – "de rechtsstaat, dat is straffeloosheid". Het was in een discussie met Groen. De discussie ging over het gerecht. Het antwoord op de vraag of men dit aan het gerecht wou overlaten, was dat de rechtsstaat straffeloosheid is.

11.149 **Karin Temmerman** (sp.a): Mijnheer Bracke, wat u nu doet is echt ongehoord. Het is eigenlijk niet verwonderlijk dat er dan verkeerde titels boven de foto's staan. Als u deze zin totaal uit de context van de hele redenering van de heer Vanvelthoven haalt, dan is dat absoluut slechte wil van uwentwege. Het spijt mij.

11.149 **Karin Temmerman** (sp.a): C'est vraiment inouï. Faut-il s'étonner, quand on entend de tels propos, que les titres des journaux ne reflètent pas la réalité? M. Bracke fait preuve de mauvaise volonté en extrayant cette phrase du contexte du raisonnement de M. Vanvelthoven.

11.150 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mevrouw Temmerman, als ik daar zou zitten, dan zou ik nu toch wel opkomen voor mijn eigen epitheton, maar goed.

Collega's, los van dit alles…

11.151 **Karin Temmerman** (sp.a): (…)

11.152 **Siegfried Bracke** (N-VA): Ik heb dat opgeschreven, mevrouw Temmerman. Hij zei letterlijk: "De rechtsstaat, dat is straffeloosheid." Mevrouw Temmerman, ik gaf de context. Het was in een discussie met Groen, waarbij de vraag was of men wou dat alles naar Justitie zou gaan, dat Justitie ook voor bijvoorbeeld kleine misgrepen van jonge mensen moest tussenkomen. Toen werd er een verondersteld antwoord gegeven, namelijk dat Groen "ja" zou zeggen. Vervolgens zei de heer Vanvelthoven: "De rechtsstaat, dat is straffeloosheid."

11.152 **Siegfried Bracke** (N-VA): Ces propos ont été tenus lors d'une discussion où l'on se demandait si les écolos voulaient que la Justice traite toutes les infractions, en ce compris les petites infractions commises par de très jeunes gens. M. Vanvelthoven a ensuite tenu ces propos.

11.153 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, dat is het probleem van mensen die niet in de zaal aanwezig zijn, in hun bureau zitten te slapen en af en toe een flard noteren. Dat is het probleem.

11.153 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Voilà ce qui arrive quand on n'est pas présent dans la salle, qu'on dort dans son bureau et qu'on note de temps en temps une bribe de phrase.

11.154 **Siegfried Bracke** (N-VA): Ik heb mij voorgenomen, mijnheer Vanvelthoven, op dergelijke dingen niet in te gaan. Met uw goedvinden wil ik ingaan op de kern van de zaak. Dat is namelijk dat u eigenlijk gelijk heeft: de rechtsstaat werkt niet meer bij ons en Justitie faalt. Ik kom hier in dit huis, mijnheer Vanvelthoven – ik heb het nog eens uitgerekend – sinds 1988. Dat is lang geleden. Ten

11.154 **Siegfried Bracke** (N-VA): Je ne réagis pas à ce type de remarques. L'essentiel est que M. Vanvelthoven a raison. Je fréquente ce Parlement depuis 1988. Au cours de toutes ces années, j'ai

opzichte van u, mijnheer De Croo: u was er al, maar de meeste anderen niet.

entendu dire que la Justice serait réformée et que les problèmes seraient résolus. Cela aussi est une question de crédibilité.

11.155 **Herman De Croo** (Open Vld): Ik was er al twintig jaar!

11.156 **Siegfried Bracke** (N-VA): Dat weet ik, mijnheer De Croo. *Don't mention the war!*

Dat belet niet – en dat is het punt dat ik wil maken, wat tegelijk een antwoord is – dat we dit ontwerp moeten goedkeuren, ook al beseft men natuurlijk dat dit systeem een antwoord formuleert op de deficiëntie van de rechtsstaat. Goedkeuren, mijnheer De Croo, ik heb het al vier keer gezegd. Met overtuiging zelfs.

Ik wil het volgende punt maken. Ik kom hier sinds 1988 en in 1988 en in alle daaropvolgende jaren heb ik gehoord dat men Justitie zou hervormen en dat het probleem dan zou worden opgelost. Collega's, ook dat is een zaak van geloofwaardigheid. Ik zal, mijnheer De Croo, dit ontwerp met overtuiging goedkeuren, wetende dat dit een instrument is…

11.156 **Siegfried Bracke** (N-VA): Nous adopterons ce projet avec conviction mais nous nous rendons bien compte du fait qu'il s'agit en réalité d'un instrument visant à combler les déficiences de la justice.

11.157 **Gerolf Annemans** (VB): (…)

11.158 **Siegfried Bracke** (N-VA): Mijnheer Annemans, ik heb zelfs al publiekelijk geantwoord in een krant. Als de heer Termont tien jaar zegt, zeggen wij neen, veertien jaar. Punt uit. Niet tien jaar. Ik vind het echt nog kinderen. De werkelijkheid is genuanceerd. Ik besef dat de cijfers die de heer Termont heeft gegeven tegelijk ook indruk maken. Maar ik hoop dat een GAS-boete effectief de stok achter de deur is die ook twaalfjarigen ervan zal weerhouden om zich te misdragen.

11.158 **Siegfried Bracke** (N-VA): Nous parlons de 14 ans. Je me rends compte que les chiffres cités par M. Termont impressionnent mais j'espère qu'une amende SAC constituera un moyen de pression qui empêchera également les jeunes d'une douzaine d'années de mal se comporter.

11.159 **Gerolf Annemans** (VB): Mijnheer Bracke, het punt dat Termont probeert te maken, namelijk dat Justitie wordt doorgeschoven naar ambtenaren en dat hij dat niet graag heeft in een rechtsstaat, is toch terecht? Vindt u dat hij daar een punt heeft?

11.159 **Gerolf Annemans** (VB): M. Termont a quand même raison lorsqu'il déclare ne pas apprécier qu'une mission de la Justice soit confiée à des fonctionnaires?

11.160 **Siegfried Bracke** (N-VA): De heer Termont mag goedkeuren en denken wat hij wil, het enige wat ik vraag is niet A en B tegelijk te zeggen, maar gewoon te kiezen.

11.160 **Siegfried Bracke** (N-VA): Je demande simplement qu'il choisisse et dise soit A soit B.

11.161 **Gerolf Annemans** (VB): Nu weet ik nog niet wat u denkt.

11.162 **Jean Marie Dedecker** (LDD): (…)

11.163 **Joëlle Milquet**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je voudrais tout d'abord remercier l'assemblée et les membres de la commission pour la qualité des débats menés. Nous avons travaillé de manière approfondie. Le débat sur la problématique et le projet relatif aux sanctions administratives a été détaillé tant en commission qu'en séance plénière.

Il me semble que le débat de ce jour a été édifiant dans la mesure où il a fait tomber un à un les masques, les caricatures, les slogans, la

11.163 Minister **Joëlle Milquet**: Ik dank de Kamer, en meer bepaald de leden van de commissie, voor de kwaliteit van de werkzaam-heden.

Tijdens het debat van vandaag werden de maskers afgeworpen. Desinformatie en tegenstrijdig-

désinformation qui – hélas! – a été faite par certains. Plusieurs incohérences ont été démontrées au fil des discussions. Les quelques critiques dont a fait l'objet ce projet ont fondu comme neige au soleil au fur et à mesure qu'avançait le débat et que la vérité se faisait jour.

Je voudrais ensuite m'adresser à nos amis écologistes qui se sont présentés, ces derniers temps, comme les nouveaux héros de la jeunesse opprimée de notre pays. À la lumière des réponses aux questions qui ont été posées, on a pu s'apercevoir du très grand écart qui existe entre les discours et les actes. Ainsi, il est quand même surprenant d'avoir soutenu un projet de loi beaucoup plus mal écrit, beaucoup moins clair, offrant beaucoup moins de garanties, ne prévoyant pas une médiation obligatoire pour les jeunes et comportant, comme je l'ai dit tout à l'heure, une liste d'infractions mixtes très importante passant du judiciaire au local avec une série de poursuites, et de s'opposer, aujourd'hui, à un projet qui donne des garanties et des droits complémentaires, qui organise des mesures préventives pour les jeunes et une médiation obligatoire. De plus, il me paraît assez étonnant qu'un parti vert, écologiste, qui défend l'environnement, remette en cause des politiques de sanctions administratives qui, en grande partie, protègent l'environnement et sanctionnent toute une série d'infractions en matière d'environnement et de propreté. Les différents discours que j'ai entendus n'ont pas toujours été le reflet d'une grande cohérence.

Par ailleurs, il est étonnant que, connaissant normalement le discours antisécuritaire, l'on vienne nous dire qu'il vaudrait mieux pénaliser davantage les jeunes et les envoyer plus souvent par devant le juge de la jeunesse qui n'est pas toujours nécessairement leur grand ami pour des faits qui, peut-être, peuvent être mieux suivis et trouver une réponse plus appropriée au niveau local.

Pour un parti qui a toujours défendu la proximité, qui dit constamment que *small is beautiful*, il est surprenant de devoir entendre à ce point un procès d'intention à l'égard de l'autonomie communale, à l'égard des capacités démocratiques locales, à l'égard d'une approche précisément taillée sur mesure par rapport à des problématiques qui varient de commune à commune. Je ne trouve pas cela très cohérent quand nous entendons les différents discours.

De plus, il est singulier d'avoir une vision très collective de la société mais de refuser les normes collectives et surtout les sanctions quand les règles ne sont pas respectées.

Enfin, je trouve assez peu honnête de nous sortir les violons pour nous faire un procès d'intention sur les sanctions administratives (ces pauvres jeunes qu'on opprime!), alors que dans les trois communes gérées par les écologistes ont été prises un paquet de mesures, de sanctions administratives toutes appliquées aux mineurs et qui visent les manifestations, les amusements, les éléments festifs et avec des restrictions qui ne sont pas minces.

Je pense que ce débat, qui a été suivi avec intérêt par les jeunes, aura montré que les vérités sont quand même plus nuancées et que, lorsqu'on part en campagne trop tôt avec des discours trop simplistes, on se retrouve parfois après un débat parlementaire relativement fragilisé par rapport au discours entendu.

heden kwamen pijnlijk aan het licht. De groenen steunden voorheen een slecht opgestelde wettekst, met minder waarborgen en een lange lijst van gemengde overtredingen, en nu zijn ze tegen een ontwerp gekant dat bijkomende waarborgen biedt en in preventie voorziet. Dat is toch op zijn minst merkwaardig. Het is ook nogal inconsequent dat een groene partij een sanctiebeleid dat het milieu en de openbare netheid beschermt, ter discussie stelt.

Uw gebruikelijke softe standpunten kennende, en uw verzet tegen de nachtwakerstaat, verwondert het me dat u die jongeren sneller voor de jeugdrechter wil laten verschijnen dan op het lokale niveau wil laten sanctioneren. Uw partij verdedigt een justitie en een politie die dicht bij de burger staan, maar de gemeentelijke autonomie en de lokale democratische capaciteit worden al op voorhand onderuitgehaald. En ondanks uw zeer collectieve maatschappelijke zienswijze, wijst u sancties voor het niet respecteren van collectieve normen af. Ik vind uw lyrische uitlatingen nogal schijnheilig, temeer daar er in de drie gemeenten met een Ecolo-burgemeester administratieve sancties worden toegepast op minderjarigen en er beperkingen gelden voor festiviteiten.

Tijdens dit debat is gebleken dat de waarheid genuanceerder is dan de simplistische uitspraken in het kader van een te vroeg op gang getrokken campagne.

Ik richt me nu tot de jongeren, want zij zijn, jammer genoeg, het slachtoffer van desinformatie.

J'aimerais, à présent, m'adresser aux jeunes, car ils ont été, sur de nombreux points, hélas désinformés et je comprends leurs préoccupations.

Dit wetsontwerp heeft een enkel doel: het bevorderen van een samenleving gekenmerkt door respect. Dat betekent het naleven van de regels en eerbied voor de anderen. Ik begrijp dan ook degenen niet die zich verzetten tegen dit project, meer bepaald de jongerenorganisaties.

L'unique ambition de ce projet de loi est de promouvoir une société où règne le respect, en d'autres termes une société respectueuse des règles et d'autrui. Je ne comprends pas que les organisations de jeunesse n'adhèrent pas à cette vision.

Les jeunes seraient-ils tout à coup contre la promotion de cette valeur fondamentale pour l'avenir de leur société qu'est le respect des autres, de leurs différences, de leur intégrité, de leur dignité? Je ne le pense pas. Seraient-ils contre le respect de normes de vie en commun? Je ne le crois pas. Seraient-ils contre le respect de l'environnement, qui est un élément sensible pour eux? Je ne le pense pas non plus. Seraient-ils contre la propreté dans les villes? Je ne le pense pas. Seraient-ils pour des actes de violence entre personnes? Je ne le crois pas. Seraient-ils pour le vol? Je ne pense pas.

Ik geloof niet dat jongeren plotseling geen respect meer zouden hebben voor anderen, voor verschillen, voor de integriteit en de waardigheid van hun medemens, voor de normen van de samenleving, voor het milieu en de openbare netheid. Jongeren zijn toch geen voorstander van geweld of diefstal.

Laten wij ons niet vergissen. Het debat van vandaag is ook een debat over de maatschappij die wij willen, en over welk soort sociale cohesie en sociale harmonie wij in onze steden en gemeenten willen. Willen wij een maatschappij waarin respect voor de fysieke integriteit van een persoon geen prioriteit is? Is dat wat wij willen? Willen wij het signaal geven dat het niet erg is iemand fysiek of verbaal aan te vallen, dat men op straat zomaar seksistische of racistische verwijten kan maken zonder enige reactie van de overheid? Willen we het signaal geven dat men graffiti mag aanbrengen op de kunstwerken van een stad, dat bezittingen mogen vernietigd worden en dat er geen respect is voor het milieu?

L'enjeu du débat d'aujourd'hui porte également sur la société que nous souhaitons et sur le type de cohésion et d'harmonie sociales que nous entendons promouvoir dans nos villes et communes. Voulons-nous transmettre le signal qu'agresser une personne verbalement ou physiquement n'est pas grave ou qu'il est parfaitement permis de tenir des propos racistes ou sexistes? Voulons-nous laisser entendre que les tags sont autorisés, que les biens d'autrui peuvent être détruits et qu'il n'est pas nécessaire de respecter l'environnement?

Je ne le crois pas. Plus de 80 % des membres de la Chambre ont soutenu ce projet, parce que nous souhaitons promouvoir le respect dans notre société. Il s'agit surtout de prévenir plutôt que de punir. L'objectif est de refuser l'impunité, qui est trop souvent synonyme de passage à une délinquance plus grave. C'est parce que l'État doit répondre rapidement et raisonnablement, de manière proportionnée et en suivant une approche pédagogique face aux incivilités et aux infractions mixtes que nous soutenons ce projet.

Meer dan 80 procent van de Kamerleden hebben dit ontwerp gesteund, omdat wij willen ijveren voor meer respect, voor preventie in plaats van repressie, en omdat wij straffeloosheid verwerpen, want dat zet vaak de deur open voor het plegen van ernstigere feiten. De overheid moet snel maar op een redelijke manier, proportioneel en met een pedagogische insteek reageren op overlast en gemengde overtredingen.

Wij steunen dus het project voor de jongeren en niet tegen hen, want niet alleen bevat het de waarden die ze elders verdedigen, het bestrijdt ook wat ze aanklagen.

Nous soutenons donc les jeunes au lieu de les agresser.

Wij steunen dit ontwerp omdat jongeren de eerste slachtoffers van deze overlast zijn, veel meer dan de daders: jonge vrouwen die seksistische verwijten moeten ondergaan, jongeren die aangepakt worden omdat ze niet afgeperst willen worden, jongeren die racistische opmerkingen krijgen.

Nous soutenons ce projet parce que les jeunes sont les premières victimes des nuisances, beaucoup plus que les auteurs.

Comme d'autres, je m'étonne que les organisations de la jeunesse, en se mobilisant de cette manière, stigmatisent involontairement les jeunes parce qu'elles donnent indirectement à la société le signal que, les fauteurs de troubles, ce sont eux. Or ils sont souvent – et, parfois, en majorité – les victimes de rackets, de petites violences et d'incivilités commis par d'autres jeunes, mais aussi et surtout par des adultes. C'est quelque chose que nous n'avons pas assez entendu et qu'il faut répéter.

Doordat ze zo in ‘t geweer gekomen zijn, hebben de jongerenorganisaties ongewild de indruk gewekt dat herrieschoppers per definitie jongeren zijn, terwijl jongeren vaak zelf het slachtoffer zijn van afpersing, geweld en overlast.

Het project is dus een delicate evenwichtsoefening tussen persoonlijke vrijheid en de vrijheid van anderen.

Le projet est donc un exercice d'équilibre délicat entre la liberté individuelle et celle des autres.

Je suis de ceux, comme Lacordaire, qui pensent qu'au-delà de certaines limites, c'est la liberté qui peut opprimer et c'est la loi qui peut affranchir. Je suis également de ceux qui pensent qu'éduquer, c'est aussi mettre des limites et ne pas laisser nécessairement tout faire. À cet égard, le projet possède des garanties complémentaires pour le renforcement d'une approche pédagogique en ce qui concerne les mineurs.

Net zoals Lacordaire geloof ik dat het, voor de zwakkere tegenover de sterkere, de vrijheid is die onderdrukt en de wet die bevrijdt. Opvoeden betekent grenzen stellen. Het ontwerp reikt bijkomende waarborgen aan voor de versterking van de pedagogische insteek.

Ik merk ook op dat volgens de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, administratieve sancties kunnen worden opgelegd aan minderjarigen. Zo kan vanaf de leeftijd van veertien jaar een stadionverbod worden opgelegd. Het is opmerkelijk dat sommige leden wel kritiek formuleren op het voorliggend wetsontwerp, maar niet op de bepalingen van de wet van 8 april 1965.

En vertu de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, les mineurs qui ont commis un fait qualifié de délit peuvent se voir infliger une sanction administrative. Une interdiction de stade peut donc déjà être infligée depuis cette époque à un jeune à partir de 14 ans. Il est frappant que certains membres formulent des observations relatives au projet de loi mais pas en ce qui concerne les dispositions de cette loi.

Nous sommes donc tous d'accord pour admettre qu'un jeune de 14 ans qui commet une incivilité dans un stade est punissable selon la loi et cela ne soulève pas une révolution dans les rues, mais lorsque c'est commis en dehors du stade, dans la rue, toute la société est en émoi. Il faudra un jour nous expliquer la logique de ce raisonnement.

Iedereen is het erover eens dat een veertienjarige die in een stadion voor overlast zorgt, volgens de wet strafbaar is. Maar als hij op straat voor overlast zorgt, staat de hele samenleving in rep en roer.

Comme cela a déjà été dit, je ne rappellerai pas toutes les garanties évoquées au fil de nos débats. Néanmoins, je soulignerai que l'obligation d'information à charge de la commune qui décide de

Ik wil alle waarborgen niet herhalen, en onderstreep dat de

sanctionner les mineurs est un point important prévu par le projet.

informatieplicht die bij de gemeente berust een belangrijk punt is in het ontwerp. Het is de gemeente die over sancties voor minderjarigen beslist.

Ook de procedure van ouderlijke betrokkenheid is heel belangrijk. Het is belangrijk om de ouders erbij te betrekken, voorafgaand aan het aanbod tot verplichte bemiddeling. De procedure kan na een gesprek met de ouders worden beëindigd, maar dat hangt natuurlijk af van de omstandigheden.

La procédure d’implication parentale qui précède la médiation obligatoire est également très importante. En fonction des circonstances, la procédure peut ou non être interrompue à l’issue d’un entretien avec les parents.

Il me semble particulièrement important d'avoir prévu cet élément pour montrer à quel point nous défendons une approche préventive et très personnalisée en la matière.

Het lijkt me van het grootste belang dat we dat gegeven hebben meegenomen in de tekst, om te tonen in welke mate wij een preventieve en zeer persoonlijke benadering verdedigen.

Ik kom nu tot de verschillende bepalingen over de verplichte bemiddeling en de gemeenschapsdienst.

J’en viens à présent aux différentes dispositions relatives à la médiation obligatoire et à la prestation citoyenne.

Ce sont des dispositions fondamentales. Contrairement à ce qui a été dit encore ce matin à la radio par des animateurs mal informés, jamais un jeune n'aura une sanction administrative avec une amende; ce ne seront que des approches purement pédagogiques relevant soit de la médiation soit de la prestation d'activités d'intérêt citoyen. Il convient de le répéter: cela n'a pas été suffisamment compris.

In tegenstelling tot wat werd gezegd, zal een jongere nooit een administratieve sanctie met een boete krijgen; er zal ofwel een bemiddeling, ofwel een gemeenschapsdienst worden opgelegd.

De même, nous ne disons pas assez que, quoi qu'il arrive, le jeune pourra toujours se pourvoir en recours auprès du juge de la jeunesse. C'est une garantie fondamentale. De manière globale, un recours aux sanctions administratives auprès d'une instance judiciaire restera toujours prévue.

De jongere zal hoe dan ook altijd in beroep kunnen gaan bij de jeugdrechter. Dat is een fundamentele garantie. Het zal altijd mogelijk zijn beroep in te stellen bij een rechtscollege.

Ik herinner eraan dat dit ontwerp de bestaande wetgeving aanvult en zorgt voor meer rechten en garanties voor de daders. In geen geval vormt dit een revolutie. Waarom moet dan plots een grote hoeveelheid aan artikelen of sinds jaren bestaande praktijken die niemand ooit hebben gestoord, zeker de jongeren niet, in vraag worden gesteld? Het wetsontwerp biedt hun net meer garanties en bescherming.

Ce projet complète la législation existante et offre davantage de garanties aux auteurs. Il ne s'agit en aucun cas d'une révolution. Pourquoi des questions sont-elles soudain soulevées à propos de nombreux articles et des années de vieilles pratiques qui n'ont jamais dérangé personne?

Je tiens aussi à rappeler que cette décision d'abaisser l'âge à 14 ans a été prise dans l'accord de gouvernement, donc bien avant la formation du gouvernement, dans des débats entre les présidents de parti et le formateur, avant que je ne devienne ministre de l'Intérieur. C'est connu depuis plus d'un an maintenant et cela correspondait à une demande de plusieurs partis, dont soudainement les Jeunesses semblent actuellement s'émouvoir. Je pense que ces Jeunesses doivent s'adresser aux différents partis en interne.

De verlaging van de leeftijd tot veertien jaar werd vastgelegd in het regeerakkoord. Die maatregel is al langer dan een jaar bekend, en beantwoordt aan een vraag van verscheidene partijen. De jongerenorganisaties moeten zich maar tot de onderscheiden partijen

wenden.

Comme nous l'avons dit, ce projet est doublement démocratique. Non seulement il fait l'objet d'un débat profond et est soutenu massivement au niveau du parlement, mais surtout il fera l'objet de décisions, de débats, d'implications des jeunes au niveau local avant qu'une décision soit prise. Comme M. Somers et d'autres l'ont exprimé, j'ai confiance en la démocratie locale. Selon moi, c'est une des richesses de notre système démocratique.

Dit ontwerp is in twee opzichten een democratisch ontwerp: het wordt massaal gesteund door het Parlement, en voor er een beslissing genomen wordt, worden de jongeren op het lokale niveau erbij betrokken. Ik heb vertrouwen in de lokale democratie.

Je ne pense pas non plus que le projet touche au principe de la séparation des pouvoirs. M. Somers l'a suffisamment expliqué et je ne vais pas le paraphraser avec des exemples très similaires montrant à quel point les fonctionnaires fédéraux, régionaux ou locaux ont déjà des capacités de sanction de majeurs. De plus, je viens de dire à quel point il y avait constamment un recours possible au niveau du judiciaire.

Met het ontwerp wordt niet geraakt aan het principe van de scheiding der machten. De heer Somers heeft het lang en breed uitgelegd, hij had het over federale, gewestelijke of lokale ambtenaren die nu al de bevoegdheid hebben om meerderjarigen te sanctioneren. Ik wijs ook op de mogelijkheid om beroep in te stellen bij de gerechtelijke instanties.

Nee, het voorliggend ontwerp legt de weg naar willekeur niet open, door de term “overlast” niet te definiëren. Dat het begrip “overlast” niet als dusdanig in het wetsontwerp is gedefinieerd, is omdat door alle partijen een heel duidelijke keuze voor de gemeentelijke autonomie werd gemaakt. Het doel is dat de gemeenten die de gemeentelijke sancties toepassen, in een democratisch debat in de gemeenteraad beslissen wat zij onder overlast verstaan. Het is zeker niet aan het federale niveau om voor elke gemeente te bepalen wat overlast is, met name wat als hinder in een gemeente kan worden beschouwd. Geen overlast in de ene gemeente is immers wel overlast in een andere gemeente.

La non-définition de la notion d'incivilité dans le projet n'ouvre pas la porte à l'arbitraire. L'ensemble des partis ont opéré un choix très clair en faveur de l'autonomie communale. L'objectif est de permettre aux conseils communaux de définir ce qu'ils entendent par "incivilités" à l'issue d'un débat démocratique.

Nee, het ontwerp versterkt de juridische onzekerheid niet. Het is een duidelijk ontwerp, dat de toepassingsmodaliteiten van de gemeentelijke administratieve sancties verduidelijkt. Door de aanvullende informatie en modaliteiten zal elke burger kennis kunnen nemen van de toepassing van de administratieve sancties in zijn gemeente.

Le projet n'accroît pas davantage l'insécurité juridique en la matière. Le texte est clair et explicite les modalités d'application des SAC. Chaque citoyen pourra prendre connaissance des modalités d'application des SAC dans sa commune.

Neen, het ontwerp versterkt de implementatie van beteugelende procedures buiten de gerechtelijke instellingen niet. Het maakt het echter mogelijk de overlast doeltreffender te bestrijden.

Ce projet n'a pas pour ambition d'extraire un maximum de procédures répressives des institutions judiciaires mais permet de lutter plus efficacement contre les incivilités.

Je l'ai dit et je le souhaite parce que je pense que c'est nécessaire: une évaluation sera effectuée après deux ans, voire même annuellement. Il convient de conserver une transparence du *benchmark*.

Je suis d'accord avec les propos de M. Somers et d'autres membres de l'opposition, à savoir la nécessité d'imposer une transparence dans les registres afin de pouvoir réaliser une évaluation précise de la

Na twee jaar, of zelfs jaarlijks, zal er een evaluatie worden verricht. Er moet gezorgd worden voor een transparantie van de registers om te kunnen evalueren op welke manier de gemeenten dit ontwerp toepassen en om na te gaan of de preventieve aanpak wel doeltref-

manière dont les communes appliquent ce projet. Dès lors, nous pourrons entreprendre un débat nourri au moment de l'évaluation au parlement, avec un aperçu du nombre des amendes administratives, de leur application aux jeunes, de la manière dont a fonctionné l'approche préventive.

Il est vrai que, dans un monde idéal, en disposant de moyens complémentaires – je vous l'accorde –, il pourrait appartenir à la justice de prendre plus de cas en charge.

Mais je suis aussi d'accord avec l'avis de M. Vanvelthoven: pour certains aspects, même en cas d'infraction mixte, l'approche locale intelligemment pensée, avec un fonctionnaire sanctionnateur indépendant, avec les règles de garantie procédurale que nous imposons, avec la présence des avocats, peut correspondre aux besoins de rapidité, aux besoins de proximité et peut-être aussi à un certain rapprochement qui me semble essentiel.

Pour conclure, si certains pensent que du chaos naît l'harmonie, je suis de ceux qui, comme la grande majorité de cette Chambre, estiment, comme le suggère ce proverbe chinois, que "l'harmonie ne naît jamais du chaos".

fend is.

Zelfs in geval van een gemengde overtreding kan een goed doordachte lokale aanpak, met een onafhankelijk sanctionerend ambtenaar, met regels voor procedurele garanties en met de aanwezigheid van advocaten beantwoorden aan de behoeften inzake snelheid en nabijheid.

Sommigen mogen dan al denken dat harmonie ontstaat uit de chaos, maar ik vind net als de meeste leden van deze Kamer, dat harmonie nooit uit chaos kan voortspruiten.

11.164 **Peter Logghe** (VB): Mevrouw de minister, ik wil het debat niet nodeloos rekken, maar wij hebben van u geen antwoord gehoord op de vraag wat het uiteindelijk doel van de GAS is. Waar wilt u naartoe? Ik hoor heel verschillende interpretaties. Zal het beleid Justitie opnieuw op de sporen zetten, zodat zij haar opdracht opnieuw uitvoert, namelijk sanctioneren en de strafwetten toepassen? Staat u achter de stelling dat de uitbreiding van de GAS nodig was omdat Justitie tekortschoot en omdat het, in afwachting van de herstructurering van Justitie, tijdelijk nodig is om overlast via de GAS aan te pakken? Of opteert u ervoor om die weg te blijven volgen en dus de GAS verder uit te rollen? Ik zou van u graag een antwoord horen op deze vragen.

11.164 **Peter Logghe** (VB): Je n'ai pas obtenu de réponse à la question de savoir quel est en fin de compte l'objectif de la loi SAC. Le gouvernement entend-il remettre la justice sur les rails pour que la législation pénale soit enfin appliquée à nouveau? Et l'élargissement des SAC est-il nécessaire pour lutter dans l'intervalle contre les nuisances? Ou l'objectif est-il d'aller plus loin encore avec les SAC?

11.165 Minister **Joëlle Milquet**: De GAS-wet heeft, zoals ik al zei, twee doelen. Eerst en vooral, de promotie van een samenleving met respect voor de regels en voor alle burgers, en, ten tweede, meer middelen tegen de straffeloosheid.

11.165 **Joëlle Milquet**, ministre: Comme je l'ai déjà dit, la loi SAC poursuit deux objectifs: la promotion d'une société où les règles sont observées et tous les citoyens sont respectés et l'élargissement de l'éventail d'instruments permettant de lutter contre l'impunité.

11.166 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, à la suite de ce débat et de l'intervention de Mme la ministre, je voulais m'exprimer sur deux ou trois points.

En premier lieu, je pense que les associations de jeunes, les défenseurs des droits de ces jeunes ne sont pas stupides, qu'ils ont lu les textes, les ont analysés, qu'ils se sont fait leur opinion, vous et nous ont interpellés et qu'ils ont voulu nous entendre et discuter avec nous. Aussi, dire "on vous a mal informés, on exploite votre naïveté ou votre méconnaissance des textes", c'est faire preuve de mépris à leur égard. De plus, cela ne m'inspire pas confiance dans la manière

11.16 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen): Beweren dat de jongerenverenigingen en degenen die opkomen voor de rechten van jongeren slecht geïnformeerd zijn of de teksten niet goed gelezen hebben, getuigt van misprijzen ten aanzien van de betrokkenen.

Mevrouw de minister heeft ons de lijsten bezorgd van de gemeenten

dont vous tiendrez compte des avis récoltés ultérieurement.

En deuxième lieu, mes collègues présents en commission ont dit qu'il n'y avait pas eu d'évaluation de l'ancienne loi. Malgré tout, on la modifie en abaissant l'âge des jeunes concernés.

Mme la ministre nous a donné quelques listes de communes qui appliquent des règles, des sanctions, selon des règlements adoptés par elles. Mais il ne s'agit pas d'évaluations. Ce que j'aimerais, madame la ministre, c'est disposer de statistiques sur les moyens utilisés avec les effets positifs ou négatifs, qui justifient une modification de la loi. Cela, vous ne l'avez pas amené!

Et si nous demandons un cadrage et que ce niveau de pouvoir prenne des mesures, c'est bien pour éviter qu'à certains moments, dans des communes directement et quotidiennement confrontées à ces situations, on assiste à des dérives, quelle que soit la couleur politique de ceux qui sont au pouvoir.

C'est en cela que le niveau fédéral a l'obligation de faire respecter les droits de chaque citoyen de manière égalitaire partout sur le territoire. Mais votre projet de loi ne permet pas de respecter ces mesures-là.

Enfin, je retiens de vos interventions que, de toute évidence, la justice continuera à manquer de moyens. C'est ce que ceci avalise aussi de manière flagrante.

die regels en sancties toepassen, maar dat houdt geen evaluatie in van de oude wet die een wijziging zou rechtvaardigen.

De federale overheid is verplicht de rechten van elke burger op gelijke wijze te doen naleven, over het hele grondgebied. Uw wetsontwerp maakt dat echter niet mogelijk.

Het gerecht zal met een tekort aan middelen blijven kampen.

11.167 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, j'ai été assez étonnée d'entendre dans la bouche d'une ministre que "le juge de la jeunesse n'est pas toujours un ami des jeunes". Pour moi, le juge de la jeunesse est là justement pour défendre l'intérêt...

11.167 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Het verwonderde me dat de minister zei dat de jeugdrechter niet altijd een vriend van de jongeren is.

11.168 **Joëlle Milquet**, ministre: (…)

Le **président**: Madame la ministre, nous en sommes aux répliques. Sinon, ce débat sera sans fin!

11.169 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Cette phrase, c'est une rupture de confiance. Si les juges ne sont pas là pour défendre la société globalement ainsi que les jeunes, nous avons un vrai problème. C'est à ce problème qu'il faut s'attaquer. Ce n'est pas du tout ce que nous avons fait aujourd'hui, puisque nous avons inventé de nouveaux "petits juges" mais sans les garanties du juge. Je suis donc assez inquiète.

Vous avez dit "*small is beautiful*". Nous allons pouvoir tailler des lois sur mesure. Excusez-moi, mais aux Pays-Bas, où existe une liste dans laquelle les communes peuvent puiser, ils peuvent aussi se tailler des lois sur mesure. Par contre, il n'y a pas de mesures farfelues ni de flou. Comment les jeunes et moins jeunes vont-ils savoir que dans telle commune on peut cracher, dans telle autre pas, dans celle-là on ne peut pas ceci? *(Brouhaha sur divers banc)*

11.169 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Als er geen vertrouwen meer is in het gerecht, moeten we dat probleem aanpakken. Dat is niet wat u vandaag doet.

Opdat de regels gerespecteerd zouden worden, moeten ze eerst bekend én relatief eenvormig zijn. *Small is beautiful*, toegegeven, maar dat wordt een complexe aangelegenheid voor de mensen, als ze eerst moeten uitvissen welke rechten ze in welke straat hebben.

Le **président**: Chers collègues, monsieur Somers, puis-je vous demander un peu de calme! Mme Genot a la parole.

11.170 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): On ne vous a pas appris qu'il fallait laisser parler les autres?

Si nous voulons que les règles soient respectées, il faut qu'elles soient connues. Pour ce faire, il faudrait qu'elles soient relativement uniformes. *Small is beautiful*, mais il va être particulièrement complexe pour les gens de savoir d'une rue à l'autre ce qu'il faut faire.

Vous avez dit, dans une série de communes, voilà les règlements. Mais pour les bourgmestres Verts auxquels vous avez fait allusion et que nous avons contactés, ils nous ont aussi dit…

11.171 **Corinne De Permentier** (MR): (…)

Le **président**: J'invite Mme Genot à poursuivre son intervention. Il lui reste trois minutes.

11.172 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Si Mme De Permentier veut parler, elle peut étudier un texte en commission et puis intervenir!

11.173 **Corinne De Permentier** (MR): Vous dites n'importe quoi! C'est quoi votre position *peace and love*?

Le **président**: Vous n'avez pas la parole! *(Brouhaha sur divers bancs)*

Je vais finir par croire à la parabole des ouvriers de la dernière heure!

Vous êtes pires que des gosses! Il va falloir appliquer des sanctions!

Madame Genot, je vous invite à terminer votre intervention.

11.174 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je ne sais pas s'il faut prévoir des SAC pour les insultes. Mais en tout cas, ici, cela vole bas!

On a dit très clairement qu'éduquer, c'est fixer des limites. Mais fixer des limites ne signifie pas qu'il faut imposer des amendes.

Madame la ministre, vous avez déclaré qu'on avait menti aux jeunes en disant qu'aucune amende n'était prévue pour eux. Pourtant, des amendes existent bel et bien pour les parents des jeunes qui commettent des actes d'incivilité. C'est donc vous qui leur mentez en prétendant qu'aucune amende n'est prévue!

Je comprends que Mme Fonck dise que les amendes ne lui posent pas vraiment de problème. Mais on sait qui sont les jeunes qui seront touchés par ces mesures. Ce sont les jeunes dont les parents disposent souvent d'un petit budget qui risquent d'être concernés par ces dernières. Par conséquent, la hausse du montant des amendes est particulièrement inopportune.

Je suis d'accord avec quand vous dites qu'il faut envoyer des signaux. Mais le signal principal doit être donné par la justice et l'organe qui la rend. Or, aujourd'hui, le signal envoyé est que l'on ne peut pas faire confiance à la justice et que, ce faisant, on renvoie vers les communes.

11.174 **Zoé Genot** (Ecolo-Groen): Men weet wie de jongeren zijn die door die maatregelen getroffen zullen worden: jongeren wier ouders maar over bescheiden middelen beschikken.

Het signaal dat we vandaag afgeven, is dat we geen vertrouwen kunnen hebben in het gerecht, en daarom verwijzen we het sanctiebeleid maar door naar de gemeenten.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? *(Non)*
Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

La discussion générale est close.